

ISIRELIBAN SANUM GBABURU SƆƆ

Gabu ba tire te yĩsiru kãwa Gari Gari yèn sƆ te sƆra ba Isireliba gara sanam mɛ ba yarima Egibitin di. Adama sà n mɛera sãa sãa, sa ko wa ma yĩsi te, ta ñ ka tire ten gari kpuro yã. Domi ten gari mero ya sãawa Isireliban sirenabu wƆƆ weeru Sinain gbaburɔ. Yen sƆna ba tu soka ka Heberum Gbaburun Tireru. WƆƆ wee te sƆ, Isireliba ba wurura ba nuki sankira, ba ben gutururu sƆƆsi ka sere ben naanɛ sariru Yinni Gusunɔn mi, ye ba ka nùn seesi nɔn dabinu. Adama Yinni Gusunɔ u ñ ka bu kƆsa nenua. U bu win durum ka win tɔn geeru sƆƆsiwa. Ka mɛ, u ku ra de u kun bu sɛɛyasie. Domi u sãawa gemgii.

Tire ten kpunaa

1. Sanum sƆru, wiru 1n di sere wiru 10:10.
2. Isireliban sanum Sinain guurun di n ka da Mɔabuban temɔ, wiru 10:11n di sere wiru 21.
3. Isireliba Mɔabuban temɔ, wiru 22n di sere wiru 25.
4. Kananin tem dubun sƆru, wiru 26n di sere wiru 36.

ISIRELIBA BA WƆA SINAIN GBABURƆ

Ba Isireliba gara

¹ Ye Isireliba ba yarima Egibitin di, yen wƆƆ yirusen suru yirusen tƆƆ gbiikiru sƆra Yinni Gusunɔ u ka Mɔwisi gari kua win kuu bekurugirɔ, gbabu te ba mɔ Sinaiɔ. ² U nɛɛ, i Isireliban tɔn durɔbu kpuro gario, wunɛ ka Aroni, yenu ka yenu, bwese kera ka bwese kera, kpa i baawuren yĩsiru yore. ³ I bu gario be ba wãa tabu wuunu sƆ, saa be ba wƆƆ yendu mɔn di sere ka be ba kere mɛ, be ba koo kpĩ bu tabu ko. ⁴ Bwese kera baayeren guro gurowa u koo bɛɛ somi. ⁵ Be ba koo bɛɛ somi mi, beya, Elisuri, Sedeurin bii, Rubenin bweseru sƆ,

- ⁶ ka Selumieli, Surisadain bii, Simeon bweseru sɔɔ,
⁷ ka Nasoni, Aminadabun bii, Yudan bweseru sɔɔ,
⁸ ka Netanēli, Suarin bii, Isakarin bweseru sɔɔ,
⁹ ka Eliabu, Helonin bii, Sabulonin bweseru sɔɔ,
¹⁰ ka Elisama, Amihudun bii, Efaraimu, Yosefun biin
 bweseru sɔɔ,
 ka Gamulieli, Pedasurin bii, Manase, Yosefun bii turo
 goon bweseru sɔɔ,
¹¹ ka Abidani, Gideonin bii, Benyamēn bweseru sɔɔ,
¹² ka Akiesē, Amisadain bii, Danun bweseru sɔɔ,
¹³ ka Pagieli, Okiranin bii, Aseēn bweseru sɔɔ,
¹⁴ ka Eliasafu, Dewelin bii, Gadin bweseru sɔɔ,
¹⁵ ka sere Ahira, Enanin bii, Nefitalin bweseru sɔɔ.

¹⁶ Guro guro be ba gɔsa mi, ba sãawa Isireliban tabu
 sinambu. ¹⁷ Ma Məwisi ka Aroni ba tɔmbu wəkura yiru ye
 sua bèn yīsinu ba sia mi. ¹⁸ Ma ba Isireliba kpuro soka ba
 menna wɔɔn suru yirusen tɔɔ gbiikiru sɔɔ, ma ba bu gara
 bwese kera ka bwese kera, yenu ka yenu, saa tɔn durɔ be
 ba wɔɔ yendu mɔn di sere ka be ba kere mɛ, ma ba ben
 yīsa yorua. ¹⁹ Məwisi u bu gara Sinain gbaburɔ nge mɛ
 Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa.

²⁰⁻⁴³ Ba Isireliban bwese kera baayeren tɔmbu gara
 yenu ka yenu. Ma ba ben yīsa yorua saa be ba wɔɔ yendu
 mɔn di, be ba koo kpī bu tabu ko. Ba garim toruawa ka
 Rubeni, Yakɔbun bii gbiikoon bwese kera. Tɔn ben geeru
 wee.

Rubenin bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba
 weeru ka nɔɔba tia ka nɛera wunɔbu (46.500).

Simeon bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba
 weeraakuru ka nɔɔba nne ka gooba wunɔbu (59.300).

Gadin bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru
 ka nɔɔbu ka nata ka weeraakuru (45.650).

Yudan bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba wata
 ka wəkura nne ka nata (74.600).

Isakaran bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeraakuru ka nne ka nɛeru (54.400).

Sabulonin bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeraakuru ka nɔɔba yiru ka nɛeru (57.400).

Efaraimu, Yosefun biin bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru ka nɛera wunɔbu (40.500).

Manase, Yosefun biin bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba tɛna ka yiru ka goobu (32.200).

Benyameen bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba tɛna ka nɔɔbu ka nɛeru (35.400).

Danun bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba wata ka yiru ka nata ka wunɔbu (62.700).

Aseen bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru ka tia ka nɛera wunɔbu (41.500).

Nɛfitalin bweseru sɔɔ, ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeraakuru ka ita ka nɛeru (53.400).

⁴⁴ Tɔn be Mɔwisi ka Aroni ka Isireliban guro gurobu wɔkura yiru ye, ba gara, ben geera mi. ⁴⁵ Ba bu garawa saa be ba wɔɔ yendu mɔn di sere ka be ba kere mɛ, be ba koo kpĩ bu tabu ko. ⁴⁶ Be kpuron geera kuawa tɔmbu nɔrɔbun suba nata ka ita ka nɛera wunɔbu ka weeraakuru (603.550).

Lefiban bweserun sɔmburu

⁴⁷ Bañ Lefiban bweserɔ tɔmbu gara, ⁴⁸ yèn sɔ Yinni Gusunɔ u raa Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ⁴⁹ Isireliba sɔɔ, a ku Lefiban bweserun tɔmbu gari. ⁵⁰ Kaa de bu nɛ, Yinni Gusunɔn kuu te nɔɔriwa ka ten dendi yãnu ka ye ya wãa mi kpuro, beya ba ko n da ye kpuro sɔbe. Kpa bu ben kunu gira bu ka nɛ, Yinni Gusunɔn kuu te sikerena. ⁵¹ Isireliba bà n seewa, Lefibara ba ko n da kuu te kure. Bà n koo maa ben sansani gira, ba ko n da Yinni Gusunɔn kuu te girewa. Tɔn tuko ù n tu besu, ba koo nùn gowa. ⁵² Isireli be ba maa tie, ba koo sinawa ben bwese keran wuuru sɔɔ, ben baawure u yɔra mi ben gidi bɔra ya gire nge mɛ ba bu

bõnu sãa. ⁵³ Adama Lefiba ba koo ben sansani girawa bu ka kuu te sikerena mi woodan kpakorora wãa. Nge meya ba koo ka tu kãsu. Saa ye sã, Isireliba bañ maa wasi bu tu susi n sere ka bu m̄ru ko.

⁵⁴ Ma Isireliba ba Yinni Gusun̄n wooda ye kpuro mem n̄wa mam mam ye u M̄wisi w̄ mi.

Nge m̄ Isireliba

ba koo ka sinasina ben sansanī

2

¹ Yinni Gusun̄ u M̄wisi ka Aroni s̄wa u n̄e,
² Isireliba bà n ben sansani giram̄, ben baawure u koo win kuru girawa win bweserun gidi b̄ran b̄kū. Ba koo ben kuu ni girawa bu ka n̄e, Yinni Gusun̄n kuu te sikerena, kpa begii ni, nu n ka tu ðesire fiiko.

³ S̄ yari yeru giara Yudaba ba koo ben sansani gira ben gidi b̄ran b̄kū be, ka ben tabu kowobu. Ben tabu sun̄n ȳsira Nasoni, Aminadabun bii.

⁴ Win tabu kowobun geera s̄awa n̄r̄bun suba wata ka w̄kura n̄e ka nata (74.600).

⁵⁻⁷ Be ba ko n wã ben wuuru s̄ bera, Isakarin bwese k̄ra ka Sabulonin bwese k̄ra.

Isakarin tabu sun̄n ȳsira Netan̄eli, Suarin bii. Win tabu kowobun geera s̄awa n̄r̄bun suba weeraakuru ka n̄e ka n̄eru (54.400).

Sabuloniban tabu sun̄n ȳsira Eliabu, Helonin bii.

⁸ Win tabu kowobun geera s̄awa n̄r̄bun suba weeraakuru ka n̄ba yiru ka n̄eru (57.400).

⁹ Be kpurowa ba s̄a Yudaban tabu kowobu ma ben geera kua n̄r̄bun suba wun̄bu ka w̄n̄e ka n̄ba tia ka n̄eru (186.400).

Isireliba bà n sanum seewa, bera ba ko n da gbi.

¹⁰ S̄ ȳsan n̄m dwaru giara Rubeniba ba koo ben sansani gira ben gidi b̄ran b̄kū be, ka ben tabu kowobu.

Ben tabu sunɔn yĩsira Elisuri, Sedeurin bii.

¹¹ Ben tabu kowobun geera sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru ka nɔɔba tia ka nɛera wunɔbu (46.500).

¹²⁻¹⁴ Be ba ko n wãa ben wuuru sɔɔ, bera Simeɔn bwese kera ka Gadin bwese kera.

Simeɔban tabu sunɔn yĩsira Selumieli, Surisadain bii. Ben tabu kowobu ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeraakuru ka nɔɔba nne ka gooba wunɔbu (59.300).

Gadigibun tabu sunɔn yĩsira Eliasafu, Dewelin bii.

¹⁵ Ben tabu kowoba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru ka nɔɔbu ka nata ka weeraakuru (45.650).

¹⁶ Be ka Rubenin tabu kowobu kpuro ba sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba wunɔbu ka weeraakuru ka tia ka nɛeru ka weeraakuru (151.450).

Beya ba koo ko yiruse bà n swaa wɔriɔ.

¹⁷ Yen biru, Lefiba ba koo Yinni Gusunɔn kuru sua kpa ba n wãa tabu kowo wuunu yiru ye ya gbia ka wuunu yiru ye ya wãa biruɔn suunu sɔɔ. Ben tii ba ko n swĩnɛwa nge mɛ ba ra ka sine sine bà n sansani giramɔ. Ben baawure u koo yɔrawa win gidi bɔran bɔkuɔ.

¹⁸ Sɔɔ duu yeru giara Efaraimuba ba koo ben sansani gira ben gidi bɔran bɔkuɔ be, ka ben tabu kowobu.

Ben tabu sunɔn yĩsira Elisama, Amihudun bii.

¹⁹ Win tabu kowobun geera sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru ka nɛera wunɔbu (40.500).

²⁰⁻²³ Ben wuuru sɔɔra Manaseba ka Benyamɛeba ba koo ben sansani gira.

Manaseban tabu sunɔn yĩsira Gamulieli, Pedasurin bii.

Win tabu kowobun geera sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba tena ka yiru ka goobu (32.200).

Benyamɛeban tabu sunɔwa Abidani, Gideonin bii. Win tabu kowobun geera sãawa tɔmbu nɔrɔbun suba tena ka nɔɔbu ka nɛeru (35.400).

²⁴ Be kpuro ka Efaraimun tabu kowobun geera kuawa tambu n̄r̄obun suba wun̄bu ka n̄̄ba ita ka wun̄bu (108.100).

Bera ba ko n s̄a itase b̄a n swaa w̄rī.

²⁵ S̄ō ȳsan n̄m geu giara Danuba ba koo maa ben sansani gira ben gidi b̄ran b̄kū be, ka ben tabu kowobu. Ben tabu sun̄n ȳsira Akiesεε, Amisadain bii.

²⁶ Win tabu kowobun geera s̄awa tambu n̄r̄obun suba wata ka yiru ka nata ka wun̄bu (62.700).

²⁷⁻³⁰ Ben wuuru s̄ōra Aseεba ka Nefitaliba ba koo du. Aseεban tabu sun̄n ȳsira Pagieli, Okiranin bii.

Ben tabu kowobun geera s̄awa tambu n̄r̄obun suba weeru ka tia ka n̄era wun̄bu (41.500).

Nefitaliban tabu sun̄n ȳsira Ahira, Enanin bii.

Win tabu kowobun geera s̄awa tambu n̄r̄obun suba weeraakuru ka ita ka n̄eru (53.400).

³¹ Be kpuro ka Danuba ben geera kuawa tambu n̄r̄obun suba wun̄a wata ita sari ka nata (157.600).

Isireliba b̄a n swaa w̄ri, kpa ben baawuren gidi b̄ra ya n bu gbiiye, bera ba koo be ba tie sw̄i birū.

³² Isireli be ba koo kp̄i bu tabu ko, ben geera kuawa n̄r̄obun suba nata ka ita ka n̄era wun̄bu ka weeraakuru (603.550). Ba bu garawa bwese kera ka bwese kera, ȳnu ka ȳnu. ³³ Bañ Lefiban bweseru gara ȳn s̄ Yinni Gusun̄ u M̄wisi s̄ōwa u ku bu gari.

³⁴ Ma Isireliba ba kua mam mam ye Yinni Gusun̄ u M̄wisi s̄ōwa. Ben baawure u win sansani girawa mi ben gidi b̄ra ya gire. Yen biru, b̄a n seewa ba swaa w̄rī, ba ra n sw̄in̄ewa bwese kera ka bwese kera, ȳnu ka ȳnu.

Lefin bweserun s̄amburu

3

¹ T̄n be ba w̄a Aroni ka M̄wisin bwese kera s̄ō sanam m̄e Yinni Gusun̄ u ka M̄wisi gari kua Sinaiō,

ben yīsa wee. ² Bibu nnɛwa Aroni u mɔ. Gbiikoon yīsira Nadabu. Be ba maa tie bera, Abihu ka Eleasaa ka Itamaa. ³ Be kpurowa ba gum tāre bu ka ko yāku kowobu, ma ba bu yi nenɛm sɔmbu ten sɔ. ⁴ Adama Nadabu ka Abihu ba gu s̄a yerun kɔnnɔwɔ Sinain gbaburɔ sanam mɛ ba ka Yinni Gusunɔ turare tuka daawɔ bu ka yākunu ko. N deema ben goo kun bii mara. Ma n tia Eleasaa ka Itamaa ka sere ben baaba Aroni wi u ra n bu kpare yāku kobun sɔmburu sɔ.

⁵ Yera Yinni Gusunɔ u Mɔwisi s̄ɔwa u nɛɛ, ⁶ a de Lefin bibun bweseru tu na kpa a tu Aroni nɔmu sɔndia sɔmbu ten sɔ. ⁷ Ba ko n da n wāawa Gusunɔn kurun kɔnnɔwɔ bu ka ten sɔmburu ko Aroni ka Isireliba kpuron ayerɔ. ⁸ Beya ba koo kuu te, ka ten dendi yānu kpuron sɔmburu ko Isireliban ayerɔ. ⁹ Kaa wooda wēwa a nɛɛ, Aroni ka win biba ba ko n Lefiba mɔ bu ka s̄a yee ten sɔmburu ko. ¹⁰ Adama Aroni ka win bibu tɔnawa ba koo yākuru ko. Goo ù n yākuru kua, ma n kun be, ba koo yēro gowa.

¹¹ Yinni Gusunɔ u maa Mɔwisi s̄ɔwa u nɛɛ, ¹² wee na Lefiba wuna Isireliban suunu sɔɔn di ba n ka s̄a Isireliban bii tɔn durɔ gbiikobun kɔsire, kpa bu ko nɛgibu. ¹³ Domi saa mìn di na Egibitigibun bii gbiikobu go, saa min diya na Isireliban bii gbiikobu ka ben yaa sabenun bii gbiikinu tii yiiya. Ma ba kua nɛgibu. Nena Yinni Gusunɔ.

Ba gari gari kua Lefiban

bweseru sɔɔ nɔn gbiikiru

¹⁴ Yinni Gusunɔ u kɔm Mɔwisi s̄ɔwa Sinain gbaburɔ u nɛɛ, ¹⁵ a Lefin bibun bweseru gario yenu ka yenu, bweseru ka bweseru. Ben tɔn durɔ baawurewa kaa gari saa be ba suru tia mɔn di sere ka be ba kere mɛ.

¹⁶ Ma Mɔwisi u bu gara nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua.

¹⁷ Be ba s̄a Lefin bibu bera, Gɛɛsɔni ka Kehati ka Mɛrari. ¹⁸ Be ba s̄a Gɛɛsɔnin bibu ka ben bweseru bera, Libini ka Simɛi. ¹⁹ Be ba s̄a Kehatin bibun bweseru bera,

Amuramu ka Yisehari ka Heboroni ka Usieli. ²⁰ Be ba maa s̄a Merariba ka ben bweseru bera, Makili ka Musi. Beni kpurowa ba s̄a Lefin bibun bweseru.

²¹ Ḡēs̄onin min diya Libinin bweseru ka Sim̄ein bweseru ta yara. ²² T̄on dur̄o be ba gara be ba suru tia m̄o ka be ba kere m̄e Ḡēs̄onin bweseru s̄o ben geera kuawa t̄ambu n̄ar̄obun suba n̄ōba yiru ka n̄ēra wun̄obu (7.500). ²³ Ḡēs̄oniba ba ra ben sansani girewa Yinni Gusun̄on kurun birūo s̄o duu yeru gia. ²⁴ Ben kparon ȳisira Eliasafu, Laelin bii. ²⁵ Ye Ḡēs̄onin bweseru ta ko n da ko kuu bekurugii te s̄o yera, kuu ten beku karenu ni ba koo doke ten s̄ōw̄o ka ten t̄ōw̄o ka ten k̄onn̄ōw̄o ²⁶ ka ten yaarāo ka yaara yen k̄onn̄ōw̄o ka sere maa ten w̄ēe kpurowa.

²⁷ Kehatin min diya Amuramugibu ka Yiseharigibu ka Heboronigibu ka Usieligibun bwese keri maa yara. ²⁸ T̄on dur̄o be ba gara Kehatin bwese te s̄o, be ba suru tia m̄o ka be ba kere m̄e, ben geera kuawa t̄ambu n̄ar̄obun suba n̄ōba ita ka nata (8.600). ²⁹ Kehatiba ba ra ben sansani girewa kuu ten s̄o ȳēsan n̄om geu gia. ³⁰ Ben kparon ȳisira Elisafani, Usielin bii. ³¹ Kehati bera ba ko n da woodan kpakoro ten s̄omburu ko ka tabulu ye, ka dabu ge, ka ȳaku yenu ka kuu ten dendi ȳanu kpurowa ka dii d̄ērarun beku kare te. Beya ba ko n da ye kpuron s̄omburu ko.

³² Wi u s̄a Lefiba kpuron guro guro wiya, Eleasaa, Aroni ȳaku kowon bii. Wiya u t̄on be kpurowa kpare be ba s̄a yee ten s̄oma m̄o.

³³ Merarin min diya Makiligibu ka Musigibun bwesera yara. ³⁴ T̄on dur̄o be ba gara be ba suru tia m̄o ka be ba kere m̄e, ben geera kuawa t̄ambu n̄ar̄obun suba n̄ōba tia ka goobu (6.200). ³⁵ Ben kparon ȳisira Surieli, Abihailin bii. Ba ra ben sansani girewa s̄o ȳēsan n̄om geu gia. ³⁶ Beya ba Yinni Gusun̄on kuu ten d̄āa b̄esi ka ten d̄āa

pɔɔsi ka ten gbereba ka ten yɔratii ka ten sɔm yānu kpuro nɔmu sɔndia, ³⁷ka sere ten kara dānu ka ten yɔratii ka ten kurumba ka ten wɛɛ.

³⁸Mɔwisi ka Aroni ka win bibu ba ra ben sansani girewa kuu ten kɔnnɔwɔ sɔɔ yari yeru gia. Domi beya ba ko n da sɔmburu ko kuu te sɔɔ Isireliban sɔ kpa ba n tu kɔsu tɔn tuko goo u ku raa ka tu susin sɔ, kpa u ku raa gbi.

³⁹Lefi tɔn durɔ be Mɔwisi ka Aroni ba gara be ba suru tia mɔ ka be ba kere mɛ, nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua, ben geera sɔawa tɔmbu nɔrɔbun suba yɛnda yiru (22.000).

Bii gbiikobun yakiabu

⁴⁰Yinni Gusunɔ u kɔam Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, a Isireliban bii tɔn durɔ gbiikobu gario saa be ba suru tia mɔn di sere ka be ba kere mɛ, kpa a bu gari baawure ka win yĩsiru. ⁴¹Yen biru, kpa a Lefiba wuna a yi nɛnɛm ba n sɔa nɛ Yinni Gusunɔgibu Isireliban bii gbiikobun ayerɔ. Mɛya kaa maa man ben yaa sabenu yiiya Isireliban yaa sabenun bii gbiikinun ayerɔ.

⁴²Ma Mɔwisi u Isireliban bii gbiikoo be gara nge mɛ Yinni Gusunɔ u nɔn sɔɔwa u ko. ⁴³Ma be kpuron geera kua tɔnu nɔrɔbun suba yɛnda yiru ka goobu ka wata ka wɔkura ita (22.273).

⁴⁴Yinni Gusunɔ u kɔam Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ⁴⁵a Lefiba wunɔ nɛnɛm kpa bu ko bii gbiikoo be kpuron kɔsire. Mɛya kaa maa ko ka ben yaa sabenu kpuro, nu ko Isireliban yaa sabenun buu gbiikuu baageren kɔsire. Ba ko n wɔawa nɛn sɔ. Nɛna Yinni Gusunɔ. ⁴⁶Bà n kĩ bu Isireliban bii gbiikobu goobu ka wata ka wɔkura ita (273) be ba Lefiba dabiru kere mi yakia, ⁴⁷sii geesun gobi nɔɔbuwa kaa mwa ben baawuren wɔllɔ. Gobi yin tian bunum mu sɔawa garamu wɔkuru nge mɛ ba ka yi dimɔ sɔa yerɔ. ⁴⁸Aroni ka win biba kaa yi nɔmu beria bu ka Isireliban bii gbiikobu yakia be ba Lefiba dabiru kere.

⁴⁹ Ma Məwisi u gobi yi mwɛɛra u yi bii gbiikoo ben yakiabun sɔ̄. ⁵⁰ Ma yi kua sii geesun gobi nɔ̄ɔbu ka gooba wunɔ̄bu ka wata ka nɔ̄ɔbu (1.365) nge mɛ ba ka yi dimɔ̄ s̄aa yerɔ̄. ⁵¹ Ma u yi kpuro Aroni ka win bibu wɛ̄ nge mɛ Yinni Gusunɔ̄ u nùn s̄ɔ̄wa.

Kehatin bwese keran sɔ̄mburu

4

¹ Yinni Gusunɔ̄ u Məwisi ka Aroni s̄ɔ̄wa u nɛɛ, ² i Kehatin bweserun tɔ̄mbu gario Lefin bibun bweseru sɔ̄ɔ, yɛnu ka yɛnu, ³ saa be ba w̄ɔ̄ tɛna mɔ̄n di n ka girari be ba mɔ̄ w̄ɔ̄ weeraakurɔ̄, be ba koo kp̄i bu Yinni Gusunɔ̄n kuu ten sɔ̄mburu ko. ⁴ S̄aa yerun dii te ta dɛɛre gem gem sɔ̄ɔra ba koo sɔ̄mburu ko. Sɔ̄mbu te ba koo ko wee. ⁵ B̄a n seewa ba doonɔ̄, Aroni ka win biba ba koo beku kare te s̄sia te ta w̄a dii te ta dɛɛre gem gem kɔ̄nnɔ̄wɔ̄, kpa bu tu woodan kpakoro te wukiri. ⁶ Ten w̄ollɔ̄wa ba koo gɔ̄ni damgii tɛria kpa bu maa yin w̄ollɔ̄ beku boogugiru s̄andi kpa bu sere kpakoro ten nɛnutii wasi. ⁷ Ba koo beku boogugiru tɛriawa tabulu yen w̄ollɔ̄ mi ba ra p̄ɛɛ s̄andi kpa bu yen w̄ollɔ̄ gb̄ɛɛnu s̄andi ka nɔ̄ri ka pɛrɛntiba ka tam kparabanu, kpa bu ku de p̄ɛɛ yu biara mi baadomma. ⁸ Yen biruwa ba koo ye kpuron w̄ollɔ̄ beku wunɔ̄mgiru wukiri kpa bu gɔ̄ni damgii s̄andi. B̄a n kpa, kpa bu tabulu yen nɛnutii wasi. ⁹ Yen biru, ba koo maa beku boogugiru sua bu dabu ge wukiri ka gen fitilanu ka gen bakusu ka gen torom guratii ka gum kparabanu, gen dendi ȳanu kpuro gesi. ¹⁰ Ba koo dabu ge, ka gen dendi ȳa ni kpuro dokewa b̄ɔ̄ru sɔ̄ te ba kua ka gɔ̄ni damgia. Yen biru, kpa bu tu s̄arusia d̄aa p̄tura sɔ̄ ye ba koo ka tu sua. ¹¹ Kpa bu maa beku boogugiru sua bu wukiri kpakoro ten w̄ollɔ̄ mi ba ra turare d̄ɔ̄ doke kpa bu maa tu gɔ̄ni damgii wukiri. Yen biru, kpa bu ten nɛnutii wasi. ¹² Kpa bu kuu ten dendi ȳanu kpuro sua bu nu kure ka beku boogugiru.

Yen biru, kpa bu nu doke b̄̄ru s̄̄o te ba kua ka ḡ̄ni damgii kpa bu b̄̄o te s̄̄arusia d̄̄a p̄̄tura s̄̄o ye ba koo ka tu sua. ¹³ Kpa bu maa torom gura ȳ̄ku yerun di. Yen biru, kpa bu tu beku wun̄̄mgiru wukiri. ¹⁴ Ten w̄̄ll̄̄wa ba koo ten dendi ȳ̄a ni kpuro doke. Niya, d̄̄o guratii ka kaato donnuginu ka kaato ni nu tie ka gb̄̄e ni ba ra ka yem ȳ̄ke, kpa bu ye ḡ̄ni damgii wukiri. Yen biru, kpa bu yen nenutii wasi. ¹⁵ Aroni ka win bibu b̄̄a n dendi ȳ̄a ni kpuro wukiri ba kpa, Kehatin bwesera ta koo na tu nu sua tu s̄̄be. Adama tu ku raa dendi ȳ̄a nin tii baba b̄̄a kun nu bekuru wukiri kpa tu ku raa gbi. Isireliba b̄̄a n seewa ba swaa w̄̄ri, Kehatin bwese tera ta ko n da s̄̄a ȳ̄a ni s̄̄be. ¹⁶ Eleasaa, Aroni ȳ̄ku kowon biiwa u ko n da maa dabu gen gum gari ȳ̄e, ka sere turare nubu durorugia ye, ka bururu ka yokan ȳ̄ku te ba ra ko t̄̄o baatere ka gum m̄̄e ba ra ḡ̄anu t̄̄are bu ka nu ḡ̄si bu yi nenem n̄̄e, Yinni Gusun̄̄n s̄̄. Wiya u koo n̄̄e, Yinni Gusun̄̄n kuu te n̄̄ni doke ka ye ya w̄̄a te s̄̄o.

¹⁷ Yinni Gusun̄̄o u maa M̄̄wisi ka Aroni s̄̄ō̄wa u n̄̄e, ¹⁸⁻¹⁹ i de i Kehatin bweseru n̄̄ni doke kpa tu ku raa gbi t̄̄a n s̄̄a ȳ̄a nin s̄̄mburu m̄̄. Wee m̄̄e kaa ko. Wun̄̄e Aroni ka wun̄̄en bibu, i ko i ka baawure dawa win ayer̄̄o kpa i n̄̄un s̄̄ō̄si ȳ̄a n̄̄in s̄̄mburu u koo ko. ²⁰ Bu ku raa du mi, bu ka s̄̄a yee ten dendi ȳ̄anu kpuro m̄̄eri kpa n̄̄e, Yinni Gusun̄̄o n ku ra bu go.

Ḡ̄es̄̄onin bwese keran

s̄̄mburu

²¹ Yinni Gusun̄̄o u M̄̄wisi s̄̄ō̄wa u n̄̄e, ²² a Ḡ̄es̄̄onin bwese keran t̄̄mbu gario ȳ̄enu ka ȳ̄enu. ²³ Kaa bu gariwa saa be ba w̄̄ō̄ t̄̄ena m̄̄on di sere n ka girari be ba m̄̄ō̄ w̄̄ō̄ weeraakur̄̄o, be ba koo kp̄̄i bu gesi s̄̄a yee ten s̄̄mburu ko. ²⁴ Wee s̄̄mbu te Ḡ̄es̄̄onin bweseru ta koo ko. ²⁵ Ta ko n da kuu ten beka s̄̄bewa ka ten ḡ̄ni damgii yi ba ra wukiri

wállò ka sere ten kànnòn beku kare te, ²⁶ ka ten yaaran beka ka yen kànnòn beku kareru ka ten wěε ka ten sòm yāa ni nu tie. Ye kpuron sàmbura ba koo ko. ²⁷ Gεεsònin bweseru tà n sàmburu m̀d̀, Aroni ka win biba ba koo tu ǹni doke, beya ba koo tu s̄ yè ta koo ko. ²⁸ Sòma ye kpuruwa Gεεsònin bweseru ta koo ko. Itamaa, yāku kowo, Aronin biiwa u koo bu kpara.

Merarin bwese keran sàmburu

²⁹ Yinni Gusunò u maa M̀wisi s̄òwa u nεε, a Merarin bwese keran t̀mbu gario yenu ka yenu. ³⁰ Kaa ben t̀n dur̀bu gariwa saa be ba w̄ò t̀na m̀n di n ka da be ba m̀ w̄ò weeraakurò, be ba koo kp̄i bu gesi kuu ten sàmburu ko. ³¹ Wee s̀mbu te ba koo bu ǹmu beria. Beya ba ko n da kuu ten d̄a b̄esi s̀be ka ten d̄a p̀òsi ka ten gbereba ka ten ỳratii, ³² ka maa ten yaaran kara d̄anu ka ten ỳratii ka ten kurumba ka ten wěε ka sere ten dendi yāa ni nu tie. Ba koo baawure w̄ewa ye u koo s̀be. ³³ Sòma yeniwa Merarin bwese kera ya ko n da ko kuu te s̄ò. Itamaa yāku kowo Aronin biiwa u koo bu ǹni doke.

Ba Lefiba gara be ba koo kp̄i

bu kuu ten sàmburu ko

³⁴⁻⁴⁹ M̀wisi ka Aroni ka Isireliban yenu ȳrobu ba Lefiban bwese keri yinin t̀mbu gara, yiya, Kehati ka Gεεsòni ka Merari. Ba bu garawa yenu ka yenu saa be ba w̄ò t̀na m̀n di sere n ka da be ba m̀ w̄ò weeraakurò, be ba koo kp̄i bu sàmburu ko kuu te s̄ò gesi nge mε Yinni Gusunò u M̀wisi s̄òwa.

Be ba gara Kehatin bweseru s̄ò, ben geera kuawa t̀mbu ǹr̀bun suba yiru ka nata ka wuǹbu ka weeraakuru (2.750).

Gεεsònin bweseru s̄ò maa, ben geera kuawa t̀mbu ǹr̀bun suba yiru ka nata ka t̀na (2.630).

Merarin bweseru sɔɔ, ben geera maa kua tɔmbu nɔrɔbun suba ita ka goobu (3.200). Ma Lefiba kpuron geera kua tɔmbu nɔrɔbun suba nɔɔba ita ka nɛera wunɔbu ka wene (8.580).

Ba ben baawure sɔɔwa ye u koo ko ka ye u koo sɔbe nge me Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa.

Be ba koo yara sansanin di

5

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ² a Isireliba sɔɔwɔ a nɛɛ, bu bu yaro sansanin di, be ba disi mɔ gɔnan bara disiginun sɔ, ñ kun me kentun sɔ, ñ kun me goru garun sɔ. ³ Yɛro u sɔawa tɔn kurɔ? I ko i nɔn yarawa kpa u ku raa sansani ye disi doke, yɛn suunu sɔɔ nɛ, Yinni Gusunɔ na wɔa.

⁴ Ma Isireliba ba Yinni Gusunɔn wooda ye mem nɔɔwa. Ma ba tɔmbu kpuro yara be ba disi mɔ mi, nge me Yinni Gusunɔ u gerua.

Toraruɔn sɔmbu

⁵ Yinni Gusunɔ u maa kpaɔ Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ⁶ a Isireliba sɔɔwɔ a nɛɛ, tɔn kurɔwa? Aa, tɔn durɔwa? Ù n win winsim tora, Yinni Gusunɔwa u tora. ⁷ Yɛro u koo win tora te tuuba kowa kpa u gɔa nɔn sɔ u tora mi wesia, kpa u yen bɔnu nɔɔbun tia sosi. ⁸ Wi ba koo gɔa ni wesia, ù kun wɔa ma uɔn maa goo mɔ wi ba koo nu wɛ, Yinni Gusunɔwa ba koo nu wɛ, kpa nu ko yɔku kowoginu. U koo maa yɔa kineru wɛ te ba koo ka nɔn win toraruɔn yɔkuru kua. ⁹ Yɔkuru baatere tɛn sukum ba wɔa nenem Yinni Gusunɔn sɔ, ta ko n sɔawa yɔku kowogiru. ¹⁰ Kpuro ye ba wɛ Yinni Gusunɔn sɔ, ya kuawa yɔku kowogia. U koo kpɔ u ye yi nenem win tiin sɔ.

Tɔn kurɔ wi ba tamaa

u sakararu kua

¹¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ¹² a Isireliba kpuro sɔɔwɔ a nɛɛ, tɔn kurɔ goo ù n naane sarirun kookoosu mɔ, ¹³ ma win durɔ u tamaa durɔ goo u ka nùn kpuna, baa mɛ ganu sari ni nu nùn sɔɔsimɔ ma u ka goo kpuna, mɛya uñ maa seedagii goo mɔ wi u nùn wa u ye mɔ, durɔ win tii uñ maa ka nùn ye mwe, ¹⁴ sɔrɔkudo uñ ye kue, adama ka mɛ, nisinun sɔ, uñ nùn naane sãa, ma u tamaa u sakararu kuawa kam kam, ¹⁵ baa ñ n meren na, durɔ wi, u koo ka win kurɔ wi dawa yãku kowon mi ka ɔɔsun som kilo ita. Uñ gum dokemɔ som mɛ sɔɔ. Mɛya uñ maa turare sɔndimɔ men wɔllɔ. Domi ta sãawa yãkuru te ta nisinu yaayamɔ. ¹⁶ Saa ye sɔɔ, yãku kowo u koo ka nùn dawa sãa yerɔ Yinni Gusunɔn wuswaaɔ, ¹⁷ u yɔrasia, kpa u doma nim sua wekerun di te ba kua ka sɔndu, kpa u tua sɔka sãa yerun temɔ u ka nim mɛ burina. ¹⁸ U koo de kurɔ wi, u yɔra Yinni Gusunɔn wuswaaɔ kpa u nùn win yasa pota, kpa u kɛɛ te sɔndi kurɔ win nɔmaɔ. Saa ye sɔɔ, yãku kowon tii u ko n nim sosuram neni mɛ mu ka bɔri naamɔ, ¹⁹ kpa u kurɔ wi bɔrusia u nɛɛ, saa ye a wãa wunen durɔn yenuɔ, tɔn durɔ goo ù kun ka nun kpunɛ, ma añ tii disi doke, Gusunɔ u ku de a bɔri wa yi nim mɛ, mu koo ka na. ²⁰ Adama ma a ka durɔ goo kpuna, a tii disi kua, ²¹ Yinni Gusunɔ u nun sɛɛyasia, kpa u nun wɔroru kpɛɛ kpa wunen nukuru tu mɔsi sere ba n da nun sie bà n tɔmbu bɔrusimɔ. ²² Gusunɔ u de nim mɛ mu ka bɔri naamɔ mi, mu du wunen nukurɔ kpa wunen nuku te, tu mɔsi, kpa wunen marutuu gu gbera. Saa ye sɔɔra, kurɔ wi, u koo gere u nɛɛ, ami!

²³ Yãku kowo u koo bɔri yi yorewa tireru sɔɔ kpa u yi tea ka nim sosuram mɛ, ²⁴ mɛ mu ka bɔri naamɔ kpa u mu kurɔ wi nɔrusia, kpa nim mɛ, mu du win nukurɔ mu nùn kɔsa kua. ²⁵ Yen biru yãku kowo u koo nisinun kɛɛ te mwa kurɔ win nɔman di kpa u tu sɔɔsi beri berika, kpa u ka sere tu da yãku yerɔ. ²⁶ Yen biru u koo kɛɛ ten som nɔm kure teeru sua kpa u mu dɔɔ meni yãku yerɔ kpa Yinni Gusunɔ

u kurɔ wi yaaya. Yen biru kpa u kurɔ wi nim sosuram me nɔrusia. ²⁷ Ù n kurɔ wi nim me nɔrusia ma u disi mɔ, u kua naane sarirugii win durɔn mi, nim me, mu koo ka nùn bɔri naawa, kpa mu nùn kɔsa kua, win nukuru tu mɔsi kpa win marutuu gu gbera, kpa ba n da nùn sie bà n tɔmbu bɔrusimɔ. ²⁸ Adama ù kun disi mɔ, u tii nenua dee dee, ba koo nùn garisiwa taare sarirugii. Saa ye sɔɔ, u koo bibu wa u ma.

²⁹ Yeniwa ya sãa kurɔ ka durɔn nisinun wooda. Kurɔ ù n win durɔ nɔni wɔkua u sakararu kua, ³⁰ ñ kun me durɔn nisinu nù n seewa, ù n win kurɔ taare weesugia wɛemɔ, yãku kowo u koo ka nùn dawa Yinni Gusunɔn wuswaaɔ, kpa u ko mam mam ye wooda ye, ya gerua. ³¹ Durɔ u ko n sãa taare sarirugii. Adama kurɔ ù n tora u koo ten are wa.

Be ba tii Yinni Gusunɔ wɛ

6

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ² a Isireliba sɔɔwa a nɛɛ, goo ù n tii wuna nenem u ka tii Yinni Gusunɔ wɛ, ³ yɛro uñ koo tam gam nɔ, baa me ba kua ka resem. Uñ maa resem beka ñ kun me gbeba dimɔ. ⁴ Saa ye u tii Gusunɔ wɛ mi, uñ gãanu dimɔ ye ba kua ka resem. ⁵ Uñ maa win seri kɔnimɔ sere win tii wɛɛbun tɔɔ te, tu ka yibu. U koo win seri deriwa yi n kpɛamɔ, kpa u n wãa Gusunɔn sɔ. ⁶ U ku raa maa susi goru garun bɔkuɔ u sere tu baba, ⁷ baa ñ n win baan gorun na, ñ kun me win merogiru, ñ kun me win wɔnɔ ka win mɔɔgiru, ñ kun me win sesugiru. Domi seri yi u sɔɔwa mi, yi sɔɔsimɔ ma u tii Gusunɔ wɛɛwa.

⁸ Win tii wɛɛbun saa ye sɔɔ, u ko n wãawa Yinni Gusunɔn sɔmburun sɔ. ⁹ Wi ka goo bà n wãa sannu ma yɛro u gu suaru sɔɔ, ma u disi duura, u koo win seri kɔniwa sɔɔ nɔɔba yiruse dɔma te u tii dɛerasiamɔ. ¹⁰ Sɔɔ nɔɔba itase, u koo ka yãku kowo kparukonu yiru naawa, ñ

kun mε, totoberenu yiru, sãa yerun kɔnnɔwɔ, ¹¹ kpa yãku kowo u gen teu go, u ka durɔ win torarun suuru bikia kpa u ka yiruse yãku dɔɔ mwaararugiru ko. Yen biru kpa u nùn dɛerasiabun wororu koosi. Yen tɔɔ te, u dɛerawa mi. ¹² Kpa u maa wure u tii Yinni Gusunɔ wɛ. Saa yera u koo yãa kineru wɔɔ tiagiru go u ka win toraru sɔmε. Adama tɔɔ gbiikii ni u raa tii wɛ mi, nu kam kuawa mi.

¹³ Be ba tii Gusunɔ wɛn wooda wee. Goo ù n tii wuna nenem Yinni Gusunɔn sɔ, ma u yen tɔru yibia te u bura ba koo ka nùn dawa Yinni Gusunɔn sãa yerun kɔnnɔwɔ. ¹⁴ Miya u koo ka win kɛru na Yinni Gusunɔn mi. Niya yãa kineru wɔɔ tiagiru te taɔn alebu mɔ, u ka yãku dɔɔ mwaararugiru ko, ka maa yãa niru wɔɔ tiagiru te taɔn alebu mɔ u ka torarun yãkuru ko. Kpa u maa ka yãa kineru na te taɔn alebu mɔ u ka siarabun yãkuru ko. ¹⁵ U koo maa ka pɛε na bireru sɔɔ ye baɔ seeyatia doke, yen gεε yi n kpã yèn som ba ka gum burina, yen gεε yi kun maa kpã yi ba koo gum tɛeni. ¹⁶ Yen biru kpa yãku kowo u ka kɛε ni na Yinni Gusunɔn mi, kpa u torarun yãkunu ko ka sere yãku dɔɔ mwaararuginu. ¹⁷ Kpa u maa siarabun yãkunu ko ka yãa kinε te, ka pɛε ye ya wãa bire te sɔɔ, ye baɔ seeyatia doke, ka som mε, ka tam mε. ¹⁸ Saa ye sɔɔ, wi u tii wɛ mi, u koo win seri yi kɔniwa Yinni Gusunɔn sãa yerun kɔnnɔwɔ, kpa u yi kpɛε mi ba siarabun yãkurun dɔɔ sɔrua. ¹⁹ Yen biru yãku kowo u koo yãa kinε ten nɔmu sua te ba sawa mi, kpa u pɛε ka kira teeru sua birerun di, kpa u ye kpuro sɔndi durɔ win nɔmuɔ wi ba kɔna mi. ²⁰ Yen biru yãku kowo u koo ye Yinni Gusunɔ sɔɔsi, ka sere yaa yen guro gururu ka yen taa teeru sannu, kpa yu ko wi yãku kowogia. Woro nini kpuron biruwa wi u tii Yinni Gusunɔ wɛ mi, u koo den kpĩ u tam nɔ.

²¹ Yera ya sãa be ba tii wuna nenem Yinni Gusunɔn sɔn wooda. Yãku niya ba koo maa ko. Bà n maa dam mɔ bu

ka Yinni Gusunɔ kɛnu ganu wɛ nini baasi, ba koo kpɪ bu ko. Adama baa ñ n mɛren na, ba koo nùn wɛwa ye ba nɔɔ mwɛeru kua nge mɛ yen wooda ya gerua.

Nge mɛ ba ko n da domaru ko

²² Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ²³ a Aroni ka win bii tɔn durɔbu sɔɔwa a nɛɛ, wee nge mɛ ba ko n da gere bà n Isireliba domaru kuammɛ. ²⁴ Ba ko n da nɛɛwa, Yinni Gusunɔ u bɛɛ domaru kua, kpa u bɛɛ kɔsu.

²⁵ Yinni Gusunɔ u ka bɛɛ nɔnu geu mɛeri kpa u bɛɛ durom kua.

²⁶ Gusunɔ u bɛɛ mɛɛrima, kpa u bɛɛ bɔri yɛndu wɛ.

²⁷ Yǎku kowo ù n nen yĩsiru sokusina mɛ, sanam mɛ u Isireliba domaru kuammɛ, saa yera kon doma te mwa.

Kɛkɛ yi Isireliban

guro guroba wɛ sãa yerun sɔ

7

¹ Sanam mɛ Mɔwisi u Yinni Gusunɔn kuu te gira u kpa, u tu gum yɛka, te ka ten dendi yǎnu kpuro, ta n ka sãa nenɛm Yinni Gusunɔn sɔ. Ka yǎku yee te ka ten dendi yǎnu ye kpurowa u gum yɛka u wuna nenɛm Yinni Gusunɔn sɔ. ² Yera Isireliban bwese kera baayeren guro guro be ba raa tɔmbu gara mi, ba susima. ³ Ben baawure u ka win kɛru na. Kɛɛ niya nɛɛ wɔkura yiru ka kɛkɛ nɔɔba tia ye nɛɛ gawe. Ba kɛkɛ yi wukiritii kua. Wirugibu yiruwa ba mɛnna ba kɛkɛ tia kasu ba wɛ. Ma ben baawure u naa tia wɛ. Ma ba ka ye na Yinni Gusunɔn sãa yerɔ. ⁴ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ⁵ a ye kpuro mɔɔ nen kuu ten sɔmburun sɔ, kpa a ye Lefiba bɔnu kua nge mɛ ben baawuren sɔmbura sãa yu ka nùn somi.

⁶ Ma Məwisi u kəkε be ka nεε yi mwa ma u yi Lefiba wē. ⁷ U Gεεsɔnin bwese kera kəkε yiru wē ka nεε nne ben sɔmburun sɔ. ⁸ U Merarin bwese kera kəkε nne wē ka nεε nɔɔba ita, ben sɔmburun sɔ. N deema Itamaa yāku kowo Aronin biiwa u bu kpare. ⁹ Uñ Kehatiba yen gaa wē. Domi sāa yerun dendi yānun tiiwa be, ba ra sue ben senɔ.

Kēε ni ba kua sanam mε

ba yāku yeru wukiamɔ

¹⁰ Dɔma te ba yāku yee te gum yēka ta n ka sāa nenem Yinni Gusunɔn sɔ, Isireliban bwese kεrin wirugibu ba ka ben kēnu na yāku yee ten wuswaaɔ. ¹¹ Yinni Gusunɔ u Məwisi sɔɔwa u nεε, a de Isireliban guro guro be, bu na tia tia, ben baawure u n win kēru mɔ u ka tu sɔɔsi yāku yee ten sɔ, ben baawure u n win tōru mɔ.

¹²⁻⁸³ Wee nge mε ba ka kēε ni naasina.

Tōɔ gbiikiru Nasoni, Aminadabun bii, Yudan bweseru sɔɔ, wiya u ka wigiru na.

Tōru yiruse Netanēli, Suarin bii, Isakarin bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru itase Eliabu, Helonin bii, Sabulonin bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru nnese Elisuri, Sedeurin bii, Rubenin bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru nɔɔbuse Selumieli, Surisadain bii, Simeɔn bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru nɔɔba tiase Eliasafu, Dewelin bii, Gadin bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru nɔɔba yiruse Elisama, Amihudun bii, Efaraimun bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru nɔɔba itase Gamulieli, Pedasurin bii, Manasen bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tōru nɔɔba nnese Abidani, Gideonin bii, Benyameen bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tõru wəkuruse Akiesεε, Amisadain bii, Danun bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tõru wəkura tiase Pagieli, Okiranin bii, Aseεn bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Tõru wəkura yiruse Ahira, Enanin bii, Nεfitalin bweseru sɔɔ, u maa ka wigiru na.

Wee ye ben baawure u ka na.

Yera gbε̃eru te ba kua ka sii geesu, tèn bunum mu sãa kilo tia ka garamu gooba wunɔbu (300), ka maa gbε̃eru garu te ba ko n da ka yem yε̃ke. Ba maa te kuawa ka sii geesu. Ten bunum mu sãawa garamu nata ka wunɔbu (700). Ba ni kpuron bunum yīirawa ka sãa yerun yīirutia. Ma ba gbε̃enu yiru ye sɔɔ, som doke mε ba burina ka gum bu ka yākuru ko.

Ben baawure u ka nɔra wuragia na ye ba turare yibie. Nɔra yen bunum mu sãa garamu wunɔbu (100).

Ba maa ka ketε kineru ka yãa kineru ka yãa kpendu wɔɔ tiagiru na. Ye ita kpurowa ba koo ka yãku dɔɔ mwaarugiru ko,

kpa bu ka boo kineru na te ba koo ka torarun yākuru ko, ka maa naa kinenu yiru ka yãa kinenu nɔɔbu ka boo kinenu nɔɔbu ka yãa kpemminu nɔɔbu wɔɔ tiaginu ni ba koo ka siarabun yākunu ko.

⁸⁴ Kε̃ε ni ba kua dɔma te, yãku yee ten sɔ, ni kpuron geera kuawa gbε̃enu wəkura yiru ni ba kua ka sii geesu ka sere maa sii geesun gbε̃enu ganu wəkura yiru ni ba ko n da ka yem yε̃ke, ka maa nɔri wuragii wəkura yiru.

⁸⁵ Gbε̃ε nin baateren bunum mu sãawa kilo tia ka garamu gooba wunɔbu (300). Ni ba ra ka maa yem yε̃ke mi, nin teerun bunum maa sãawa garamu nata ka wunɔbu (700). Gbε̃ε ni kpuron bunum mu kuawa kilo yenda nne, nge mε ba ra yīire sãa yerɔ. ⁸⁶ Nɔri wuragii yi, yin baayeren bunum mu sãawa garamu wunɔbu (100). Ma nɔri wəkura

yiru ye kpuron bunum mu kua kilo tia ka garamu goobu (200). Ba yin baayere turare yibie ye ba koo dɔɔ doke. ⁸⁷ Yen biru ba yaa sabenu wɛ. Niya naa kinenu wɔkura yiru ka yāa kinenu wɔkura yiru ka yāa kɔɔmminu wɔɔ tiaginu wɔkura yiru ni ba koo ka yāku dɔɔ mwaararuginu ko ka maa som mɛ ba ra ka yāku te ko, ka maa boo kinenu wɔkura yiru ni ba koo ka toranun yākuru ko, ⁸⁸ ka ketɛ kinenu yɛnda nɛ, ka yāa kinenu wata ka boo kinenu wata ka yāa kɔɔmminu wɔɔ tiaginu wata. Ni kpurowa ba koo ka siarabun yākunu ko. Kɛɛ niniwa ba kua sanam mɛ ba yāku yee te gum yɛka ta n ka sāa nɛnɛm Gusunɔn sɔ.

⁸⁹ Sanam mɛ Mɔwisi u dua Yinni Gusunɔn kuu ten mi, u Yinni Gusunɔn nɔɔ nɔɔmɔ. Nɔɔ ge, ga weewa wɔllun kɔsobun weenasibu yiru yen baa sɔɔn di, ye ya wāa woodan kpakoro ten wukiritian wɔllɔ. Min diya Gusunɔ u ka nùn gari mɔ.

Nge mɛ ba koo fitilanu yiisina

8

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, a Aroni sɔɔwa a nɛɛ, ² ù n fitilanu nɔɔba yiru ye doke dabu ge sɔɔ, u de nu n yam bururasie wuswaaɔ.

³ Ma Aroni u kua mɛ. U nu doke doke dabu gen wuswaaɔ nge mɛ Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa. ⁴ Ba dabu ge kuawa ka wura bɔri tia saa gen wɔllun di sere n ka da temɔ, ka sere bura ni ba gu kua. Mɔwisi u dera ba gu kuawa nge mɛ Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔsi.

Ba Lefiba wuna nɛnɛm

Yinni Gusunɔn sɔmburun sɔ

⁵ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ⁶ a Lefiba wunɔ Isireliban suunu sɔɔn di kpa a bu dɛɛrasia. ⁷ Wee nge mɛ kaa ko a ka bu dɛɛrasia. Kaa bu nim yɛkawa mɛ mu koo ben toranu wukiri. Kpa a de bu ben wasin sansu kɔni. Kpa

bu ben yānu tea kpa bu tii dɛɛrasia. ⁸ Yen biru ba koo ketɛ kinɛ kpɛmbu sua ka som mɛ ba ka gum burina ka ketɛ kinɛ kpɛmbu gagu bu ka torarun yākuru ko. ⁹ Kpa a Isireliba kpuro mɛnna kuu ten kɔnnɔwɔ, kpa a de Lefiba bu susima ¹⁰ nɛ, Yinni Gusunɔn wuswaaɔ, kpa Isireliba bu ben nɔma sɔndi Lefi ben wiru wɔllɔ. ¹¹ Kpa Aroni u Lefi be sɔɔsi beri berika nɛ, Yinni Gusunɔn wuswaaɔ nge yākuru te Isireliba ba ka na. Saa ye sɔɔ, ba bu wunawa mi nɛnɛm nɛn sɔmburun sɔ. ¹² Lefiba ba koo maa ben nɔma sɔndi ketɛ kinɛ nin wiru wɔllɔ. Yen biru kpa Aroni u teeru go ben torarun suurun sɔ kpa u ka teeru yāku dɔɔ mwaararugiru ko u sere bu dɛɛrasiabun woronu koosi. ¹³ Kaa de Lefiba kpuro bu se bu yɔra Aroni ka win bibun wuswaaɔ, kpa a bu sɔɔsi beri berika nge yākuru nɛ, Yinni Gusunɔn wuswaaɔ. ¹⁴ Kaa Lefiba wunawa nɛnɛm Isireliban suunu sɔɔn di, kpa ba n wāa nɛn sɔmburun sɔ. ¹⁵ Yeniban biru ba koo sɔmburu ko nɛn sāa yerɔ. Kaa bu dɛɛrasiawa kpa a bu sɔɔsi beri berika nge yākuru. ¹⁶ Domi ba man bu wɛwa mam mam ba kua Isireliban bii gbiikobu kpuron kɔsire. ¹⁷ Ben bii gbiikobu kpuro ba sāawa nɛgibu saa tɔmbun bii gbiikobun di n ka da yaa sabenun binɔ. Na bu wunawa nɛnɛm ba kua nɛgibu, saa mìn di na bii gbiikobu go Egibitiɔ. ¹⁸ Na Lefiba mwa Isireliban bii gbiikobun ayerɔ. ¹⁹ Na bu wunawa na Aroni ka win bibu wɛ, bu ka sɔmburu ko Isireliban sɔ sāa yerɔ, kpa ba n sāa nge yākuru te Isireliba ba wɛ ben toranun sɔ. Saa ye sɔɔ, Isireli be, baɔn susimɔ nɛn kuu ten bɔkuɔ n sere bu go.

²⁰ Mɔwisi ka Aroni ka Isireliba kpuro ba kua mam mam ye Yinni Gusunɔ u gerua Lefiban sɔ. ²¹ Lefiba ba tii dɛɛrasia ba ben yānu tea, ma Aroni u bu sɔɔsi beri berika nge yākuru. Ma u bu torarun suuru ka dɛɛrasiabun woronu koosi. ²² Yen biruwa Lefi be, ba na Yinni Gusunɔn kuu ten mi, ba ben sɔmburu torua Aroni ka win bibun nɔni biru, nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u ko ben

sɔ̃.

²³ Yinni Gusunɔ u maa Mɔwisi sɔ̃wa u nɛɛ, ²⁴ Lefi be ba wɔ̃ yenda nɔ̃bu mɔ ka be ba kere mɛ, beya ba koo sɔ̃mburu ko nen kuu te sɔ̃. ²⁵ Be ba wɔ̃ weeraakuru tura, ba koo yariwa ben sɔ̃mburun di mam mam. Baɲ maa man sɔ̃mburu kuamme. ²⁶ Ba ko n da ben Lefisibu somi bɔ̃ n sɔ̃mburu mɔ̃. Adama ben tii baɲ ko n maa sɔ̃mburu mɔ mi. Nge meya kaa Lefiba kua ben sɔ̃mburun swaa sɔ̃.

Gɔ̃ sararibun tɔ̃ bakaru

9

¹ Ye Isireliba ba yarima Egibitin di yen wɔ̃ yirusen suru gbiikoo sɔ̃, yera Yinni Gusunɔ u ka Mɔwisi gari kua Sinain gbaburɔ. ² U nɛɛ, Isireliba ba ko n da Gɔ̃ sararibun tɔ̃ bakaru diwa saa ye na yi sɔ̃. ³ Yera suru winin sɔ̃ wɔ̃kura nnesen yoka, sanam mɛ sɔ̃ dua. Ba koo tu diwa nge mɛ ten wooda ya gerua.

⁴ Ma Mɔwisi u Isireliba sɔ̃wa nge mɛ ba koo ka Gɔ̃ sararibun tɔ̃ bakaru di. ⁵ Ma ba tɔ̃ te di suru gbiikoon sɔ̃ wɔ̃kura nnese yen yoka sanam mɛ sɔ̃ dua, Sinain gbaburu mi, nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔ̃wa bu ko.

⁶ Yen dɔ̃ma te, tɔ̃mbu gaba wɔ̃a be ba disi mɔ̃ gorun sɔ̃. Baɲ kpɔ̃a ba tɔ̃ baka te di. Ma ba da ba Mɔwisi ka Aroni deema. ⁷ Ba bu sɔ̃wa ba nɛɛ, wee sa disi mɔ̃ gorun sɔ̃. Yen sɔ̃, kaa sun yinari su ka besen yɔ̃kuru na Yinni Gusunɔn wuswaa tɔ̃ te sɔ̃, nge Isireli be ba tie?

⁸ Ma Mɔwisi u nɛɛ, i yɔ̃ro n bikia ye Yinni Gusunɔ u koo man sɔ̃ beɛn sɔ̃.

⁹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔ̃wa u nɛɛ, a Isireliba sɔ̃wa a nɛɛ, ¹⁰ ben goo ñ kun mɛ ben bibun bweseru sɔ̃, goo ù n disi mɔ̃ gorun sɔ̃, ñ kun mɛ u wuu da, ka mɛ, u koo Gɔ̃ sararibun tɔ̃ bakaru diwa nen sɔ̃. ¹¹ Adama ba koo tu diwa suru yirusen sɔ̃ wɔ̃kura nnesen yoka sanam mɛ sɔ̃ dua. Kpa bu ten yaa tem ka pɛɛ ye baɲ seeyatia doke

ka maa kpee wuru si su sosu. ¹² Bu ku yen gaa deri sere sisiru bururu. Bañ maa yen kukunu karama. Bu de bu yen wooda mem nawa mam mam. ¹³ Goo ù n deere ma uñ wuu de, ma u ka sere yina u Gaa sararibun tão baka te di, ba koo yero yarawa Isireliban sansanin di, yèn sã u yina u ka win yãkuru na ten saa são. Yero u koo win tora ten are mwawa. ¹⁴ São goo ù n wãa been suunu são, u tão baka te dima, u koo tu diwa nge me na ten wooda yi. Beë ka sãbu, wooda tia yera na beë wẽemã.

Guru wii wuroru ta Yinni

Gusunon kuu te wukiri

¹⁵ Dama te Mawisi u Yinni Gusunon kuu te gira u kpa, guru wii wurora ta tu wukiri saa yoka yen di n ka girari burura. Ma ta yam bururasie nge dão kuu ten wollo. ¹⁶ Nge meya ta tu wukiri saa dama ten di. Wokuru kpa ta n yam buriri. ¹⁷ Guru wii wuro te, ta n seewa Yinni Gusunon kuu ten wollun di, Isireliba ba ra kuu te wukewa bu doona. Kpa bu maa yora mi guru wii wuro te, ta yora. ¹⁸ Nge meya ba ra ka Yinni Gusunon gere tubu ù n ki bu kuu te gira, ñ kun me, ù n ki bu tu wuka. Guru wii wuro te, ta n wãa kuu ten wollo, ba ku ra doone min di. ¹⁹ Ta n yora kuu ten wollo n ka te, Isireliba ba ra Yinni Gusunon wooda mem nawewa, ba ku ra doone min di. ²⁰ Ta n yora saa fiiko, miya ba ra ben sansani gire saa fiiko. Yen biru kpa bu se bu doona Yinni Gusunon ù n nee, bu se bu doona. ²¹ Gasã guru wii wuro te, ta ra yore yam tem, saa yokan di sere ka burura, ñ kun me são teeru ka woku teeru. Adama ta n seewa, Isireliba ba ra sewa bu swaa wari. ²² Adama ta n yora kuu ten wollo são yiru ñ kun me suru tia ñ kun me wão tia Isireliba ba ku ra kuu te wuke, ma n kun ma ba guru wii wuro te wa ta seewa. ²³ Ba ku ra se, ba ku ra maa sine, ma n kun ma Yinni Gusunon u bu wooda we. Ba ra win wooda swiwa nge me u Mawisi sãowa u ko.

*K*ɔbi yiru

yi ba kua ka sii geesu

10

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ² a de bu kɔbi yiru seku ka sii geesu yi ba ko n da so bu ka tɔmbu menna kpa bu bu sɔ bu seewo bu doona sansanin di. ³ Bɔ̀n kɔbi yiru ye so sannu, tɔmbu kpurowa ba koo menna wunen mi, Yinni Gusunɔn kuu ten wuswaaɔ. ⁴ Adama bɔ̀n yin tia so, Isireliban wirugibu ka ben yenu yɛroba ba koo menna wunen mi. ⁵ Bɔ̀n kɔba so ba kuuki koosi, be ba ben sansani gire Yinni Gusunɔn kuu ten sɔɔ yari yeru gia, bera ba koo gbi bu doona. ⁶ Bɔ̀n maa wure ba so ba kuuki koosi, be ba ben sansani gire sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia kpa be, bu maa doona. ⁷ Adama bɔ̀n kɪ bu tɔmbu kpuro menna, ba koo kɔba sowa ba kun kuuki kue.

⁸ Aroni ka win bibu, be, be ba sɔa yɔku kowobu, be tɔnawa ba ko n da kɔbi yi so. Yeni ya ko n sɔawa wooda sere ka ben bibun bweserɔ.

⁹ ɪ n dua beɛn tem sɔɔ, i tabu mɔ̀ ka beɛn yiberɛba i ko i kɔbi yi sowa i n kuuki koosimɔ kpa nɛ, Yinni Gusunɔ n ka beɛ yaaya n beɛ wɔra yiberɛ ben nɔman di. ¹⁰ ɪ n yɔku dɔɔ mwaararuginu mɔ̀, n̄ kun mɛ siarabun yɔkunu tɔɔ bakaru sɔɔ, n̄ kun mɛ tɔɔ ni i ra di surun tɔɔ gbiikiru sɔɔ, n̄ kun mɛ nuku doɔn saa gaa sɔɔ, i ko i n da kɔbi sowa. Nge meya kon ka beɛ yaaya. Nena Gusunɔ beɛn Yinni.

ISIRELIBAN SANUM SAA SINAIN DI N KA DA MɔABUN TEM Nɔɔ BURA YERɔ

Isireliba ba swaa wɔri

¹¹ Ye Isireliba ba yarima saa Egibitin di, yen wɔɔ yirusen suru yirusen sɔɔ yenduse sɔɔra, guru wii wurora seewa Yinni Gusunɔn kuu ten wɔllun di. ¹² Ma Isireliba ba seewa Sinain gbaburun di ba swaa wɔri nge mɛ ba

wooda yi bu ka swīina. Ma guru wii wuro te, ta da ta yāra Paraniō. ¹³ Dōma te, ben see gbiikiba ba seewa mi, sanam mē Yinni Gusunō u Mōwisi sōōwa bu da.

¹⁴⁻¹⁶ Yudaban tabu kowo wuura ta gbia ta swaa wōri ba ben gidi bōra nēni. Be ba maa wāa wuu te sōō, beya Isakariba ka Sabuloniba. Nasoni, Aminadabun biiwa u sāa Yudaban tabu sunō. Isakariban tabu sunōwa maa Netanēli, Suarin bii. Sabuloniban tabu sunōwa maa Eliabu, Helonin bii.

¹⁷ Ba Yinni Gusunōn kuu te kurua. Ma Gēēsōniba ka Mērariba be ba sāa Lefin bweseru ba ten yānu sua ba ka swaa wōri ba Yudaban tabu wuu te swīi.

¹⁸⁻²⁰ Yen biruwa Rubenin bwese kera ka yen tabu kowo wuuru, ba Lefi be swīi. Be ba maa wāa tabu wuu te sōō, bera Simēōba ka Gadiba. Rubeniban tabu sunōn yīsira Elisuri, Sedeurin bii. Simēōban tabu sunōn yīsira Selumieli, Surisadain bii. Gadiban tabu sunōn yīsira maa Eliasafu, Dewelin bii.

²¹ Yen biru Kehatibara ba swīi be, be ba sāarun dendi yānu sōōwa. Lefi be ba gbia ba koo kuu te girawa Kehatiba bu sere tunuma.

²²⁻²⁴ Kehatiban biru, Efaraimun bwese kera ya swīi ka yen tabu kowo wuunu ba ben gidi bōra gbiisie. Beya Manaseba ka Benyameēba. Efaraimuban tabu sunōn yīsira Elisama, Amihudun bii. Manaseban tabu sunōn yīsira Gamulieli, Pedasurin bii. Benyameēban tabu sunōn yīsira Abidani, Gideonin bii.

²⁵⁻²⁷ Yen biruwa Danun bwese kera ka yen tabu kowo wuunu ba bu swīi ba ben gidi bōra nēni. Beya Aseēba ka Nefitaliba. Beya ba kua tōn be kpuro kpuron biru kōre. Danuban tabu sunōn yīsira Akiesēē, Amisadain bii. Aseēban tabu sunōn yīsira Pagieli, Okiranin bii. Nefitaliban tabu sunōn yīsira Ahira, Enanin bii.

²⁸ Nge meya Isireliba ba swīine ba ka swaa wōri be ka ben tabu kowobu.

Məwisi u goo kasu

u ka bu swaa sɔ̄ɔsi

²⁹ Məwisi u Hobabu win kurən sesu, Reweli Madianin bii sɔ̄ɔwa u nɛɛ, sa dɔ̄ɔwa tem mi Yinni Gusunɔ u sun nɔ̄ɔ mɔ̄ɛɛru kua u sun wɛ̄. A na a ka sun da, kpa su ka nun durom mɛ bɔ̄nu ko, mɛ Yinni Gusunɔ u bɛsɛ Isireliba nɔ̄ɔ mɔ̄ɛɛru kua.

³⁰ Hobabu u nùn wisa u nɛɛ, nañ ka bɛɛ dɔ̄ɔ. Kon dawa nɛn temɔ sere nɛn yɛnuɔ. ³¹ Ma Məwisi u nùn wisa u nɛɛ, a suuru koowo a ku sun deri. Domi a gbabu te yɛ̄ mi sa wāa mi. A de a sun gbiya. ³² À n sun swīi sa ko ka nun durom mɛ bɔ̄nu ko, mɛ Yinni Gusunɔ u koo sun kua.

³³ Ma Isireliba ba Yinni Gusunɔn guu te deri ba sīa sɔ̄ɔ ita. Ma ba ka Yinni Gusunɔn woodan kpakororu gbia bu ka yam kasu mi ba koo wɛ̄ra. ³⁴ Guru wii wuro te, ta ra n wāawa ben wəllɔ sɔ̄ɔ sɔ̄ɔ bā n swaa wəri. ³⁵ Woodan kpakoro te, t̄a n seewa Məwisi u ra nɛɛwa, Yinni, a seewo a yōra, kpa a wunen yibereba yarinasia. Kpa be ba maa nun tusa bu duki wunen wuswaan di. ³⁶ Bā n maa woodan kpakoro te yi, u ra nɛɛwa, Yinni Gusunɔ, a wurama a n wāa Isireli dabi dabi ten suunu sɔ̄ɔ.

Yinni Gusunɔ u dera dɔ̄ɔ u na

11

¹ Sɔ̄ɔ teeru Isireliba ba ka Yinni Gusunɔ w̄aki. Ye u nu nua, yañ nùn dore. Ma u ka bu m̄oru kua, u dera dɔ̄ɔ u na u ben sansanin bee tia mwa. ² Yera Isireli be, ba Məwisi wuri koosi. Ma u Yinni Gusunɔ kana. Ma dɔ̄ɔ wi, u yōra. ³ Ma ba yam mi yīsiru k̄a Tabera, yèn s̄ɔ̄ dɔ̄ɔ u yabura ben suunu sɔ̄ɔ.

Isireliba

ba yaa kanamɔ bu tem

⁴ Sɔ̄ɔ teeru t̄n tukobu be ba Isireliba swīima ben gbenubu seewa, ka sere maa Isireliban tii ba w̄akinu torua

ba m̀, wara u koo sun yaa wẽ su tem. ⁵ Domi sa yaaye swẽe yi sa ra raa wa su tem faara ka gbesenu ka wĩaru ka ayo ka alumasanu ka alumasanu ganu. ⁶ Wee tẽ sa gberam̀ sañ maa gãanu waam̀ sa dim̀ ma n kun m̀ manna.

⁷ Manna ye, dĩa bim kpika ya ka weene. ⁸⁻⁹ Wõkuru Gusuǹ u ra dewa yu sarama ka kakoru kpa sisiru bururu tambu bu yarima bu gura. Ba ra ye namwa, ñ kun me bu suni soru sã. Kpa bu ye swẽ weker̀. Ba ra maa ka ye kiraru ko. Manna ye, ya ra n num̀wa nge kira te ba sɔnwa.

¹⁰ M̀wisi u nua ma Isireliba ba ẁki yenu ka yenu, bwese kera ka bwese kera. Ma Yinni Gusuǹn m̀ru seewa gem gem. ¹¹ Yera M̀wisin nukura sankira, u Yinni Gusuǹ sãwa u nɛɛ, mban sãna añ ka man nɔnu geu mɛera. Mban sãna a ka man nuki sankum̀ me, ye a ka man tɔn be nɔmu beria. ¹² Nena na tɔn ben gura sua? Nena na bu mara? Mban sãna a man sãm̀ n bu b̀kio nge me bii mero u ra win bii b̀ki, kpa n ka bu da sere mi a ben baababa nɔw m̀wɛru kua. ¹³ Mana kon yaa wa n tɔn beni kpuro wẽ. Domi wee ba man wuri koosim̀, ba m̀, n bu yaa wẽyɔ bu tem. ¹⁴ Ne turo nan kpẽ n bu sɔbe. Domi sɔmu ni, nu bunu. ¹⁵ Na nun kanam̀, à n ka man nɔnu geu mɛera, ye kaa ka man deri mesum, a man goowo. A ku de na n wã nɔni swãaru sã.

¹⁶ Yinni Gusuǹ u M̀wisi sãwa u nɛɛ, a man Isireliban guro gurobu wata ka ẁku te ta sãa wirugibu mennama. A de bu na nen kuu ten mi ka wune sannu. ¹⁷ Miya nen tii kon na n gari ko. Kon Hunde wi u wã wune sɔn dam sukum wuna n bu wẽ kpa bu wa bu nun somi a ka tɔn be kpara. Kpa ba kun sãa wune turon sɔmunu. ¹⁸ Kaa Isireliba sã a nɛɛ, bu tii dɛerasio sian sã. Ba koo yaa tem domi na ben ẁkinu nua ni ba man koosim̀. Ba m̀, wara u koo bu yaa wẽ bu tem, domi sanam me ba wã Egibitiɔ

ba ye kpuro mɔ. Adama tɛ nɛ, Yinni Gusunɔ kon bu yaa wɛ. ¹⁹ N n̄ sɔɔ teeru tɔna ba koo ye tem, n̄ kun mɛ, sɔɔ yiru, n̄ kun mɛ, sɔɔ nɔɔbu, n̄ kun mɛ sɔɔ wɔkuru, n̄ kun mɛ, sɔɔ yendu. ²⁰ Suru gira ba koo ye tem sere yu yari ben wɛrun di, yu bu tusi. Domi ba nɛ, Yinni Gusunɔ yina, nɛ wi na wɔa ben suunu sɔɔ. Ba man wɔkisi ba mɔ, mban sɔna ba yara Egibitin di.

²¹ Mɔwisi u Yinni Gusunɔ wisa u nɛɛ, tɔn durɔbu nɔrɔbun suba natawa (600.000) Isireliba ba sɔa, bɛn suunu sɔɔ na wɔa. Yera a nɛɛ, kaa bu yaa wɛ bu tem sere suru gira mam mam? ²² Domi wee, baa sà n besen yãanu ka keteba kpuro go, n̄ kun mɛ su nim wɔkun swɛɛ kpuro mwɛeri, ye kpuro yañ bu turi.

²³ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi wisa u nɛɛ, a tamaa nɛ nɔm kpiribugiiwa? Tɛ kaa wa ye na nun sɔɔwa yà kun koo koora.

Gusunɔ u win Hunde

Isireliban guro gurobu

wata ka wɔku te wɛ

²⁴ Ma Mɔwisi u yara u da u Yinni Gusunɔn gari yi tɔn be sɔɔwa. U Isireliban guro gurobu wata ka wɔkuru menna. Ma u dera ba sina ba ka kuu te sikerena. ²⁵ Yinni Gusunɔ u sarama guru wii wuroru sɔɔ. Ma u ka Mɔwisi gari kua. Ma u Hunde ye u Mɔwisi wɛn dam sukum sua u guro guro be wɛ. Ma guro guro be, ba sɔaru wɔri nge Gusunɔn sɔmɔbu, adama n̄ n̄ ka tɛ.

²⁶ Ben yiru gabu Elidadi ka Mɛdadi ba sina ben sansaniɔ, bañ de Yinni Gusunɔn kuu ten mi. Adama ka mɛ, Hunde u bu yɔɔwa. Ma ba maa sɔaru mɔ sansani mi. ²⁷ Yera aluwaasi goo u seewa u da u ye Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, wee Elidadi ka Mɛdadi ba sɔaru mɔ nge Gusunɔn sɔmɔbu besen sansaniɔ.

²⁸ Yera Yosue Nunin bii, wi u sãa Məwisin səm kowo saa win aluwaasi piiburun di, u Məwisi sɔɔwa u nɛɛ, nɛn yinni, a bu yinario bu sãa te ko.

²⁹ Məwisi u nùn sɔɔwa u nɛɛ, a nisinu mɔwa nɛn sɔɔ? Gusunɔ u de win Hunde yu du Isireliba kpuro sɔɔ, kpa bu ko win sɔmɔbu.

³⁰ Yen biru Məwisi ka guro guro be, ba doona sansani yen min di.

Yinni Gusunɔ u Isireliba

kusunu wɛ bu tem

³¹ Yera Yinni Gusunɔ u woo seeya saa nim wɔkun di. Ma woo ge, ga ka kusunu na nu teria sansani ye sɔɔ kpuro nge sɔɔ teerun sanum saka. Kusu ni, nu tem wukiriwa gɔm soonu yirun saka. ³² Tɔɔ te, ba kusunu gurawa sere ka wɔkurɔ. Yen sisiru ba maa gura. Be ba gura fiiko, bera ba kilo nɔrɔm nɔrɔm suba dabinu gura. Ma ba kusu ni teria ba ka ben sansani sikerena. ³³ Sanam mɛ ba kusu ni nɔɔ kpɛɛ, yera Yinni Gusunɔn mɔru seewa ma u Isireliba nɔni swãa bakaru kpɛɛ. ³⁴ Ma ba yam mi yisiru kã kɔɔɔn sikiru. Domi miya ba bu sika be ba binɛ kua too yaa ye sɔɔ.

³⁵ Saa min diya Isireliba ba seewa ba da Haserɔtuɔ. Ma ba yɔra mi.

Yinni Gusunɔ u dera

bara disigira Mariamu wɔri

12

¹ Məwisi u kurɔ goo sua wi u sãa Etiopigii. Yera Mariamu ka Aroni ba Məwisi wĩimɔ. ² Ba nɛɛ, Məwisi tɔnan min diya Yinni Gusunɔ u ra ka Isireliba gari ko? Aawo! U ra maa ka bu gari ko saa besen min di.

Yera Yinni Gusunɔ u gari yi nua. ³ N deema Məwisi u suuru mɔ too. Goo sari wi u nùn suuru kere handunia ye

sɔɔ. ⁴ Ma Yinni Gusunɔ u Mɔwisi ka Aroni ka Mariamu sɔɔwa u nɛɛ, bɛɛ kpuro i doo nen kuu bekurugirɔ.

Ma ba da mi. ⁵ Ma Yinni Gusunɔn tii u sarama guru wii wuro te sɔɔ, u na u yɔra win kuu ten kɔnnɔwɔ. Ma u Aroni ka Mariamu soka. Ma be yiru ye, ba na. ⁶ Ma u bu sɔɔwa u nɛɛ, i nen gari swaa dakio. Nen sɔmɔ be ba wɔa bɛɛn suunu sɔɔ, kɔsiru sɔra na ra bu tii sɔɔsi, kpa n ka bu gari ko dosu sɔɔ. ⁷ Adama n n̄ mɛ na ra ka Mɔwisi nen sɔm kowo gari ko. Domi u sɔawa naanɛgii nen tɔmbu sɔɔ. ⁸ Nɔɔ ka nɔɔwa na ra ka n̄n gari ko, n n̄ maa mɔ kɔsiru sɔɔ na ra n̄n tii sɔɔsi. U ra man wawa sɔa sɔa nge mɛ na sɔa. N̄ n men na, mban sɔna in̄ berum kue i ka nen sɔm kowo Mɔwisi wii.

⁹ Ma Yinni Gusunɔ u ka bu mɔru kua. Yen biru u doona. ¹⁰ Yera guru wii wuro te, ta doona. Ma Gusunɔ u dera bara disigira Mariamu wɔri u bau kpikisu yara nge wɛsu. Ma Aroni u Mariamu mɛera u deema bara disigira ta n̄n mwa. ¹¹ Yera Aroni u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, a man suuru kuo. A ku de su bɛɛn torarun are wa te sa kua nge gari bakasu. ¹² A ku de Mariamu u n sɔa nge bii wi ba mara goru ma win wasin bee tia ya kɔsa.

¹³ Yera Mɔwisi u Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue u nɛɛ, a n̄n bekio.

¹⁴ Ma Yinni Gusunɔ u nɛɛ, Mariamun tundo ù n n̄n yɔatam sie wuswaɔɔ baɔn̄ koo n̄n kenusi gina sɔɔ nɔɔba yiru sekurun sɔ? N̄ n men na, bu n̄n yaro sansanin di sɔɔ nɔɔba yiru, yen biru kpa bu ka n̄n wurama yenuɔ.

¹⁵ Ma ba Mariamu yara sɔɔ nɔɔba yiru sansanin biruɔ. Adama Isireliba baɔn̄ doone sere ye Mariamu u wurama. ¹⁶ Yeniban biru Isireliba ba seewa Haserɔtun di ba da ba sina Paranin gbaburɔ.

Mɔwisi u tɔmbu gɔra bu Kananin tem saria mɛeri

13

¹ Yinni Gusunə u Məwisi sḏəwa u nɛɛ, ² a təmbu gəsi bu ka Kananin tem saria məerim da, mə na bɛɛ Isireliba wɛɛmə. Bwese kera baayere sḏə, tən turowa kaa gəsi u da. Yɛro u ko n sḏawa bwese kera yen wirugii turo.

³ Ma Məwisi u Yinni Gusunən gere wura. U tən be gəsa u bu gəra saa Paranin gbaburun di. Be u gəsa mi, be kpuro ba sḏawa Isireliban wirugibu. ⁴ Ben yīsa wee.

Rubenin bweseru sḏə, Samua, Sakurin bii.

⁵ Simeən bweseru sḏə, Safati, Horin bii.

⁶ Yudan bweseru sḏə, Kaləbu, Yɛfunen bii.

⁷ Isakarin bweseru sḏə, Yiguali, Yosefun bii.

⁸ Efaraimun bweseru sḏə, Osee, Nunin bii.

⁹ Bənyaməen bweseru sḏə, Paati, Rafun bii.

¹⁰ Sabulonin bweseru sḏə, Gadieli, Sodin bii.

¹¹ Yosefun bweseru sḏə, be ba sḏa Manasen bwese kera, Gadi, Susin bii.

¹² Danun bweseru sḏə, Amieli, Gemalin bii.

¹³ Aseən bweseru sḏə, Seturi, Mikaelin bii.

¹⁴ Nəfitalin bweseru sḏə, Nakabi, Fofusin bii.

¹⁵ Gadin bweseru sḏə, Geweli, Makin bii.

¹⁶ Tən be ba sia mi, beya Məwisi u gəsa u gəra bu ka tem mən saria məerim da. Ma u Osee Nunin bii yīsiru kā, Yosue.

¹⁷ Məwisi u sere bu gəri u bu sḏəwa u nɛɛ, i doo Kananin temə saa mən sḏə yɛsan nəm dwaru gian di kpa i ka da guunun bera gia. ¹⁸ Kpa i tem mən saria məeri kpa i wa mən təmbu bə n dam mə, bə kun maa dam mə, bə n dabi, bə kun maa dabi. ¹⁹ I ko i maa məeri tem mə, mən n gea sḏa, mən kun maa gea sḏa. Kpa i məeri mən wusu sən n gbāranu mə, sən kun maa mə. ²⁰ Kpa i maa məeri mən n koo dīanu ko, mən kun maa mə, mən n dānu mə, mən kun maa mə. I wərugəru koowo. Kpa i ka mən dāa marum wəma.

N deema saa ye sḏəra resəm gbiikaa ya ra ye.

²¹ Yen biruwa tən be, ba seewa ba tem mən saria məerim da saa gbaburu te ba mə Sinin di n ka da Rehəbuə,

Hamatin swaaɔ. ²² Ba dua tem me sɔɔ saa sɔɔ yɛsan nɔm dwardu gian di ma ba ka da sere Heboroniɔ mi Ahimani ka Sesai ka Talimai, Anakin bibun bwesera waa. Heboroni ye, ya Egibitin wuu ge ba mɔ Soani tɔkɔru kere ka wɔɔ nɔɔba yiru. ²³ Ma ba tunuma wɔwa ye ba mɔ Esikoliɔ. Miya ba resem kaaasa bura ka sere yen swaaru. Ma ba ye sɔɔwa be yiru ba saarusie ka deka. Ba maa daa marum gam sua me ba mɔ gerenadi ka figi. ²⁴ Ba wɔwa ye yisuru ka Esikoli, yen sɔ miya Isireliba ba resem swaaru bura.

Mawisin gɔrobu ba gɔra tusia

²⁵ Sɔɔ weerun biru gɔro be, ba wurama. ²⁶ Ye ba tunuma, ba wura Kadesiɔ, Paranin gbaburɔ, mi Mawisi ka Aroni ka Isireliba kpuro ba waa. Ma ba gerua ye ba wa kpuro. ²⁷ Ba nee, too, sa da tem mi a sun gɔra mi. Ka gem tem me, mu tim ka bom kokumɔwa. Men daa marum gam wee sa ka na. ²⁸ Adama tɔn be ba waa mi, ba dam mɔ. Ben wusu su kpaa su maa gbaranu mɔ. Sa maa Anakin bibun bweseru wa mi, be ba ra n gunu. ²⁹ Ma Amalekiba ba waa men sɔɔ yɛsan nɔm dwardu gia. Ma Hetiba ka Yebusiba ka Amoreba ba waa guunun bera gia. Kananiba ba maa waa nim wɔku ge ba mɔ Mediteranen bakuɔ, ka sere Yuudenin daarun gooro.

³⁰ Yera tamba Mawisi wakisim seewa. Ma Kalebu u bu marisia u nee, su da su tem me mwa mu ko besegim. Sa ko nasara wa.

³¹ Adama tɔn be ba ka nun tem me merim da mi, ba nun siki ba nee, saɔn kpe su ka tem men tambu sanna. Domi ba sun dam kere.

³² Ma ba seewa ba tem me nanum sosi Isireliban wuswaaɔ. Ba nee, tem mi sa basu mi, mu ra tambu gowa be ba ki bu sina mi. Be sa wa mi kpuro ba gunuwa.

³³ Sa mam Anakin bibun bweseru wa mi, be ba saa doogo

bweseru. Ben wuswaaɔ sa sãawa nge twee. Meya ben tii ba koo sun garisi.

Isireliba ba yina

bu du Kananin temɔ

14

¹ Ye Isireliba ba gari yi nua ba kpa, yera ba nɔɔgiru sua ba swĩ wɔ̄ku giriru. ² Ma ba Mɔwisi ka Aroni wɔ̄kisim wɔ̄ri ba nɛɛ, mban sɔ̄na saɔ̄n daa yande gu Egibitiɔ, ñ kun mɛ gbaburu mini. ³ Mban sɔ̄na Yinni Gusunɔ u ka sun na tem mini bu sun go ka takobi kpa besen kurɔbu ka besen bibu bu ko yiberɛbagibu. N buram bo su wura Egibitiɔ.

⁴ Ma ba wesiana ba nɛɛ, su besen tii kparo kua, kpa su wura Egibitiɔ.

⁵ Ye Mɔwisi ka Aroni ba nua mɛ, yera ba kibari ba wuswaa tem girari Isireliba kpuron wuswaaɔ. ⁶ Yera be sɔɔ, be ba tem mɛn saria mɛɛrim da mi, Yosue, Nunin bii ka Kalebu, Yefunen bii ba ben tiin yānu gɛ̄ɛka nuku sankiranun sɔ̄. ⁷ Ba gerua ba nɛɛ, tem mɛ sa mɛɛrim da mi, mu wā gem gem. ⁸ Tim ka boma mu kokumɔ mi. Gusunɔ ù n ka sun nɔ̄nu geu mɛɛra, u koo ka sun da mi, kpa u sun mu wɛ̄. ⁹ Yen sɔ̄, i ku nùn seesi, kpa i ku tɔn ben berum ko. Domi ba koo kowa nge besen dīanu. Ben būnu kun bu kɔ̄sumɔ. Adama Yinni Gusunɔ u ko n ka sun wāa. I ku ben berum ko.

¹⁰ Saa ye Isireliba ba gerunamɔ bu Kalebu ka Yosue kpenu kasuku, saa yera Yinni Gusunɔn yiiko ya sɔ̄sira win kuu ten wɔ̄llɔ Isireliba kpuron wuswaaɔ.

Mɔwisi u Isireliba

suuru kanamme Gusunɔn mi

¹¹ Ma Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔ̄ɔwa u nɛɛ, sere saa yerà Isireliba ba ko n man gema. Sere saa yerà ba koo den man naane ko, baa mɛ na maamaaki dabinu kua ben suunu

sɔɔ. ¹² Kon bu baranu kpɛɛwa, kpa n bu go. Adama wunɛ kon de wunen bweseru tu kpɛa tu dam ko n kere Isireli be ba tie.

¹³ Yera Mɔwisi u Yinni Gusunɔ sɔɔwa u nɛɛ, wuna a Isireliba yarama Egibitin di ka wunen dam. Egibitigibu bɔ n nua ye a Isireliba kua, ¹⁴ ba koo ye Kananiba sɔ. N deema ben tii ba nua ma wuna a Isireliba kpare, a ra tii bu sɔɔsi nɔni ka nɔni. Ba maa nua ma wuna a bu kɔsu. Domi a ra n bu swaa gbiye sɔɔ sɔɔ ka guru wii wuroru, wɔkuru kpa a n wɔa dɔɔ yara sɔɔ. ¹⁵ Wee tɛ, à n wunen tɔn be kpeerasia nɔn teeru, bwese tuku ni nu wunen gari nua, nu koo gere nu nɛɛ, ¹⁶ wunɛ Yinni Gusunɔ àn dam mɔ a ka wunen tɔn be kpara a ka da tem mi a bu nɔɔ mwɛeru kua. Yen sɔna a na a bu go gbaburɔ. ¹⁷ Yen sɔ tɛ, na nun kanamɔ a de a wunen dam bakam sɔɔsi nge mɛ a gerua a nɛɛ, ¹⁸ a sɔawa suurugii. Wunen durom mu kpɔ. A ra tɔmbu ben toranu suuru kue. A ku ra toro deri a kun nɔn sɛɛyasie. Mɛya a ra baababan toranun mɔɔru mwe ben bibun mi, sere ka ben sikadominɔ. ¹⁹ Yen sɔ, Yinni, a tɔn be, ben toranu suuru kuo. A wunen wɔnwɔndu yaayo. A yaayo nge mɛ a ra n bu suuru kuamme saa mìn di a bu yarima Egibitin di.

²⁰ Ma Yinni Gusunɔ u nɛɛ, kon bu suuru kua nge mɛ a kana. ²¹ Adama sere ka nɛn wɔaru ka sere maa nɛn yiiko ye ya tem kpuro yiba, ²²⁻²³ Isireli be, baɔ duɔ tem mɛ sɔɔ, bu sere mu wa, mɛ na bɔrua na nɛɛ, kon ben baababa wɛ. Domi ba nɛn yiiko ye wa ka sɔm maamaakigii ni na kua Egibitiɔ ka gbaburɔ. Ba maa nɛn laakari mɛera gbaburɔ nɔn dabinu, ma baɔ nɛn gere mɛm nɔɔwe, ba man gema. ²⁴ Adama yèn sɔ Kalebu, nɛn sɔm kowo un bwisika nge be, ma u nɛn gere swii mam mam, kon de u du tem mɛ sɔɔ, mɛ u beram da kpa win bibun bweseru ta n mu mɔ. ²⁵ Adama Amalekiba ka Kananibara ba wɔa tem mi, wɔwa sɔɔ. Yen sɔ, sia i gɔsiro i da gbaburɔ nim wɔku ge ba mɔ Naa yari

gia.

Yinni Gusunɔ

u win tɔmbu sɛɛyasia

²⁶ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi ka Aroni sɔɔwa u nɛɛ, ²⁷ na nua Isireliba ba man wɔkisimɔ. Sere saa yerà ba koo man wɔkisim mari. ²⁸ I bu sɔɔwɔ i nɛɛ, sere ka nen wāaru kon bu kuawa nge mɛ ba gerumɔ. ²⁹ Gbaburu miniwa ba koo dɛlla bu gbi, be, be ba gesi gara be ba wɔɔ yendu mɔ ka be ba kere mɛ, ba ka man wɔkisi. ³⁰ Ben goo kun duɔ tem mi, mɛ na bɛɛ nɔɔ mwɛɛru kua, i ka sina, ma n kun mɔ Kalebu, Yefunen bii, ka Yosue, Nunin bii. ³¹ Adama ben bii be ba nɛɛ, ba koo ko yiberɛban yobu mi, beya kon de bu du tem mɛ sɔɔ, kpa ba n wāa mi, mɛ be, ba gɔburu wa mi, ³² kpa be, bu dɛlla gbaburu mini bu gbi. ³³ Ben bii be, ba koo sirena wɔɔ weeru gbaburu mi, ben baababan mɛm nɔɔbu sarirun sɔ sere bu ka gbisuku bu kpe. ³⁴ Nge mɛ ba kua sɔɔ weeru ba ka tem men saria mɛɛra, nge mɛya kon maa de bu ko wɔɔ weeru gbaburɔ ben toranun sɔ. Sɔɔ wee ten tɔɔ baatere ta ko n sāawa nge wɔɔ tia. Saa ye sɔɔra ba koo gia ma gāa girina nà kun ka bu wāa. ³⁵ Nɛ, Yinni Gusunɔwa na yeni gerua. Mɛya kon bu kua domi ba man seesi ben nuku kɔsurun sɔ. Ba koo gbisukuwa gbaburu mi, kpa ben gonu nu kam ko mi.

³⁶ Be Mɔwisi u raa gɔsa ba ka tem men saria mɛɛrim da, ye ba wurama ba wɔki, ma ba tem mɛ nanum doke, ³⁷ beya Yinni Gusunɔ u so u go, ³⁸ ma n kun mɔ Yosue, Nunin bii ka Kalebu, Yefunen bii.

Isireliba ba maa tora

³⁹ Ma Mɔwisi u da u Yinni Gusunɔn gari yi Isireliba kpuro sɔɔwa. Ma ben nuki sankira gem gem. ⁴⁰ Ma ba seewa buru buru yellu ba yɔɔwa guuru wɔllɔ ba mɔ, Yinni, bɛsɛ wee sa ko da mi a nɛɛ, su da mi. Sa torawa.

⁴¹ Yera Məwisi u nɛɛ, mban sɔ̃na i Yinni Gusunɔn wooda sara kɔam. Ye i mɔ̃ mi, yaɲ ka bɛɛ gam dɔɔ. ⁴² I ku da, domi Yinni Gusunɔ uɲ ka bɛɛ wãa. I ku de bɛɛn yiberɛba bu bɛɛ kamia. ⁴³ Amalɛkiba ka Kananiba ba wãa bɛɛn wuswaaɔ. Ba koo maa bɛɛ go ka takobi, domi i Yinni Gusunɔ biru kisi. Uɲ ko n maa wãa ka bɛɛ.

⁴⁴ Ka mɛ, ba da guuru wɔllu mi. Adama baɲ ka Yinni Gusunɔn woodan kɔakoro te de. Mɛya Məwisin tii kun maa ka bu de. ⁴⁵ Saa ye sɔɔra Amalɛkiba ka Kanani be ba wãa guurun bera mi, ba na ba Isireliba wɔri. Ma ba bu go go ba ka da sere Hɔɔmaaɔ.

Som ka gum ka tam yãkuru

15

¹ Yinni Gusunɔ u Məwisi sɔ̃wa u nɛɛ, ² a Isireliba sɔ̃wɔ a nɛɛ, ì n dua tem mɛn nɔɔ mwɛɛru na bɛɛ kua sɔɔ, i ka sina, ³ ma i nɛ, Yinni Gusunɔ yãku dɔɔ mwaararugiru kuamme, ò kun mɛ nɔɔ mwɛɛrun yãkuru, ò kun mɛ kɛru garu te i kua ka kɪru, ò kun mɛ tɔɔ bakarun yãkuru, i ko i tu kowa ka yãaru, ò kun mɛ ka ketɛ, ò kun mɛ ka boo, kɔa yãku ten nuburu tu man dore. ⁴ Wi u koo ka yaa saberu garu yãkuru na, u koo som sɔ̃ndimawa kilo ita mɛ ba burina ka gum ditiri tia ka bɔnu. ⁵ Ñ n maa yãarun na ba ka yãku dɔɔ mwaararugiru mɔ̃, ò kun mɛ siarabun yãkuru, ba koo tam ditiri tia ka bɔnu sɔ̃ndiwa te sɔɔ. ⁶ Ñ n maa yãa kinerun na, ba ka yãkuru mɔ̃, ba koo som sɔ̃ndimawa kilo nɔɔba tia, mɛ ba burina ka gum ditiri yiru, ⁷ ka sere tam ditiri yiru. Bà n ye kpuro dɔɔ doke, yen nuburu ta koo man dore. ⁸ Ñ n maa ketɛn na, ba ka yãku dɔɔ mwaararugiru mɔ̃, ò kun mɛ siarabun yãkuru, ò kun mɛ nɔɔ mwɛɛrun yãkuru, ò kun mɛ yãkuru garu, ⁹ ba koo som kilo nɔɔba nne mɛ ba burina ka gum ditiri ita sɔ̃ndiwa yaa ye sɔɔ, ¹⁰ ka sere tam ditiri ita. Saa ye sɔɔ, bà

n ye kpuro dɔɔ doke, yen nuburu ta koo man dore. ¹¹ Nge meya ba ko n da ko bà n ka keɛe yākuru m̀, ò kun me yāa kineru, ò kun me yāa kpɛmbu, ò kun me boo kpɛmbu. ¹² Yākuru baaterewa i ko i n da kue me, nge me ten wooda ya gerua. ¹³ Isireli baawurewa u ko n da ko me, ù n yākuru m̀ tèn nubura koo man dore. ¹⁴ Sɔbu be ba wāa saa fiiko, ò kun me be ba te mi, bà n yākuru m̀ tèn nubura koo ne, Yinni Gusunɔ dore, ba koo kowa nge me. ¹⁵ Wooda tia yera baawure u koo swii. Ya ko n maa wāawa sere ka beɛn bibun bweserɔ. Ne, Yinni Gusunɔ, naɲ beɛ Isireliba ka sɔbu wunanamɔ. ¹⁶ Wooda tia yera i ko i swii beɛ kpuro.

Dĩa gbiikii ni ba koo din kɛru

¹⁷ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u neɛ, ¹⁸ a Isireliba wooda yeni sɔɔwɔ a neɛ, sanam me i ko i du tem me sɔɔ, mi na ka beɛ dɔɔ, ¹⁹ ma i dɛanu kua i ka di i ko i yen sukum suawa i man wɛ. ²⁰ I ko i som buri kpa i man kiraru kua i ka na kpa i tu sɔɔsi beri berika, nge me i ra ka beɛn dĩa gbiikinu ne i sɔɔsi. ²¹ Nge meya i ko i ka man kira gbiikiru wɛ te i wɔɔwa. Yeni ya ko n sāawa wooda sere ka baadommaɔ.

Yāku ni ba koo ko

tora ni baɲ yɛn sɔ

²²⁻²³ Yinni Gusunɔ u maa Mɔwisi sɔɔwa u neɛ, tɛwa? Ñ kun me siawa? Ì n nen wooda gaa sara in ka baaru, ye na beɛ ka beɛn bibun bweseru wɛ saa wunen min di, ²⁴ ma goo kun tora te wa, beɛ kpurowa i ko i man yāku dɔɔ mwaararugiru kua ka naa kinɛ kpɛmbu tèn nubura koo man dore. Kpa i som ka tam me ba ra sɔndi mi, doke ka sere maa boo kineru, tora ten suurun sɔ. ²⁵ Yāku kowowa u koo Isireliba kpuro deɛrasiabun wororu koosi. Kpa be kpuro bu ben torarun suuru wa. Domi ba torawa baɲ ka baaru, ma ba ka ben yāku dɔɔ mwaararugiru na ka torarun yākuru ne, Yinni Gusunɔn wuswaɔ. ²⁶ Kon bu

ben tora te suuru kua ka maa sɔɔ be ba wãa ben suunu sɔɔ. Domi ba torawa baɲ ka baaru. ²⁷ Ñ n maa tɔn turon na u tora uɲ ka baaru, u koo boo niu wɔɔ tiaguu gowa win tora ten sɔ. ²⁸ Yãku kowowa u koo nùn dɛɛrasiabun wororu kua. Û n tu kua u kpa yẽro u koo suuru wa. ²⁹ Isireliba ka sɔbu kpuro wooda tia yera ba ko n mɔ ben goo ù n tora uɲ ka baaru. ³⁰ Adama ben goo ù n yẽ ma torara u ka mɔ, u man torariwa. Ba koo nùn yarawa win tɔmbun min di. ³¹ Domi u nen gari gema, ma u nen woodaba sara. Ba koo nùn yarawa win tɔmbun min di kpa u win torarun are sɔbe.

Goo u tɔɔ wɛrarugirun

wooda sara

³² Sanam mɛ Isireliba ba wãa gbaburɔ ba goo mwa u dãa guramɔ tɔɔ wɛrarugiru sɔɔ. ³³ Be ba nùn wa, ba ka nùn da Mɔwisi ka Aronin mi ka Isireliba kpuron mi. ³⁴ Ma ba nùn kenusi dirɔ gina, domi baɲ yẽ ye ba koo nùn kua. ³⁵ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ba koo yẽro yarawa sansanin di kpa bu nùn kpenu kasuku bu go.

³⁶ Ma ba nùn yara sansanin di ba kpenu kasuka ba go, nge mɛ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa.

Yabenun sari

³⁷ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ³⁸ a Isireliba sɔɔwɔ a nɛɛ, bu tii sari kuo yi n sãare ben yabenun swaa buaɔ kpa bu yi wɛɛ gaaduragii sɔre. ³⁹ Bà n sari yi wa, yi sãare, ba koo nen woodaba yaaya bu ye mem nɔɔwa. Saa ye, baɲ maa ben tiin gɔru kīru mɔ bu sere ko naane sarirugibu, bu da bu bũnu gasiri. ⁴⁰ Nge mɛya ba koo ka nen woodaba yaaya, kpa bu ka ye mem nɔɔwa kpa ba n sãa nenem nen sɔ. ⁴¹ Nena na sãa Gusunɔ wi u bu yara Egibitin di na n ka sãa ben Yinni.

Kore u Mɔwisi seesi

16

¹ Kore, Yisearin bii, Kehatin debubu, Lefin bweseru sɔɔ, ka Datani ka Abiramu, Eliabun bibu ka Oni, Peletin bii, Rubenin bweseru sɔɔ, ² be kpurowa ba Mɔwisi seesi, ka sere maa tɔmbu goobu ka weeraakuru (250) gabu be ba sãa Isireliban wirugii be ba naane sãa. ³ Yera ba menna ba Mɔwisi ka Aroni soka ba nɛɛ, ya den tura mɛ, bese Isireliba kpuro sa sãawa be Gusunɔ u gɔsa. U maa wãa bese kpuron suunu sɔɔ. Mban sɔna i tamaa i sun kere, bese, Gusunɔn tɔn be sa tie.

⁴ Sanam mɛ Mɔwisi u gari yi nua, yera u wuswaa tem girari. ⁵ U Kore ka win tɔn be sɔɔwa u nɛɛ, sia bururu, Yinni Gusunɔ u koo sun sɔɔsi wi u sãa wigii ka wi u gɔsa. U koo maa de yɛro u nùn susi. ⁶ Tɛ, wunɛ Kore ka wunegibu, i dɔɔ guratii suo. ⁷ Sia kpa i turare dɔɔ doke Yinni Gusunɔn wuswaaɔ. Sa ko wa wi u koo gɔsi u n sãa wigii. An̄ wa bɛɛ Lefin bibu i banda?

⁸ Mɔwisi u kparam Kore sɔɔwa u nɛɛ, i swaa dakio bɛɛ Lefiba. ⁹ Ye Yinni Gusunɔ u bɛɛ gɔsa Isireliba sɔɔ, i ka win sɔmburu ko win kuru sɔɔ, kpa i n sãa win tɔmbun sɔm kowobu, yañ bɛɛ tura? ¹⁰ U wura wunɛ Kore ka wunegibu i nùn susi, yera i maa yãku kowobun sɔmburu kɪ? ¹¹ N̄ n men na, Yinni Gusunɔwa i seesimɔ. Domi wara ra n Aroni i n ka sere nùn wɔki.

¹² Yera Mɔwisi u gɔra bu da bu Datani ka Abiramu, Eliabun bibu sokuma. Adama ba yina bu na. ¹³ Ba nɛɛ, wee Mɔwisi u dera sa tem deri mi tim ka bom mu kokumɔ, ma u ka sun na gbaburu mini u ka sun go. Yeni yañ nùn tura? Yera u kɪ u maa sun dam dɔre? ¹⁴ Uñ ka sun ne tem mi tim ka bom mu kokumɔ. Uñ maa sun resɛm gbaanu wɛ. U tamaa u koo sun nɔni wɔkewa? U doo, sañ wee.

¹⁵ Ma mɔru ya Mɔwisi mwa, u Yinni Gusunɔ sɔɔwa u nɛɛ, a ku ben yãkuru mwa. Nañ bu ketɛku mwaarire. Nañ maa ben goo kɔsa kuare.

Yinni Gusunɔ u Kore

ka wigibu kam koosia

¹⁶ Mɔwisi u maa Kore sɔɔwa u nɛɛ, wunɛ ka wunɛgibu i na sia Yinni Gusunɔn wuswaaɔ, kpa Aroni u n wāa mi.

¹⁷ Kpa bɛɛn baawure u win dɔɔ guratia sua u turare dɔɔ doke Yinni Gusunɔn wuswaaɔ. Yi kpuro yi ko n sāawa mi, goobu ka weeraakuru (250). Wunɛ ka maa Aroni i ko i n maa bɛɛgia neni.

¹⁸ Ma ben baawure u win dɔɔ guratia neni u dɔɔ doke. Ma ba turare doke. Ba da ba yɔra Yinni Gusunɔn kurun kɔnnɔwɔ ka Aroni ka sere maa Mɔwisi. ¹⁹ Ma Kore u Isireliba kpuro menna Mɔwisi ka Aronin sɔ, kurun kɔnnɔ mi.

Yera Yinni Gusunɔn yiikon girima ya sɔɔsira. ²⁰ Ma u Mɔwisi ka Aroni sɔɔwa u nɛɛ, ²¹ i doonɔ tɔn ben min di, domi kon bu gowa mi tɛn tɛ ge.

²² Ma Mɔwisi ka Aroni ba wuswaa tem girari ba nɛɛ, Gusunɔ wuna a hunde koni kpuro wāaru wɛ. Tɔn turon torarun sɔna kaa tɔmbu kpuro go?

²³ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi wisa u nɛɛ, ²⁴ a de tɔn be, bu se Kore ka Datani ka Abiramun bɔkun di bu da n toma.

²⁵ Mɔwisi u seewa ka Isireliban guro gurobu ba da ba Abiramu ka Datani deema. ²⁶ Saa yera u Isireliba sɔɔwa u nɛɛ, i tondo saa tɔn kɔso ben kunun di. I ku maa ben gāanu baba. Ì n maa yina i kua mɛ, i ko i gbi ben tora nin sɔ.

²⁷ Ma tɔn be kpuro ba ka Kore ka Datani ka Abiramu tonda.

Ma Datani ka Abiramu ba yara ba wāa ben kunun kɔnnɔwɔ ka ben bibu ka ben kurɔbu ka ben debuminu.

²⁸ Ma Mɔwisi u nɛɛ, tɛ i ko i gia ma Gusunɔwa u man gɔsa n ka sɔma ye ko ye i waamɔ na mɔ. Nañ ye mɔ ka nen gɔru kīru. ²⁹ Tɔn be, bà n gu nge mɛ tɔmbu kpuro ba ra gbi, n ñ Yinni Gusunɔ u man gɔsa. ³⁰ Adama Yinni Gusunɔ ù n gāa

nanumginu kua, u dera tem mu nɔɔ baara mu bu mwe ka ye ba mɔ kpuro, kpa bu da gɔribun wãa yerɔ, saa yera, i ko i gia ma tɔn be, ba Yinni Gusunɔ gemawa.

³¹ Sere Mɔwisi u ka gari gere u kpe, ma mi ba yɔ mi, mu besira. ³² Ma tem mu nɔɔ baara mu Kore ka win yenugibu ka ben arumani kpuro mwe, ka sere maa Datani ka Abiramu ka ben yenugibu, ka ben arumani kpuro. ³³ Ma ba dua gɔribun wãa yerɔ wasiru, ka sere ben ye ba mɔ kpuro. Ma tem me, mu bu wukiri. Nge meya ba ka doona Isireliban suunu sɔɔn di. ³⁴ Isireli be ba wãa mi, sanam me ba tɔn ben wuri nua, yera ba duki yakikira. Domi berum bu mwa, tem mu ku raa ben tii mwe. ³⁵ Ma dɔɔ yara ya na, ya tɔmbu goobu ka weeraaku (250) te di, te ta turare dɔɔ dokemɔ mi.

Kore ka wigibun dɔɔ guratiin

gari

17

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ² a Eleasaa, Aroni yãku kowon bii sɔɔwɔ a nɛɛ, u tɔmbu goobu ka weeraaku ten dɔɔ guratii yi wunɔ saa dɔɔn di. Domi yi sãawa Yinni Gusunɔgii. Adama u yin dɔɔ yɛɛ guro u ka da u yari n toma. ³ Kpa u de bu dɔɔ guratii yi so yi ko fere fere kpa bu ka yi yãku yeru wukiri. Domi Yinni Gusunɔwa ba ka yi turare dɔɔ dokea, kpa ye kpuro ya n sãa yaayatia Isireliban mi.

⁴ Ma yãku kowo Eleasaa u dɔɔ guratii yi ba kua ka sii gandu mi gura, ba ka yãku yerun wukiritii kua. ⁵ Ma ya kua yaayatia Isireliban sɔ ye ya bu sɔɔmɔ ma goo kun kpɛ u Yinni Gusunɔ turare dɔɔ dokea, ma n kun mɔ be ba sãa Aronin bibun bweseru. Wi u maa yina u kua me, ba koo yɛro kuawa nge me ba Kore ka wigibu kua. Domi meya Yinni Gusunɔ u Aroni sɔɔwa, saa win sɔm kowo Mɔwisin nɔɔn di.

Tamba Mawisi ka Aroni

taare wē

⁶ Yera sisiru bururu Isireliba kpuro ba ka Mawisi ka Aroni waki ba mō, wee i dera Yinni Gusunon tamba gu.

⁷ Sanam me tōn be kpuro ba mennamō bu ka Mawisi ka Aroni seesi, yera ba mēera Yinni Gusunon kurun bera gia, ma ba wa guru wii wuroru ta tu wukiri. Ma Yinni Gusunon yiiko ya sōsira. ⁸ Mawisi ka Aroni ba da kuu ten mi. ⁹ Ma Yinni Gusunon u Mawisi sōwa u nē, ¹⁰ i yario tōn ben suunu sōn di. Kon bu gowa nōni kpaki teeru.

Ma Mawisi ka Aroni ba yiira ba wuswaa tem girari. ¹¹ Mawisi u Aroni sōwa u nē, a dōo guratia ye suo, kpa a dōo sua yaku yerun di a doke ye sō, kpa a turare doke mi, kpa a da tōn ben mi gia fuuku a bu dēerasiabun wororu koosi. Domi Yinni Gusunon mōru ya seewa. Kēsi kēsi bararu ta torua.

¹² Aroni u dōo guratia ye sua nge me Mawisi u gerua. U da tōn ben mi. Ma u deema kēsi kēsi bararu ta torua tōn ben suunu sō. Ma u turare dōo doke, u bu dēerasiabun wororu koosi. ¹³ Ma u yōra be ba gu ka be ba wasin baa sō. Ma bara te, ta yōra. ¹⁴ Tambu nōrōbun suba wākura nne ka nata ka wunōbuwa ba gu yen dōma te (14.700), be ba gu Koren torarun sō baasi. ¹⁵ Yen biru Aroni u gōsira u da Mawisin mi, Yinni Gusunon kuu ten kōnnōwō. Ma bara te, ta yōra.

Aronin dēka

¹⁶ Yinni Gusunon u Mawisi sōwa u nē, ¹⁷ a Isireliba sōwō a nē, ben bwese kera baayeren wirugii u ka dēka tia na, ¹⁸ kpa a ben baawuren yīsiru yore win dēka sō, kpa a Aronin yīsiru yore Lefin bwese keran dēka sō. Domi bwese kera baayeren wirugii u ko n win dēka mōwa. ¹⁹ Yen biru kpa a dēki yi yi nen kuu bekurugirō, mi na ra

ka bɛɛ yinne. ²⁰ Wi na gɔsa, win deka ya koo kpara. Saa yera kon Isireliba marisia waki ni ba bɛɛ koosimɔ min sɔ.

²¹ Mɔwisi u Isireliba kpuro ye sɔɔwa. Ma bwese kera baayeren wirugii u deka tia wɛ. Ma yi kpuro yi kua deki wɔkura yiru. Ma Aronin deka ya waa begiin suunu sɔ.

²² Mɔwisi u ka deki yi da Yinni Gusunɔn wuswaaɔ kuu bekurugiru mi. ²³ Bururu yam sāreru Mɔwisi u dua kuru mi, ma u deema Aronin deka ye ya sãa Lefiban deka, ya kpara ya wɛsu kua sere ya binu mara nu ye. ²⁴ Ma Mɔwisi u deki yi gura Yinni Gusunɔn wuswaan di, u ka da Isireliba kpuron wuswaaɔ bu ka wa kpa ben baawure u win deka sua. ²⁵ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, a ka Aronin deka wuro a yi woodan kpakoro ten wuswaaɔ, ya n ka sãa seeda Isireliban sɔ be ba man seesi. Nge meya baɔn maa ka man wɔkimɔ n sere bu go.

²⁶ Ma Mɔwisi u kua kpuro nge me Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa.

Yãku kowobu

ka Lefiban sɔmburu

²⁷ Yera Isireliba ba na ba Mɔwisi sɔɔwa ba nɛɛ, wee, sa gbimɔ sa dɔɔ. ²⁸ Wi u gesi Yinni Gusunɔn kuu te susi, u ra gbiwa. Meya sa ko n gbimɔ sa n dɔɔ?

18

¹ Yinni Gusunɔ u Aroni sɔɔwa u nɛɛ, wunɛ ka wunen bibun bweseru ka Lefiba kpurowa i ko i bɛɛn toranun are sɔbe ì n tora Yinni Gusunɔn sãa yerɔ. Adama wunɛ ka wunen bibun bweseru tɔnawa i ko bɛɛn toranun are sɔbe ni i kua yãku kobun sɔmburu sɔ. ² Ì n da kuu bekurugii ten wuswaaɔ, mi woodan kpakoro te, ta wãa, a de wunen tundo bisibu Lefiba bu na bu ka bɛɛ somi, wunɛ ka wunen bibu. ³ Ba ko n da kowa ye a bu sɔɔwa kuu ten nenubu sɔ. Adama baɔn sãarun dendi yãnu ganu babamɔ, ñ kun me yãku yeruginu, kpa i ku ra ka gbɔn sɔ, wunɛ ka be. ⁴ Beya

ba ko n da beε somi kpa ba n da kuu ten sɔmburu ko. Tɔn tuko goo kun susimɔ mi. ⁵ Beεn tii i ko n da sɔmburu kowa yāku yerɔ ka dii te ta dɛere gem gem mi. Nge meya nen mɔru kun maa ka seemɔ Isireliban sɔ. ⁶ Na beεn tundo bisibu Lefiba gɔsa Isireliban suunu sɔɔn di. Ba sāawa nɛgibu, adama na beε bu wēwa bu ka kuu ten sɔmburu ko. ⁷ Wunε ka maa wunen bibu, beεgia yāku kobu yāku yerɔ ka sere ye ya sāa dii te ta dɛere gem gem sɔma. Sɔmbu tera i ko i ko. Nena na beε tu wēemɔ. Ta sāawa kēε geeru. Tɔn tuko goo ù n man susi, kon nùn gowa.

Ye ya sāa

yāku kowobun dīanu

⁸ Yinni Gusunɔ u Aroni sɔɔwa u nεε, wee, yāku ni Isireliba ba ka man naawammε kpuro sɔɔ, kon beε beεn saria wē wunε ka wunen bibu. Ya ko n sāawa wooda sere ka baadommaɔ. ⁹ Yāku ni ba koo man kua, bā n kpa, nɔn sukum kaa n mɔ, ni wee, torarun yākunu, ka yāku ni ba ra ka toraru sɔmε, ka gberun dīanun yākunu, ka kēnu. Bā n yāku ni sɔɔ nɛgia wīa, sukum mε mu tia wunε ka wunen biba i mε kpuro mɔ. ¹⁰ I ko i da i mu diwa yam dɛeramɔ. Wunε ka wunen bii tɔn durɔ baawurewa i ko mu di. I ko mu garisiwa dīa dɛeranu. ¹¹ Wee ye ya ko n maa sāa beεgia. Yera kēε ni ba ka man naawa ba sɔɔsi beri berika. Ya ko n sāawa wunε ka wunen bibugia. Be ba dɛere wunen yenuɔ kpuro, bera ba koo ye di. ¹² Kaa maa dīa gbiikii ni ba ka man naawan tii sua. Guma? Aa, alikamawa? Aa, tam kpama? Wunε ka wunen biba i ko n ye mɔ. ¹³ Dīa gbiikii ni ba ka man gesi naawa kpuro, nu ko n sāawa wunε ka wunen bibuginu. Be ba dɛere wunen yenu sɔɔ, bera ba koo nu di. ¹⁴ Gāa ni ba maa yi nen sɔ mam mam, nu ko n sāawa beεginu. ¹⁵ Bii tɔn durɔ gbiikoo ka yaa saberun buu dɔɔ gbiikuu ge ba koo man wē, ye kpuro ya ko n sāawa wunε Aronigia. Adama kaa dewa

ba n da bii tɔn durɔ gbiikoo yakie ka sere maa yaa ye ba ku ra ka yākuru kon buu. ¹⁶ Kaa de bu ye yakiaawa saa min di ya suru tia mɔ, ka sii geesun gobi nɔɔbu nge mɛ ba ra yi yīire sāa yerɔ. Gobi yin tian bunum mu sāawa garamu wākuru. ¹⁷ Adama aɔ ketɛ buu dɔɔ gbiikuu yakiamɔ, ɔ kun mɛ yāa buu, ɔ kun mɛ boo buu. Sabe nini kpuro nu sāawa ni ba ra ka yākuru ko. Kaa nu gowa a nin yem wisi yāku yerɔ kpa a nin gum dɔɔ doke kpa men nuburu tu nɛ, Yinni Gusunɔ dore. ¹⁸ Yen yaa kpuro ya ko n sāawa bɛɛgia nge mɛ siarabun yākurun yaa taa nɔm geugiru ka ten guro guroru nu sāa bɛɛginu. ¹⁹ Yākunu kpuro ni Isireliba ba ka gesi na nen mi, ba sɔɔsi beri berika na bɛɛ nu wɛɛmɔ. Ya ko n sāawa wooda sere ka baadommaɔ wunɛ ka wunen bibun bweserun sɔ.

²⁰ Yinni Gusunɔ u maa Aroni sɔɔwa u nɛɛ, aɔ tem wasi Isireliban suunu sɔɔ. Nena kaa n mɔ. Nena na sāa wunen arumani.

Ye ya ko n sāa Lefiban saria

²¹ Ye Isireliba ba wa kpuron wākuru baateren wɔllɔ, yen tia ye ba ra man wɛ, Lefibara kon ye wɛ ben sambu te ba mɔ nen sāa yerɔn sɔ. ²² Isireli be ba tie, baɔ maa susimɔ nen sāa yerɔ bu sere taare wa ye ya koo de bu gbi. ²³ Lefibara ba koo sɔmburu ko nen sāa yerɔ, beya ba koo maa ben tiin toranu sɔbe ni ba koo ko mi. Baɔ ko ba n tem mɔ Isireliban suunu sɔɔ. Ya ko n sāawa wooda sere ka ben bibun bweserɔ. ²⁴ Adama ye Isireliba ba wa kpuron wākuru baateren wɔllɔ, yen tia ye ba ra man wɛ, yeya ya ko n sāa begia. Yen sɔɔna na nɛɛ, baɔ tem gam wasi nge Isireli be ba tie.

²⁵ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ²⁶ a Lefiba sɔɔwa a nɛɛ, Isireliban ye ba wa kpuron wākuru baatere sɔɔ, yen tia tia ye ba ra man wɛ, Lefi be, ba n ye mwa ya kua begia, ben tii bu maa wākuru baatere sɔɔ tia wunɔ nen sɔ. ²⁷ Nge meya ben tii ba koo maa ka ben kɛnu na ni nu sāa nge

ben gberun dīanu, ò kun mε tam. ²⁸ Nge mεya ba ko n da maa ye ba wa Isireliban min di kpuron wəkuru baateren wəllə tia wunε. Aroniwa ba ko n da ye wε. ²⁹ Kεε ni ba gesi wa kpuro ba ko n da Gusunəgia wunεwa. Gea ba koo nùn wuna. ³⁰ Bà n Gusunəgia wīa, ye ya tie ya ko n sāawa begia, nge mε Isireli be ba tie ba ra ben alikama ò kun mε ben tam tii yiye, bà n Gusunəgia wīa. ³¹ Be ka ben yεnugibu ba koo kpī bu dīa ni di mi ba tura. Domi nu sāawa ben sɔmburun kəsiaru. ³² Bà n gea wuna nen sɔ, ma ba ye ya tie di, bañ Isireliban kεε ni ba man wε disi doke, bañ maa toraru garu mɔ mi sɔɔ, bu sere gbi.

Naa nia swāan torom

19

¹ Yinni Gusunə u Məwisi ka Aroni sɔɔwa u nεε, ² i Isireliba sɔɔwa i nεε, wee ye nε, Yinni Gusunə na gerua. Na nεε, bu ka naa nia swāa na ye ya kun bau mɔ, kpa ya kun alebu gaa mɔ, kpa ba kun ka ye sɔmburu koore. ³ Kpa bu ye yāku kowo Eleasaa nəmu bεria. U ko de bu ka ye dawa sansanin biruə kpa bu ye saka win wuswaaɔ. ⁴ Eleasaa wi, u koo naa yen yem dəkawa ka win niki bia kpa u mu yēka nən nɔɔba yiru nen kurun kənnə gia. ⁵ Kpa u de bu naa gira ye dɔɔ meni win nɔni biru ka yen gɔna ka yen yem ka yen bisu kpuro. ⁶ Saa ye sɔɔra u koo sɛdurun dāa ka dāa kiku ge ba mɔ isəpu * doke dɔɔ wi sɔɔ, ka wεε wunəmgii kpa ye kpuro yu dɔɔ mwaara ka naa ye sannu. ⁷ Yen biru Eleasaa wi, u koo win yānu teawa kpa win tii u wobure. Yen biru kpa u gəsira u wura sansaniə. Adama ka mε, u ko n disi mɔwa sere ka yokaɔ. ⁸ Wi u naa ye dɔɔ meni, u koo maa win yānu teawa kpa u wobure. Win tii u ko n maa disi mɔwa sere ka yokaɔ. ⁹ Wi u dεere wiya u

* ^{19:6} isəpu - Yuuban tem kikisa. Sin wurusa ba ra ka sāarun dendi yānu yem yēke bu ka nu dεerasia.

koo da u yen torom gura kpa u mu yi sansanin biruᵉ mi disi kun wāa. Miya ba koo ka mu Isireliba dɛerasiabun nim kua. Nim mɛ, mu ko n sāawa nge yākuru torarun sō. ¹⁰ Wi u torom mɛ gura, u koo win yānu teawa. Ka mɛ, u ko n disi mōwa sere ka yokaᵉ. Yeni ya ko n sāawa wooda sere ka baadommaᵉ Isireliban sō, ka sere maa sᵉ be ba wāa ben suunu sᵉn sō.

Dɛerasiabun wooda

¹¹ Wi u tɔn goru baba u ko n disi mōwa sere sō nᵉba yiru. ¹² Dɛerasiabun nim mɛya ba koo nùn yēka sō itase ka maa sō nᵉba yiruse, kpa u sere dɛera. Adama ù kun tii dɛerasie sō itase ka maa sō nᵉba yiruse te, u ko n disi mōwa. ¹³ Wi u tɔn goru baba, ma uñ tii dɛerasie, u nen kuru disi dokewa mi. Ba koo nùn yarawa Isireliban suunu sᵉn di. Domi bañ nùn dɛerasiabun nim mɛ yēke. Yēro u gina disi mōwa mi.

¹⁴ Wooda gaa wee maa. Goo ù n gu win kurᵉ, be ba wāa kuu te sᵉ, u ka gu ka be ba dua mi, be kpuro ba disi duurawa mi, sere sō nᵉba yiru. ¹⁵ Weke te ta maa wāa kuru mi, ma tañ wukiri, ten tii ta disi duurawa mi. ¹⁶ Wi u goru baba yakasᵉ wi ba go ka takobi, ñ kun mɛ wi u gᵉᵉ diro gu, ka maa wi u tɔnun kukunu ñ kun mɛ sikiru baba, be kpuro ba disi duurawa mi sere sō nᵉba yiru. ¹⁷ Bu ka wi u disi duura dɛerasia, naa swāa yen torom mɛya ba koo doke gbɛɛru sᵉ bu nim gem doke. ¹⁸ Wi u dɛere wiya u koo dāa kiku gɛ ba mᵉ isᵉpu sua kpa u gɛ wasi nim mɛ sᵉ u kuu te yēka ka sere dendi yāa ni nu wāa mi ka tɔn be ba wāa mi. Nim mɛya ba koo maa ka tɔnu baawure yēka wi u tɔn goru ñ kun mɛ tɔn kukunu ñ kun mɛ, sikiru baba. ¹⁹ Ba koo nùn nim mɛ yēkawa sō itase ka sō nᵉba yiruse. Yen biru wi ba mu yēka mi, u koo win yānu teawa kpa u wobure. Saa yoka yen diya u dɛera. ²⁰ Adama goo ù n disi mᵉ, ma bañ nùn dɛerasiabun nim mɛ yēke u ka

dɛera, ba koo nùn yarawa Isireliban suunu sɔɔn di, yèn sɔ̄ u nɛn kuru disi doke. ²¹ Yeni ya ko n sãawa wooda sere ka baadommaɔ̄ Isireliban sɔ̄. Wi u tɔnu dɛerasiabun nim mɛ yɛka, u koo maa win yãnu teawa. Wi u maa nim mɛ baba kpuro u ko n disi mɔwa sere ka yokaɔ. ²² Tɔnu wi u disi mɔ, gãa ni u baba kpuro nu disi duurawa mi. Wi u maa nu baba, yɛron tii u disi duurawa mi, sere ka yokaɔ.

Meriban nim

20

¹ Wɔɔn suru gbiikoo sɔɔra Isireliba kpuro ba tunuma gbaburɔ te ba sokumɔ Sini, ma ba sina Kadɛsiɔ. Miya Mariamu u gu, ma ba nùn sika.

² Saa ye sɔɔra Isireliba ba nim bia ma ba Mɔwisi ka Aroni seesi. ³ Ma tɔn be, ba ka Mɔwisi wɔki ba nɛɛ, mban sɔ̄na aɔ̄n dere Yinni Gusunɔ u yande sun go sanam mɛ u besɛgibu goomɔ. ⁴ Mban sɔ̄na a ka besɛ Gusunɔn tɔmbu na gbaburu sɔ̄ mini su ka gbi besɛ ka besɛn yaa sabenu. ⁵ Mban sɔ̄na a sun yarama Egibitin di ma a ka sun na yam kɔsum mini, mi saɔ̄n kpɛ su dɔ̄anu ganu duure. Dãa ye ba mɔ̄ figie sari mini, resɛm maa sari, gerenadi maa sari. Mɛya nim kun mam wãa mɛ sa ko nɔ.

⁶ Ma Mɔwisi ka Aroni ba tɔn be deri ba da Yinni Gusunɔn kurun kɔnnɔwɔ. Ma ba yiira ba wuswaa tem girari. Ma Yinni Gusunɔn yiiko ya sɔ̄sira. ⁷ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔ̄wa u nɛɛ, ⁸ a wunen deka suo kpa wunɛ ka wunen mɔ̄ Aroni i Isireliba menna kpa i ka kpee te gari ko be kpuron wuswaaɔ. Ta koo nim yara i nɔ bɛɛ ka bɛɛn yaa sabenu.

⁹ Ma Mɔwisi u deka ye sua ye ya wãa Yinni Gusunɔn sãa yerɔ nge mɛ Yinni Gusunɔn tii u nùn sɔ̄wa. ¹⁰ Ma wi ka Aroni ba Isireliba kpuro soka ba da kpee ten mi. Yera

Mawisi u nɛɛ, i swaa dakio i nɔ bɛɛ mɛm nɔɔ sariba. Kpee tenin min diya sa ko de nim mu yari?

¹¹ Yera Mawisi u kpee te so ka win dɛka ye, nɔn yiru ma nim mu yara n kpã kpee ten min di. Ma tɔn be kpuro ka ben yaa sabenu ba nim mɛ nɔra. ¹² Yera Yinni Gusunɔ u Mawisi sɔɔwa u nɛɛ, yɛn sɔ i man naane bira in man bɛɛɛ wɛ Isireliban wuswaaɔ, yen sɔna naɔn derimɔ i ka bu du tem mɛ sɔɔ, mɛ na bu nɔɔ mwɛɛru kua.

¹³ Gari yinin sɔna ba ra nim mɛ soku Meriban nim. Yen tubusiana sannɔn nim. Domi miya Isireliba ba Yinni Gusunɔ wɔkisi ma u bu win dɛɛraru sɔɔsi.

Edɔmuban sunɔ u yina

Isireliba bu kpe

saa win tem di

¹⁴ Saa Kadɛsi min diya Mawisi u Edɔmun sunɔ gɔria bu nɔn sɔ nge mɛ be Isireliba ba wahala kua. ¹⁵ U nɛɛ, yellu, besen baababa ba da Egibitiɔ. Miya besen bwesera sina n ka tɛ. Ma Egibitigibu ba sun nɔni sɔɔwa bɛɛ ka besen baaba be. ¹⁶ Saa ye sɔra sa Yinni Gusunɔ nɔɔgiru sue sa nɔn somiru kana. Ma u besen nɔɔ nua u win gɔrado gɔrima u sun yara Egibitin di. Wee tɛ sa wãa Kadɛsi mini wunen tem nɔɔ bura yerɔ. ¹⁷ Yen sɔ, sa nun kanamɔ a de su wunen tem bukiana. Saɔn kpeeyɔ ka bɛɛn gbea gia, saɔn bɛɛn resem gbaanu duɔ, saɔn maa bɛɛn dɔkɔban nim nɔrumɔ. Swaa baka sa ko mwa saɔn geramɔ gam sere su ka bɛɛn tem sara.

¹⁸ Adama Edɔmun sina boko wi, u nɛɛ, in nen tem bukianamɔ. In maa yina i na, kon ka bɛɛ tabu ko.

¹⁹ Ma Isireliba ba nɔn wisa ba nɛɛ, sa ko kpewa ka swaa baka. Bɛɛ ka besen yaa sabenu sà n wunen dɔkɔban nim nɔra sa ko yen gobi kɔsia. A gesi de su wunen tem bukiana su doona.

²⁰ Ma Edəm̄un sina boko wi, u n̄εε, nañ wurewa i nen tem bukiana.

Yera Edəm̄uban tabu kowobu ba seewa ba da ba ka Isireliba yinna. ²¹ Ma ba yina Isireliba bu ben tem m̄ε bukiana bu doona. Saa ye s̄ɔra Isireliba ba ḡsira, ba kpa gam gian di.

Aronin ḡɔ

²²⁻²³ Isireliba kpuro, ba seewa Kad̄esi min di ba da Horin guur̄ɔ, Edəm̄un tem n̄ɔ bura yer̄ɔ. Miya Yinni Gusun̄ɔ u ka M̄ɔwisi ka Aroni gari kua u n̄εε, ²⁴ wee Aroni u koo gbi. Uñ duɔ tem m̄ε s̄ɔ m̄ε kon Isireliba w̄ε ȳen s̄ɔ ìn nen wooda mem̄ n̄ɔw̄ε ye na b̄εε w̄ε Meribaɔ. ²⁵ Wun̄ε M̄ɔwisi, a Aroni ka win bii Eleasaa suo a ka bu da Horin guu ten w̄ll̄ɔ. ²⁶ Kpa a Aronin s̄ã ȳãnu pota a nu Eleasaa sebusia. Domi miya Aroni u koo gbi.

²⁷ Ma M̄ɔwisi u kua ye Yinni Gusun̄ɔ u n̄n̄ s̄ɔwa. Wi ka Aroni ka Eleasaa ba ȳɔwa guu ten w̄ll̄ɔ Isireliba kpuron n̄ni biru. ²⁸ Ye ba tura mi, u Aronin s̄ã ȳã ni pota u nu Eleasaa sebusia. Yen biru, Aroni u kpuna u gu guu ten mi. Ma M̄ɔwisi ka Eleasaa ba sarama. ²⁹ Ye Isireliba ba wa ma Aroni u guwa, yera be kpuro ba win ḡɔ sw̄i s̄ɔ t̄ena.

Isireliba ba Kananiba tabu di

21

¹ Aradin sun̄ɔ Kananigii wi u w̄ã s̄ɔ ȳɛsan n̄m̄ dwaru gia u nua ma Isireliba ba wee ka Atarimun swaa. Yera u da u bu tabu w̄ri, ma u ben gabu yoru mw̄εera. ² Yera Isireliba ba Yinni Gusun̄ɔ n̄ɔ mw̄ε teni kua ba n̄εε, Yinni Gusun̄ɔ, à n sun t̄n̄ beni n̄mu beria, sa ko ben wusu kpeerasiawa mam mam.

³ Ma u Isireliban gari yi wura u bu Kanani be n̄mu beria. Ma ba Kanani be, ka ben wusu kpeerasia. Yera ba yam mi ȳisuru k̄ã H̄ɔma. Yen tubusiana bansu.

WEE dɛɛgii

⁴ Yeniban biru, Isireliba ba seewa Horin guurun di ma ba kpa ka nim wɔku ge ba m̀ Naa yarin swaaɔ kpa bu ka Edɔmun tem bɛwa. Adama ba temanabu kpana swaaɔ.

⁵ Ma ba Yinni Gusunɔ ka Mɔwisi wɔkisirim wɔri ba m̀, mban sɔna i sun yarama Egibitin di. Su ka gbi gbaburɔ? Domi dīanu ka nim sari mini. Manna ye wee, ya sun tusa. Dīa kamwa.

⁶ Yera Yinni Gusunɔ u bu wEE dɛɛgii sure ma ben dabira gu. ⁷ Yera be ba tie ba na ba Mɔwisi sɔɔwa ba nEE, wee sa tora sa wunɛ ka Gusunɔ wɔkisi. Tɛ, a Gusunɔ kanɔ u sun wEE yi gira yi tonda.

Ma Mɔwisi u kanaru kua tɔn ben sɔ. ⁸ Yera Yinni Gusunɔ u ǹn sɔɔwa u nEE, a waan weenasia koowo kpa a ye bwɛ dɛkan wɔllɔ. Wi waa ya dɔma ma u waan weenasia ye mɛera, ùn maa gbimɔ.

⁹ Ma Mɔwisi u waa sii gandugia ye kua u ye bwɛ dɛkan wɔllɔ. Wi waa ya dɔma kpuro ma u waa sii gandugia ye mɛera, u ku ra maa gbi.

*Isireliba**ba tura Pisigan guurɔ*

¹⁰ Yeniban biru, Isireliba ba swaa wɔri ma ba da ba ben sansani gira Obɔtuɔ. ¹¹ Saa Obɔtun di, ba maa seewa ba da ba ben sansani gira Iye Abarimun gbaburɔ, Mɔabun deedeeru, sɔɔ yari yeru gia. ¹² Saa min di, ba maa seewa ba da ba ben sansani gira Serɛdin wɔwaaɔ. ¹³ Saa Serɛdin di, ba maa da ba ben sansani gira Aanɔɔn daarun guru giɔ, tɛn nim mu kokumɔ Amɔreban tem di mu dɔɔ gbaburu gia. Domi Aanɔɔ ya sɔawa Mɔabu ka Amɔreban tem nɔɔ bura yeru. ¹⁴ Yen sɔna Yinni Gusunɔn tabun tireru sɔɔ ba Fahebun gari m̀ ye ya wɔa Sufan temɔ ka yen daa tori ka Aanɔɔ ¹⁵ ka yen daa tori yi yi wɔa Arin bera ma yi da yi girari Mɔabun tem nɔɔ bura yerɔ. ¹⁶ Saa min

di, ba da Beriɔ. Beri miya Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, a tɔn be mɛnnɔ kpa n bu nim wɛ.

¹⁷ Yera Isireliba ba womu geni kua ba nɛɛ, nim, a yarima dɔkɔn di kpa su taki ko.

¹⁸ Sinamba ba dɔkɔ ye gba.

Damgiba ba ye gba ka ben sina dɛki.

Yen biruwa Isireliba ba seewa gbabu ten min di ba da Matanaɔ. ¹⁹ Saa Matanan di, ba da Nahaliɛliɔ. Saa Nahaliɛlin di, ba da Bamɔtuɔ. ²⁰ Saa Bamɔtun di, ba maa da wɔwa gaan mi, Mɔabun temɔ, guu te ba mɔ Pisigan wallɔ gbaburun deedeeru.

Isireliba

ba Sihoni ka Ogu kamia

²¹ Isireliba ba Sihoni Amɔreban sina boko sɔmɔbu gɔria ba nɛɛ, ²² a de su wunen tem bukiana. Saɔn kpeeyɔ ka bɛɛn gbea gia, saɔn bɛɛn reseɛm gbaanu duɔ, saɔn maa bɛɛn dɔkɔban nim nɔrumɔ. Swaa baka sa ko mwa, saɔn gam geramɔ sere su ka bɛɛn tem yari.

²³ Adama Sihoni u yina Isireliba bu kpe saa win tem di. Yera u win tabu kowobu mɛnna ba da ba Isireliba wɔri Yahasiɔ gbaburɔ. ²⁴ Ma Isireliba ba bu go go ba ben tem mwa saa daa te ba mɔ Aaɔɔn di n ka da daa te ba mɔ Yabɔkuɔ, sere n ka girari Amɔniban tem nɔɔ bura yerɔ. N deema Amɔni be, ba ben tem nɔɔ bura yerɔ tem kɔsobu yii. ²⁵ Ma Isireliba ba Amɔreban wusu kpuro mwɛera ba sina mi ka Hesiboniɔ ka gen baru kpaanɔ. ²⁶ Hesiboni ye, ya sɔawa Sihonin tiin wuu. Sihoni wi, u raa ka Mɔabuba tabu kua ma u bu tabu di sere u Mɔabuban tem mwa u ka na sere daa te ba mɔ Aaɔɔwɔ. ²⁷ Yen sɔna wom kowobu ba ra mɔndu ko bu nɛɛ, i na i Hesiboni bani.

I na i Sihonin wuu bani i gu gb̄araru toosi.

²⁸ Domi dɔɔ u yara Hesibonin di.

Dõo yara ya yara Sihonin wuun di.
Ma u wuu ge ba m̀ Ari M̀abu di
ka b̄u ni nu w̄a Aan̄on gungunu w̄oll̄o.

²⁹ M̀abu, a kam kuawa!

B̄e be i maa b̄u wi ba m̀ Kem̄si s̄am̄o, i k̄õrawa!
Domi u dera Am̄reban sina boko Sihoni u t̄on dur̄obu ka
t̄on kur̄obu yoru mw̄era.

³⁰ Adama sa Am̄reba s̄ẽnu twee.

Ma H̄esiboni ya w̄ruka.

Ma tem m̄e kpuro mu kam kua
sere Dibonīo n ka girari N̄ofāo, ka M̄edebāo.

Sa ye kpuro kam koosiawa mam mam.

³¹ Nge meya Isireliba ba ka sina Am̄reban tem s̄o. ³² Ma
M̄owisi u ḡra bu da bu Yasēen saria m̄eri. Yen biru ba
ye mwa ka yen baru kpaanu ma ba Am̄re be ba w̄a mi
gira. ³³ Yen biru ba swaa k̄sa ba da Basani gia. Yera
Ogu Basanin sun̄o u seewa ka win tabu kowobu u bu tabu
w̄orim da Ed̄ēēo. ³⁴ Yera Yinni Gusun̄o u M̄owisi s̄õwa u
n̄ēe, a ku win berum ko, domi kon nun n̄n̄ n̄mu s̄ondia,
wi ka win t̄ambu ka ben tem kpuro, kpa a bu kua nge m̄e
a Sihoni, Am̄reban sun̄o kua wi u w̄a H̄esibonīo.

³⁵ Ma Isireliba ba bu go, wi ka win bibu ka sere win
t̄ambu. Baa t̄on turo, bañ deri. Ma ba win tem mwa.

ISIRELIBA BA W̄A M̀ABUBAN TEM B̄OKŪO

Balamun gari

22

¹ Yen biru, Isireliba ba da ba ben sansani gira M̀abun
w̄owāo, Yuudenin b̄okūo, s̄õo yari yeru gia, Yerikon
deederu.

² Balaki, Siporin bii u wa ye Isireliba ba Am̄reba kua.

³ Yera M̀abuba ba nanda Isireliban dabirun s̄õ. ⁴ Ma ba
Madianiban guro gurobu s̄õwa ba n̄ēe, t̄on dabi teni, ta

koo sun w̄ari tu di nge m̄e n̄e yi ra yakasu di. Saa ye s̄o, Balakiwa u s̄a M̄abuban sun̄o.

⁵ Yera u s̄om̄obu ḡara Balamu Beorin biin mi, Petorio ye ya w̄a Efaratin daaro win t̄ombun tem̄o, u n̄un s̄ōwa u n̄e, wee, bweseru gara yarima saa Egibitin di ma ta handunia kpuro pusi. Ta maa man turuku kooma. ⁶ Yen s̄o, na nun kanam̄o a na a man t̄on be b̄orusia. Domi ba man dam kere. A n kua m̄e, s̄ar̄okudo kon kp̄i n bu kamia n gira nen tem di. Domi na ȳe ma wi a domaru kua u ra domaru wa. Wi a maa b̄orusi, u ra b̄ori wa. ⁷ Ma M̄abuba ka Madianiban guro guro be, ba da Balamu s̄oro win mi, ba k̄enu n̄eni. Ye ba tura mi, yera ba n̄un Balakin gari yi s̄ōwa. ⁸ Balamu u bu s̄ōwa u n̄e, i kpun̄o mini w̄oku te, sisiru kpa n b̄e s̄o ye Yinni Gusun̄o u man s̄ōwa.

Ma M̄abun guro guro be, ba sina mi. ⁹ Yera Yinni Gusun̄o u Balamu bikia u n̄e, t̄on ber̄a ba w̄a wunen mi.

¹⁰ Balamu u Gusun̄o wisa u n̄e, Balaki Siporin bii, M̄abuban sina bokowa u t̄on be ḡorima bu man s̄o bu n̄e, ¹¹ wee, bweseru gara yarima Egibitin di ma ta handunia pusi. Yen s̄o, n be na n t̄on be b̄orusi. S̄ar̄okudo u koo kp̄i u t̄on be w̄ari u kamia u gira win tem di.

¹² Gusun̄o u Balamu s̄ōwa u n̄e, a ku da. A ku t̄on be b̄orusi domi na bu domaru kua.

¹³ Ma Balamu u seewa buru buru u Balakin s̄om̄o be s̄ōwa u n̄e, i wuro b̄een tem̄o, domi Yinni Gusun̄o u yina n ka b̄e da.

¹⁴ Ma t̄on be, ba seewa ba ḡasira Balakin mi. Ma ba n̄un s̄ōwa ma Balamu u yina u na. ¹⁵ Yera Balaki u maa wirugibu gabu soka u ḡara be ba gbiikobu dabiru ka b̄eere kere. ¹⁶ Ba seewa ba da Balamun mi. Ye ba tura mi, yera ba n̄un s̄ōwa ba n̄e, ameniwa besen sina boko Balaki, Siporin bii u gerua. U n̄e, u nun kanam̄owa a ku yina a na. ¹⁷ Domi u koo be nun b̄eere baka w̄e. U koo ko kpuro ye a n̄un bikia. A gesi na a n̄un t̄on be b̄orusia.

¹⁸ Yera Balamu u tɔn be wisa u nɛɛ, baa Balaki ù n man win diru kã te ta wura ka sii geesu yiba nañ kpẽ n gãanu ko. Domi nañ kpẽ n Yinni Gusunɔn gere yina. ¹⁹ Ka mɛ, i kpunɔ wõku te, kpa n bɛɛ sɔ ye u man sɔɔwa.

²⁰ Ma Yinni Gusunɔ u Balamu kure wõku te, u nùn sɔɔwa u nɛɛ, tẽ yèn sɔ tɔn be, ba na bu nun soku, a seewo a ka bu da. Adama kaa kowa ye na nun sɔɔwa.

²¹ Balamu u seewa buru buru, u win keteku niu gaari bøkua ma u ka Mɔabuban guro guro be da.

Balamu ka win keteku

²² Ye Balamu u swaa wɔri u win keteku sɔni ma win sɔm kowobu yiru ba nùn swii, yera Yinni Gusunɔ u ka nùn mɔru kua ma u nùn win gɔrado gɔria u bunana swaaɔ.

²³ Ye keteku ge, ga gɔrado wi wa u yɔ swaa suunuɔ u win takobi womɛ, yera ga gera ga da yakasɔ. Ma Balamu u gu so, u ka gu swaa sure. ²⁴ Ma gɔrado wi, u da u yɔra swaa kisa gaa sɔɔ, resɛm gbaanu yirun ganin baa sɔɔ. ²⁵ Yera keteku ge, ga maa Yinni Gusunɔn gɔrado wi wa ma ga da ga mani gani yin tiaɔ. Ma ga Balamun naasu ka gana ye baari. Ma u gu so kpam. ²⁶ Yera gɔrado wi, u swenya u da wuswaaɔ, mi bañ kpẽ bu maa gera gam. ²⁷ Yera keteku ge, ga maa gɔrado wi wa ma ga wɔruma. Saa yera Balamu u maa gu soberu wɔri ka mɔru. ²⁸ Yera Yinni Gusunɔ u dera keteku ge, ga nɔɔ wukia ga gari gerua ga nɛɛ, Balamu, mba na nun kua a ka man so mɛ sere nɔn ita.

²⁹ Ma u keteku ge wisa u nɛɛ, a man yaakoru mɔwa. Nà n daa mam takobi neni, na n nun go kɔ.

³⁰ Ma keteku ge, ga nùn wisa ga nɛɛ, na sãawa wunen keteku, a ra man sɔni baadomma sere n ka gisɔ girari. Nge mɛya na ra nun kue?

Ma Balamu u wisa u nɛɛ, aawo, n ù mɛ.

³¹ Saa yera Yinni Gusunɔ u Balamun nɔni wukia ma u Gusunɔn gɔrado wi wa u yɔ swaa suunu sɔɔ u win takobi

wome. Yera u yiira u wuswaa tem girari. ³² Ma gɔrado wi, u nùn bikia u nɛɛ, mban sɔna a ka wunen keteku so me, sere nɔn ita. Na nawa n ka nun yɔrasia. Domi karin swaa a swii mi. ³³ Keteku ge, ga man wa ma ga gera sere nɔn ita. Gà kun daa gere me, kon daa nun gowa kpa n gen tii deri.

³⁴ Ma Balamu u gɔrado wi sɔɔwa u nɛɛ, wee na tora. Nañ yɛ ma a waa swaaw. Tɛ, nen sanum me, mù kun ka nun naawe, kon gɔsira n wura nen yenu.

³⁵ Ma gɔrado wi, u nɛɛ, aawo. A ka tɔn be doo. Adama gari yi kon nun sɔ, yiya kaa gere.

Ma Balamu u ka Balakin tɔn be da.

Balamu ka Balaki ba yinna

³⁶ Sanam me Balaki u nua ma Balamu u wee, yera u nùn sennɔ da sere Mɔabuban wuuɔ ben tem nɔɔ bura yerɔ Aaɔɔn daaɔ. ³⁷ Ma Balaki u nùn sɔɔwa u nɛɛ, mban sɔna aɔ nɛ sanam me na gbia na nun sɔmɔbu gɔria. A tamaa nañ kpɛ n nun gɔanu kɛ?

³⁸ Ma Balamu u Balaki wisa u nɛɛ, geema, wee, na na wunen mi tɛ, adama nañ gɛɛ mɔ n nun sɔ. Yinni Gusunɔwa u koo man sɔ ye kon nun sɔ.

³⁹ Ma Balamu ka Balaki ba swaa wɔrima ba tunuma Kiriati Husɔtuɔ. ⁴⁰ Yera Balaki u keteba ka yɔanu go u ka yɔkuru kua.

Balamu u Isireliba

domaru kua

⁴¹ Yen sisiru bururu, Balaki u Balamu sua ba yɔɔwa Bamɔtu Baaliɔ. Min diya ba Isireliban sukum waamɔ.

23

¹ Ma Balamu u Balaki sɔɔwa u nɛɛ, u nùn yɔku yenu nɔɔba yiru kuo. Yen biru, kpa u kete nɔɔba yiru ka yaa kinenu nɔɔba yiru kasu. ² Ma Balaki u kua ye Balamu u

nùn sǝw̃a. Ma wi ka Balamu ba ket̃e yen tia ka yāa kiñe teeru go yāku yee nin baateren wǝll̃o. ³ Yera Balamu u Balaki sǝw̃a u ñe, a yǝro yāku dǝw̃ mwaarugii nin b̃okuo kpa ñe ñ d̃esira ñ da gam gum. S̃or̃akudo Yinni Gusuño u koo man kure mi, kpa u man sǝ ye kon nun sǝ.

Ma Balamu u da gunguru garun wǝll̃o. ⁴ Yera Yinni Gusuño u nùn kure ma Balamu u gerua u ñe, wee na yāku yenu nǝb̃a yiru kua ma na ket̃e ka yāaru go yāku yee nin baateren wǝll̃o.

⁵ Saa yera Yinni Gusuño u nùn sǝw̃a ye u koo Balaki sǝ, ma u ñe, u g̃s̃iro u wura Balakin mi. ⁶ Ma Balamu u wura u da u Balaki deema mi u win yāku ni m̃o ka M̃abuban wirugibu gabu. ⁷ Saa yera Balamu u gari gerua u ñe, wee Balaki M̃abun suño u dera na na saa Aramun di. Wiya u dera na sarama saa sǝ yari yerun guunun di. U ñe, ñ be na ñ Yak̃abun bweseru b̃rusi. Ñ be na ñ ka be Isireliba m̃oru ko.

⁸ Adama kon t̃onu b̃rusi wi Gusuño kun b̃rusi? Am̃ona kon ka t̃onu m̃oru ko wi Gusuño kun ka m̃oru m̃o.

⁹ Na Isireliba waam̃o guunu wǝll̃o ka gungunu wǝll̃o ba wāa ñeñem bañ ka bweseru garu weeñe.

¹⁰ Goo kun kp̃e u bu gari.

Ba dabi nge yani s̃eri mini.

Wara u koo kp̃i u ben b̃onu ñeñ sube teeru gari.

Na kanam̃wa ñ gbi nge Isireli be, be ba s̃a gemgibu.

Na k̃iwa ñeñ wāarun wii goberu ta ñ s̃a nge begiru.

¹¹ Yera Balaki u Balamu bikia u ñe, mba a man kuamme m̃esum. Na nun sokusiawa a ka ñeñ yibereba b̃rusi. Adama wee domara a bu kuamme.

¹² Ma Balamu u nùn wisa u ñe, ye Yinni Gusuño u man sǝw̃a, ñ ñ yera kon gere?

Balamu u Isireliba

domaru kua ñon m̃eruse

¹³ Balaki u maa Balamu sɔɔwa u nɛɛ, a man swĩima su da gam gia. Min di kaa ben sukum wa n ñ be kpuro. Be a wa mi, kpa a bu bɔrusi.

¹⁴ Ma u ka nùn da sansanin kɔsu yeru garun mi, Pisigan guuru wɔllɔ. Miya u maa yāku yenu nɔɔba yiru kua. Ma u naa kineru ka yāa kineru go yāku yee nin baateren wɔllɔ.

¹⁵ Ma Balamu u Balaki sɔɔwa u nɛɛ, a yɔro mi a yāku dɔɔ mwaararuginu mɔ mini, kpa n da n nɔ ye Yinni Gusunɔ u koo man sɔ.

¹⁶ Yera Yinni Gusunɔ u na u ka Balamu yinna. Ma u nùn sɔɔwa ye u koo Balaki sɔ. Ma u nɛɛ, u wuro Balaki win mi. ¹⁷ Ma u wura u da Balakin mi u deema u wāa win yākunun bɔkuɔ, wi ka Mɔabuban wirugibu. Saa yera u Balamu bikia u nɛɛ, mba Yinni Gusunɔ u nun sɔɔwa.

¹⁸ Ma Balamu u nɛɛ,
Balaki, a seewo a swaa daki.
Wune Siporin bii, a swaa tem kpīiyɔ a nɔ.

¹⁹ Gusunɔ kun sāa nge tɔnu u sere weesu ko.
Uñ sāa nge tɔnu u sere kɔbia ye u raa gerua.
Ye u gerua, yera u ra ko.

Yèn himba u maa yi, ya ra koorewa.

²⁰ Wee Gusunɔ u man wooda wɛ n Isireliba domaru kua.
Win tiwa u bu tu kua kɔ.
Yen sɔ, nañ kpɛ n tu yina.

²¹ Uñ toraru garu wa Isireliba sɔɔ.
U sāawa Gusunɔ ben Yinni, u maa wāa ka be.
U sāawa ben sina boko.
U maa nuku dobu mɔ ben sɔ.

²² Wiya u bu yara Egibitin di.
U bu dam wɛ nge ketɛ gbeekiru.

²³ Sɔroru tañ kpɛ tu Isireliba gāanu kua.
Dobo dobo yañ kpɛ yu bu nɔni wɔke.
Saa yà n tura ba koo bu sɔ bu nɛɛ,
bu mɛerio ye Yinni Gusunɔ u kua.

²⁴ Ba sāawa nge gbee sunɔ ge ga ra yaa mwɛ gu tem

kpa gu yen yem nɔ gu sere da gu kpuna.

²⁵ Ma Balaki u Balamu sɔɔwa u nɛɛ, à kun kī a bu bɔrusi, a ku bu domaru kua.

²⁶ Yera Balamu u nùn wisa u nɛɛ, nañ daa nun sɔɔwa na nɛɛ, kon kowa ye Yinni Gusunɔ u gerua?

Balamu u Isireliba

domaru kua nɔn itase

²⁷ Balaki u maa Balamu sɔɔwa u nɛɛ, ñ n men na, a na su da gam gia. Sɔɔkudo Yinni Gusunɔ u koo wura a Isireliba bɔrusi nen sɔ.

²⁸ Ma Balaki u ka Balamu da Peorin guuru wɔllɔ tèn min di ba gbaburu mɛera. ²⁹ Balamu u Balaki sɔɔwa u nɛɛ, a man yāku yenu nɔɔba yiru kuo, kpa a ka man naa kinenu nɔɔba yiru ka yā kinenu nɔɔba yiru naawa, ³⁰ ma Balaki u kua ye Balamu u nùn sɔɔwa mi. U naa kineru ka yā kineru go yāku yee nin baateren wɔllɔ.

24

¹ Ye Balamu u wa ma Yinni Gusunɔ u yɔrariwa u Isireliba domaru kua, yera uñ maa bikiaru kue Yinni Gusunɔn mi nge mɛ u ra raa ko yellu. Adama u win wuswaa tīiwa gbaburun bera gia. ² Ye u nɔni seeya u wa Isireliba ba ben sansani gire bwese kera ka bwese kera, yera Gusunɔn Hunde nùn yɔɔwa. ³ Ma u gari gerubu wɔri u nɛɛ, nɛ, Balamu, Beorin bii, wee ye na gerumɔ. Na ra yam wa.

⁴ Na ra Gusunɔn nɔɔ nɔ.

Wi, Dam kpurogii u ra de n kāsīnu wa.

Domi u ra man tii sɔɔsi nà n nùn sāmɔ.

⁵ Bɛɛ Isireliba Yakɔbun bweseru, bɛɛn kunu nu wā.

⁶ Nu terie nge wɔwa ma nu sāa nge gbaa te ta wāa daarun bɔkuɔ.

Ma nu gire nge dāa ni ba mɔ sɛduru ni Yinni Gusunɔ u duura daarun bɔkuɔ

ka sere dāa kiki si ba m̀ aloesi.

⁷ Ba nim m̀ mu yiba mu yarim̀
mu dāa gbaaru nim yēkam̀.

Isireliban sina boko u koo Agagi tabu di
kpa win bandu tu dam ko.

⁸ Gusuǹwa u bu yara Egibitin di
ka win dam bakam nge ketε gbeekiru.

Wiya u ra de bu bwese tukunu kamia ǹni kpaki teeru
kpa bu nu sēnu twee bu nin kukunu kəsuku bu go.

⁹ Be wee ba kpunam̀ nge gbee sinansu.

Wara u koo kpī u bu seeya.

Bεε, Isireliba, wi u bεε domaru kua, u koo domaru wa.

Wi u maa bεε b̀rusi, u koo b̀ri wa.

¹⁰ Yera Balakin m̀ru ya seewa sere u ǹma yēkana. Ma
u nεε, Balamu, na nun sokawa a ka nen yiberεba b̀rusi.
Adama wee a bu domaru kua ǹn ita. ¹¹ Yen s̀, a dooǹ
minin di tē, a wura wunen yenù. Na raa nεε, kon nun
gāanu kē, adama Yinni Gusuǹ kun wure a ye wa.

Balamu u gerum̀

ye ya koo koora

¹² Ma Balamu u Balaki wisa u nεε, nàn daa wunen g̀ro
be s̀wa na nεε, ¹³ baa à n man wunen diru kã, te ta wura
ka sii geesu yiba nàn kpē n gea ǹ kun mε k̀sa gere ma
n kun m̀ ye Yinni Gusuǹn u man s̀wa? ¹⁴ Tē wee na
g̀sir̀ nen t̀mbun mi. Adama a na a ǹ ye Isireliba ba
koo wunen t̀mbu kua sia.

¹⁵ Ma u maa nεε,
wee ye nε Balamu Beorin bii na gerum̀,
nε wi na ra yam wa.

¹⁶ Na ra Yinni Gusuǹn ǹw ǹ.
Na maa wi, Ẁrukoon himba yē.

Na ra wi Dam kpurogiin kãsinu wa,
domi u ra man tii s̀si ǹ ǹn s̀am̀.

¹⁷ Na wa ye ya sisi, adama ǹ ǹ m̀ gis̀.

Na wa ye ya koo koorā, adama n ò tē.
 Wee kpera gaa yara Yakōbun bweserun di.
 Sina boko goo u yara Isireliban suunu sōon di,
 be, be ba s̄ā Yakōbun bweseru.
 Ma u ka win sina dēka Mōabuba soomō baa saburosō.
 Ma ya be ba tii suen bweserun winu kōsukumō.
¹⁸ U maa Edōmu be ba s̄ā win yiberēban tem mwa mē ba
 mō Seiri.
 Ma Isireliba ba nasara sua.
¹⁹ Sina boko wi, u win yiberēba taare.
 Ma u be ba raa tie go u kpeerasia mam mam.

Isireliban yiberēba

ba koo kam ko
²⁰ Ye Balamu u Amalekiba wa, yera u nēē,
 Amalekibara ba dam bo dunia sō.
 Adama ba koo bu kam koosia sōo teeru.
²¹ Ye Balamu u maa Keniba wa, yera u nēē,
 bēē Keniba, wee bēēn wāa yera naane mō
 nge gunō sokuru te ta yii kpee baa sō.
²² Adama Asirigibu ba koo bēē yoru mwēeri
 kpa bu bēēn wāa yenu kōsuku.
²³ Ma Balamu u maa nēē,
 Gusunō ù n goon gōon saa yi, yēro u koo kpī u n wāa?
²⁴ Goo nimkusu su koo na saa Kitimun di
 kpa yiberēba bu Asirigibu ka Ebēēn bweseru sekuru doke.
 Adama yiberē ben tii ba koo kam kowa.
²⁵ Yeniban biru, Balamu u gōsira u da win wuuō, ma
 Balaki u maa wura win yenuō.

Isireliba ba būu s̄āru wōri

25

¹ Saa ye Isireliba ba wāa Sitimūō, yera ba ka Mōabuban
 wōndiaba sakararu torua. ² Ma wōndia be, ba dera Isireli
 be, ba ben būu s̄āru wōri, ba ka bu di, ba ka bu nōra. Ma

Ba Isireliba gara nɔn mɛɛruse

26

¹ Wahala yen biru, Yinni Gusunɔ u Mɔwisi ka yāku kowo Eleasaa, Aronin bii sɔɔwa u nɛɛ, ² i Isireliban bii tɔn durɔbu gario be ba wɔɔ yɛndu mɔ ka be ba kere mɛ, be ba koo gesi kpī bu tabu da. I ko i bu gariwa bwese kera ka bwese kera.

³ Ma Mɔwisi ka Eleasaa ba ye Isireliba sɔɔwa Mɔabun wɔwɔɔ, Yuudenin bɔkuɔ, Yerikon deedeeru. ⁴ Ba nɛɛ, bu gario ben be ba wɔɔ yɛndu mɔ ka be ba kere mɛ, be ba koo kpī bu tabu ko nge mɛ Gusunɔ u raa bu yen wooda wɛ sanam mɛ ba yarima Egibitin di.

⁵ Bɛn min di Rubeni, Yakɔbun bii gbiikoon bwese keri torua, bera Enɔku, wɔn min di Enɔkuban bwese kera yara, ka Paalu, wɔn min di Paaluban bwese kera yara, ⁶ ka Hɛsironi, wɔn min di Hɛsironiban bwese kera yara, ka Kaami wɔn min di Kaamiban bwese kera yara. ⁷ Be ba sāa Rubenin bwese keri, bera mi. Ben geera sāawa tɔmbu nɔrɔbun suba weeru ka ita ka tɔmbu nata ka wunɔbu ka tɔmbu tɛna (43.730).

⁸ Eliabu, Paalun bii, ⁹ wiya u Nɛmueli mara, ka Datani, ka Abiramu. Datani wi, ka Abiramu ba sāawa win gerunasibu. Beya ba Mɔwisi ka Aroni seesi, ma ba ka Koren bibun bweseru yɔra sanam mɛ ba Yinni Gusunɔ seesi. ¹⁰ Ma tem mu nɔɔ baara mu bu mwe ka Koren tii sannu. Ma dɔɔ u gabu di. Ben geera sāa tɔmbu goobu, ka weeraakuru (250). Ma ya kua kirɔ be ba tien sɔ. ¹¹ Adama Koren bibu baɔn dɔma te gu.

¹² Bɛn min di Simɛɔn bwese keri torua bera, Nɛmueli, wɔn min di Nɛmueliban bwese kera yara, ka Yamini, wɔn min di Yaminiban bwesera yara, ka Yakini, wɔn min di Yakiniban bwesera yara, ¹³ ka Seraki, wɔn min di Serakiban bwesera yara, ka Sɔɔlu, wɔn min di Sɔɔluban

bwesera yara. ¹⁴ Be ba sãa Simeon bwese keri, bera mi. Ben geera sãawa tãmbu nãrãbun suba yenda yiru ka tãmbu goobu (22.200).

¹⁵ Bèn min di Gadin bwese keri torua, bera Sefoni, wìn min di Sefoniban bwese kera yara, ka Hagi, wìn min di Hagiban bwese kera yara, ka Suni, wìn min di Suniban bwesera yara, ¹⁶ ka Osini, wìn min di Osiniban bwesera yara, ka Eri, wìn min di Eriban bwesera yara. ¹⁷ Ka Arodi, wìn min di Arodiban bwesera yara, ka Areli, wìn min di Areliban bwesera yara. ¹⁸ Be ba sãa Gadin bwese keri, bera mi. Ben geera sãawa tãmbu nãrãbun suba weeru ka nẽera wunõbu (40.500).

¹⁹⁻²¹ Bèn min di Yudan bwese keri torua, bera Sela, wìn min di Selaban bwese kera yara, ka Peresi, wìn min di Peresiban bwesera yara, ka Seraki, wìn min di Serakiban bwesera yara. Bèn min di Peresin bwese keri torua, bera Hesironi wìn min di Hesironiban bwese kera yara, ka Hamulu wìn min di Hamuluban bwesera yara. Yudan bibu yiru Eri ka Onani ba gu Kananin temõ. ²² Be ba sãa Yudan bwese keri, bera mi. Ben geera sãawa tãmbu nãrãbun suba wata ka wãkura nãõbu ka tia ka nẽera wunõbu (76.500).

²³ Bèn min di Isakarin bwese keri torua, bera Tola, wìn min di Tolaban bwesera yara, ka Pufa, wìn min di Pufaban bwesera yara, ²⁴ ka Yasubu, wìn min di Yasububan bwesera yara, ka Simuroni, wìn min di Simuroniban bwesera yara. ²⁵ Be ba sãa Isakarin bwese keri, bera mi. Ben geera sãawa nãrãbun suba wata ka nne ka gooba wunõbu (64.300).

²⁶ Bèn min di Sabulonin bwese keri torua, bera Seredi, wìn min di Serediban bwese kera yara, ka Heloni, wìn min di Heloniban bwesera yara, ka Yalæeli wìn min di Yalæeliban bwesera yara. ²⁷ Be ba sãa Sabulonin bwese

keri torua, bera mi. Ben geera sãawa tãmbu nãrãbun suba wata ka nẽera wunõbu (60.500).

²⁸ Yosefun bweseru sãara Manase ka Efaraimu ba wãa. ²⁹ Manasen biiwa Makiri, wìn min di Makiriban bwese kera yara. Makiriwa u Galadi mara, wìn min di Galadiban bwese kera yara. ³⁰ Bèn min di Galadin bwese keri torua, bera Yesεε, wìn min di Yesεεban bwese kera yara, ka Heleki wìn min di Helekiban bwese kera yara. ³¹ Ka Asirieli wìn min di Asirieliban bwesera yara, ka Sikemu wìn min di Sikemuban bwesera yara, ³² ka Semida wìn min di Semidaban bwesera yara, ka Hefεε, wìn min di Hefεεban bwesera yara. ³³ Selofadi Hefεεn bii, uñ bii tøn durõbu mara ma n kun mō tøn kurõbu tona. Beya, Mala ka Nõa, ka Hogula, ka Milika, ka Tirisã. ³⁴ Be ba sãa Manasen bwese keri, bera mi. Ben geera sãawa tãmbu nãrãbun suba weeraakuru ka yiru ka tãmbu nata ka wunõbu (52.700).

³⁵ Bèn min di Efaraimun bwese keri torua, bera Sutelaki, wìn min di Sutelakiban bwese kera yara, ka Bekεε wìn min di Bekεεban bwesera yara, ka Takani wìn min di Takaniban bwesera yara. ³⁶ Sutelakin biiwa Erani wìn min di Eraniban bwese kera yara. ³⁷ Be ba sãa Efaraimun bwese keri, bera mi. Ben geera sãawa tãmbu nãrãbun suba tena ka yiru ka tãmbu nẽera wunõbu (32.500). Be kpuro ba sãawa Yosefun bibu.

³⁸ Bèn min di Benyameen bwese keri torua, bera Bela, wìn min di Belaban bwesera yara, ka Asibeli wìn min di Asibeliban bwesera yara, ka Akiramu wìn min di Akiramuban bwesera yara, ³⁹ ka Sufamu wìn min di Sufamuban bwesera yara, ka Hufamu wìn min di Hufamuban bwesera yara. ⁴⁰ Belan biba Aadi ka Namani. Aadin min diya Aadiban bwese kera yara. Namanin min diya maa Namaniban bwese kera yara. ⁴¹ Be ba sãa

Benyamεn bwese keri, bera mi. Ben geera s̄awa t̄ambu n̄r̄obun suba weeru ka n̄obu ka t̄ambu nata (45.600).

⁴² B̄en min di Danun bwese kera torua, bera Sukamu, w̄in min di Sukamuban bwese kera yara. ⁴³ Ben geera s̄awa t̄ambu n̄r̄obun suba wata ka n̄nε ka t̄ambu n̄εru (64.400).

⁴⁴ B̄en min di maa Aseεn bwese keri torua, bera Yimina, w̄in min di Yiminaban bwesera yara, ka Yisifi w̄in min di Yisifiban bwesera yara, ka Beria w̄in min di Beriaban bwesera yara. ⁴⁵ Berian bweseru s̄ora Hebεε u w̄ā, w̄in min di Hebεεban bwesera yara, ka Maakieli w̄in min di Maakieliban bwesera yara. ⁴⁶ Aseε u bii t̄an kur̄o m̄o wi ba sokum̄o Seraki. ⁴⁷ Be ba s̄ā Aseεn bwese keri, bera mi. Ben geera s̄awa t̄ambu n̄r̄obun suba weeraakuru ka ita ka t̄ambu n̄εru (53.400).

⁴⁸ Be ba Nεfitalin bwese keri torua, bera Yasieli, w̄in min di Yasieliban bwesera yara, ka Guni w̄in min di Guniban bwesera yara. ⁴⁹ Ka Yesεε w̄in min di Yesεεban bwesera yara, ka Silεmu w̄in min di Silεmuban bwesera yara. ⁵⁰ Be ba s̄ā Nεfitalin bwese keri, bera mi. Ben geera s̄awa t̄ambu n̄r̄obun suba weeru ka n̄obu ka t̄ambu n̄εru (45.400).

⁵¹ Isireli be ba gara mi, be kpuron geera kuawa t̄ambu n̄r̄obun suba nata ka tia ka t̄ambu nata ka wun̄obu ka t̄ena (601.730).

Nge mε ba koo tem mε

b̄onu koosina

⁵² Yinni Gusun̄o u M̄owisi s̄ōwa u n̄ε. ⁵³ A bwese keri yi tem mε b̄onu kuo nge mε yin geera nε. ⁵⁴ Bwese kera ȳen t̄amba dabiru bo, a ye tem w̄εȳo mu n kp̄ā. Bwese kera ȳen t̄amba kun maa dabi kpa a ye tem w̄ε fiiko. A yen baayere tem w̄εȳo nge mε yen t̄amba geeru nε. ⁵⁵ Adama kaa bu tem mε b̄onu kuawa ka t̄εt̄ε a bu w̄ε bwese kera ka

bwese kera. ⁵⁶ Ba koo tem me bōnu kowa ka tete bu ka bwese kera baayere we nge me yen tamba geeru ne.

Ba Lefiban bweseru gara

nōn mēeruse

⁵⁷ Lefin bweseru sō, be ba gara, bera Geesōni wīn min di Geesōniban bwese kera yara, ka Kehati wīn min di Kehatiban bwesera yara, ka Merari wīn min di Merariban bwesera yara. ⁵⁸ Be ba sāa Lefin bwese keri, bera Libinan yenugibu, ka Heboronin yenugibu ka Makirin yenugibu, ka Musin yenugibu, ka Koren yenugibu, Kehatiwa u Amuramu mara. ⁵⁹ Amuramun kurōn yīsira Yokebedi. U sāawa Lefin bii wi u mara Egibitiō. Bii be u Amuramu marua, bera Aroni, ka Mōwisi, ka Mariamu ben sesu. ⁶⁰ Bii be Aroni u mara, bera Nadabu, ka Abihu, ka Eleasaa, ka Itamaa. ⁶¹ Adama Nadabu ka Abihu ba guwa sanam me ba ka dōo tuko dua Yinni Gusunōn sāa yerō bu ka yāku ko. ⁶² Tōn durō be ba suru tia tia mō ba gara ka be ba me kere, ben geera kuawa tōmbu nōrōbun suba yenda ita (23.000). Bañ bu gara sanam me ba Isireliba garimō domi bañ ka bu tem bōnu mō.

Gari gari yen wii goberu

⁶³ Isireli be Mōwisi ka yāku kowo Eleasaa ba gara Mōabun wōwā, Yuudenin bōkuō, Yerikon deedeeru, bera mi. ⁶⁴ Isireli be kpuro sō, goo sari mi, wi Mōwisi ka yāku kowo Aroni ba raa gara Sina'in gbaburō, ⁶⁵ ma n kun mō Kalebu, Yefunen bii ka Yosue, Nunin bii. Domi nge meya Yinni Gusunō u raa bu sōōwa.

Tubi ye tōn kurōba ko n mō

27

¹ Selofadi, wi u sāa Hefee ka Galadi ka Makiri ka Manasen sikadobu Yosefun bweseru sō, u bii tōn kurōbu nōōbu mara. Bera Mala ka Nōa ka Hogula ka Milika ka

Tirisa ² ma be, ba na Mōwisi ka yāku kowo Eleasaan mi, ka wirugibun mi ka sere Isireliba kpuron mi Yinni Gusunōn sãa yerun kōnnōwō ba nεε, ³ besen tundo u guwa gbaburō. Uñ wāa Koren bibun wuuru sōw be ba Yinni Gusunō seesi. U guwa win tii tiin toranun sō. Adama uñ bii tōn durō mō. ⁴ N weenε bu win bwese kera deri yèn sō uñ bii tōn durō mō? I sun tem wēyō besen tundon maabu ka wōnōbun suunu sōw.

⁵ Ma Mōwisi u Yinni Gusunō kana ben gari yin sō. ⁶ Ma Yinni Gusunō u nùn wisa u nεε. ⁷ Selofadin bii be, ba gem mō. A bu tem wēyō mε ben tundo u ko n daa mō. Kaa bu mu wēwa ben tundon maabu ka wōnōbun suunu sōw. ⁸ Yen biru, kpa a Isireliba sō a nεε, goo ù n gu ma uñ bii tōn durō mō, win bii tōn kurōwa u koo win arumani sua u tubi di. ⁹ Û kun maa bii tōn kurō mō, win maabu ka wōnōba ba koo win arumani sua bu tubi di. ¹⁰ Û kun maa maabu ka wōnōbu mō, win tundon maabu ka wōnōba ba koo win arumani sua bu tubi di. ¹¹ Win tundo ù kun maa maabu ka wōnōbu mō, win mero bisi wi u fēε fēε bo wiya u koo win arumani tubi di. Yeni ya ko n sāawa wooda Isireliba sōw nge mε nε, Yinni Gusunō na ye Mōwisi wē.

Yinni Gusunō u Yosue gōsa

u ka ko Mōwisin kōsire

¹² Yinni Gusunō u Mōwisi sōwōwa u nεε, a yōwōwō Abarimun guu tenin wii kpiirō, kpa a nōni seeya a tem mε mεeri mε kon Isireliba wē. ¹³ Yen biru, kpa a kpuna a gbi nge mε wunen mōw Aroni u gu. ¹⁴ Domi in woodaba mem nōwε Sinin gbaburō, sanam mε Isireliba ba man seesi. In maa man beere wē ben wuswaaw sanam mε ba nim kanamō. Yera n dera na Meriban nim mε soka Sannōn nim Kadesiō, Sinin gbaburō.

¹⁵ Ma Mōwisi u Yinni Gusunō sōwōwa u nεε, ¹⁶⁻¹⁷ Yinni Gusunō, wunε wi a taka kōora kpuro hunde wē, a goo

gɔsio, a nùn ko wirugii wi u koo kpĩ u wunen tambu kpara kpa ba kun ka sãa nge yãa ni nuñ kparo mɔ.

¹⁸ Ma Yinni Gusunɔ u Mɔwisi wisa u nɛɛ, Yosue Nunin bii wee, wì sɔɔ nɛn Hunde u yiba. A nùn suo kpa a nùn nɔma sɔndi. ¹⁹ Kaa ka nùn dawa yãku kowo Eleasaan wuswaaɔ, kpa a nùn ko wunen kɔsire Isireliba kpuron nɔni biru. ²⁰ A nùn wunen yiikon bɔnu wɛɛyɔ kpa Isireliba kpuro bu nùn mem nɔɔwa. ²¹ Yãku kowo Eleasaawa u ko n da wa kpa Eleasaa u man kana win sã ka woro te ba ra ko ka urimu. Win gariya Yosue ka Isireliba kpuro ba ko n da ka sɔmburu ko.

²² Ma Mɔwisi u kua ye Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa. U Yosue sua ma u ka nùn da yãku kowo Eleasaan wuswaaɔ Isireliba kpuron nɔni biru. ²³ Ma u nùn nɔma sɔndi u nùn kua win kɔsire nge mɛ Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa.

Tõru baateren yãkurun

wooda

28

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ² a Isireliba wooda yeni wɛɛyɔ.

A nɛɛ, bu ku duari saa ye na yi ba n da ka man kɛnu naawe kpa bu man yãku dɔɔ mwaararuginu kua ni nu koo man nuburu dore.

³ A bu sɔɔwɔ a nɛɛ, tɔɔ baatere, yãa kpemminu yiru ni nu wɔɔ tia tia mɔ kpa nu kun alebu gaa mɔ, niya ba koo ka man yãku dɔɔ mwaararugiru kua baadomma. ⁴ Ba koo ka teeru yãkuru kowa bururu, teeru maa yoki kpa, ⁵ ka som kilo ita mɛ ba burina ka olifin gum ditiri tia ka bɔnu. ⁶ Tɔɔ baateren yãku te, ta ko n sãawa nge yãku nubu durorugii te ba nɛ, Yinni Gusunɔ kua Sinain guurɔ. ⁷ Bururu ba ko n da ka tam newa ditiri tia ka bɔnu nɛn sãa yerɔ bu ka yãkuru ko ka yãa te sannu. ⁸ Yoka, kpa bu maa man

yāku dṣṳ mwaararugiru kua ka yā tee te ta tie ka som ka tam nge me ba raa kua bururu. Ta ko n sāawa yāku dṣṳ mwaararugiru te ta koo ne, Yinni Gusunṳ nuburu dore.

Tṣṳ wḗrarugirun yākunun

wooda

⁹ Tṣṳ wḗrarugiru sṳṳ, yāanu yiru ni nu wṳṳ tia tia mṳ ma nuṅ alebu gaa mṳ, niya i ko i ka ne, Yinni Gusunṳ yāku kua ka tam ka som kilo nṳṳba tia me ba burina ka gum. ¹⁰ I ko i n da yāku te kowa tṣṳ wḗrarugiru sṳṳ tṣṳ baateren yāku dṣṳ mwaararugii ni i ra ko baasi.

Surun tṣṳ gbiikirun yākunun

wooda

¹¹ Suru baawuren tṣṳ gbiikiru sṳṳ, i ko i ne, Yinni Gusunṳ yāku dṣṳ mwaararuginu kuawa ka naa kpemi yiru, ka yā kineru, ka yā kpemminu nṳṳba yiru, ni nu wṳṳ tia mṳ. Kpa sabe nin baatere ta kun alebu gaa mṳ. ¹² I ko i ka ten baatere yāku kowa ka som me ba burina ka gum. ¹³ Yā kpemmii nin baatere maa ka som kilo ita me ba burina ka gum. Yāku dṣṳ mwaararugii niya nu koo ne Yinni Gusunṳ nuburu dore. ¹⁴ Ì n ka ketē yāku mṳ, tam ditiri itawa i ko i ka ko. Ì n ka yā kineru mṳ, tam ditiri yiruwā i ko i ka ko. Ì n maa ka yā kpembu mṳ, tam ditiri tia ka bṳnuwa i ko i ka ko. Yāku dṣṳ mwaararugii ni i ko i n da ko wṳṳn suru baawuren tṣṳ gbiikiru sṳṳ, niya mi. ¹⁵ Yen biru, i ko i maa ne, Yinni Gusunṳ torarun yāku kua ka tṣṳ baateren yāku dṣṳ mwaararugiru ka ten tam baasi.

Gṳṳ sararibun yākunun

wooda

¹⁶ Wṳṳn suru gbiikoon sṳṳ wṳkura nnese sṳṳra i ko i Gṳṳ sararibun tṣṳ bakaru di, ne, Yinni Gusunṳn sṳ. ¹⁷ Suru

win sɔɔ wəkura nɔɔbuse sɔɔra i ko i tɔɔ bakaru tore te i ko i di sɔɔ nɔɔba yiru. Tɔɔ ni sɔɔ, pɛɛ ye baɛ seeyatia dokewa i ko i di. ¹⁸ Tɔɔ baka ten tɔɔ gbiikuru sɔɔ, i ko i bɛɛn sɔma deriwa, kpa i menna i nɛ, Yinni Gusunɔ sã. ¹⁹ I ko i man yãku dɔɔ mwaararugiru kuawa ka naa kpɛmi yiru, ka yãa kineru, ka yãa kpɛminu nɔɔba yiru, ni nu wɔɔ tia mɔ, kpa sabe nin baatere ta kun alebu gaa mɔ. ²⁰ I ko i ka yaa saberu baatere yãkuru kowa ka som sannu mɛ ba burina ka gum. Ì n yãkuru mɔ ka naa, som kilo nɔɔba nnɛwa i ko i ka ko. Ì n ka yãa kineru mɔ som kilo nɔɔba tia i ko i ka ko. ²¹ Ì n maa ka yãa kpɛmbu mɔ, som kilo itawa i ko i ka ko. ²² Yen biru, kpa i boo kineru go i ka torarun yãkuru ko. ²³ Yãku ni kpurowa i ko i n da ko tɔɔ baateren bururun yãku dɔɔ mwaararugii te baasi. ²⁴ Sɔɔ nɔɔba yiru ye sɔɔ, i ko i nɛ, Yinni Gusunɔ yãku dɔɔ mwaararugiru kuawa baadomma te ta koo man nuburu dore tɔɔ baateren bururun yãku dɔɔ mwaararugii te baasi. ²⁵ Yen sɔɔ nɔɔba yiruse, i ko i bɛɛn sɔma deriwa kpa i menna i man sã.

Gɛɛbun saan yãkunun wooda

²⁶ Gɛɛbun tɔɔ bakaru sɔɔ, i ko i ka nɛ, Yinni Gusunɔ bɛɛn gbean dĩa gbiikinu naawawa kpa i menna i man sã. In dɔma te sɔmburu garu mɔ. ²⁷ I ko i man yãku dɔɔ mwaararuginu kuawa ni nu nuburu do ka naa kpɛmi yiru, ka yãa kineru, ka yãa kpɛminu nɔɔba yiru ni nu wɔɔ tia mɔ. ²⁸ I ko i ka yaa saberu baatere yãkuru kowa ka som sannu mɛ ba burina ka gum. Ì n yãkuru mɔ ka naa, som kilo nɔɔba nnɛwa i ko i ka ko. Ì n ka yãa kineru mɔ som kilo nɔɔba tia i ko i ka ko. ²⁹ Ì n maa ka yãa kpɛmbu mɔ som kilo itawa i ko i ka ko. ³⁰ Yen biru, kpa i boo go i ka torarun yãkuru ko, ³¹ yãku ni kpurowa i ko i n da ko tɔɔ baateren bururun yãku dɔɔ mwaararugii te baasi. Yaa

sabe ni nuñ alebu gaa mōwa i ko i n da ka yākuru ko, ka tam sannu.

Yāku te ba koo

ka Yinni Gusunō takaru ko

29

¹ Suru nō̄ba yirusen t̄ō̄ gbiikiru s̄ō̄, i ku s̄omburu garu ko. I ko i mennawa i Yinni Gusunō takaru ko. I ko i t̄ō̄ te diwa i n k̄ō̄bi soomō. ² I ko Yinni Gusunō yāku d̄ō̄ mwaararuginu kua ni nu koo n̄n̄ nuburu dore, ka ket̄e kp̄ema, ka yāa kineru, ka yāa kin̄e kp̄emminu w̄ō̄ tia tiaginu nō̄ba yiru. Yaa sabe ni kpuro nu ko n s̄āawa ni nuñ alebu gaa mō. ³ I ko i ka yaa sabe ten baatere yākuru kowa ka som m̄e ba burina ka gum. Ì n yākuru m̄ò ka ket̄e, som kilo nō̄ba nn̄ewa i ko i ka ko. Ì n m̄ò ka yāa kineru, som kilo nō̄ba tia i ko i ka ko. ⁴ Ì n maa m̄ò ka yāa kin̄e kp̄embu, som kilo itawa i ko i ka ko. ⁵ I ko i maa torarun yākuru ko ka boo kineru. ⁶ Yāku niniwa i ko i n da ko suru baawuren t̄ō̄ gbiikiruginu ka t̄ō̄ baatereginu ka nin som ka tam baasi. I ko nu kowa nge m̄e ba nin wooda yi. Nu ko n s̄āawa yāku d̄ō̄ mwaararuginu ni nu koo ne, Yinni Gusunō nuburu dore.

Durum w̄okabun yākurun

wooda

⁷ Suru nō̄ba yirusen s̄ō̄ w̄okuruse s̄ō̄, i ku s̄omburu garu ko. I ko i mennawa i Yinni Gusunō s̄ā kpa i n̄ō̄ b̄ō̄ke. ⁸ I ko i Yinni Gusunō yāku d̄ō̄ mwaararuginu kuawa ni nu koo n̄n̄ nuburu dore, ka naa kp̄ema, ka yāa kin̄e kp̄emminu w̄ō̄ tia tiaginu nō̄ba yiru. Yaa sabe ni kpuro nu ko n s̄āawa ni nuñ alebu gaa mō. ⁹ Ì n yākuru m̄ò, i ko i nu kowa ka som m̄e ba burina ka gum. Ì n yākuru m̄ò ka naa, som kilo nō̄ba nn̄ewa i ko i ka ko. Ì n m̄ò ka

yāa kineru som kilo nɔɔba tia i ko i ka ko. ¹⁰ Ì n maa m̀ ka yāa kinɛ kpɛmbu, som kilo itawa i ko i ka ko. ¹¹ Yāku ninin biru, i ko i yākuru ko ka boo kineru bu ka bɛɛ bɛɛn durum w̄ka, torarun yākuru ka t̄ɔɔ baateregiru ka nin som ka tam baasi.

Kunun t̄ɔɔ bakarun yākunun

wooda

¹² Suru nɔɔba yirusen s̄ɔɔ w̄kura nɔɔbuse s̄ɔɔ, i bɛɛn s̄oma derio ye i ra ko, kpa i menna i nɛ, Yinni Gusunɔ s̄a kpa i man t̄ɔɔ bakaru diiya s̄ɔɔ nɔɔba yiru. ¹³ T̄ɔɔ baka ten t̄ɔɔ gbiikiru s̄ɔɔ, i ko i nɛ, Yinni Gusunɔ yāku d̄ɔɔ mwaararuginu kuawa ni nu koo man nuburu dore. I ko i nu kowa ka naa kpɛmi w̄kura ita ka yāa kinɛnu yiru, ka yāa kinɛ kpɛmm̄inu w̄kura nɛɛ ni nu w̄ɔɔ tia tia m̄. Yaa sabe ni kpuro nu ko n s̄āawa ni nuɛ̄ alebu gaa m̄. ¹⁴ I ko i ka yaa sabe nin baatere yākuru kowa ka som mɛ ba burina ka gum. Ì n yākuru m̀ ka naa, som kilo nɔɔba nɛwa i ko i ka ko. Ì n m̀ ka yāa kineru, som kilo nɔɔba tia i ko i ka ko. ¹⁵ Ì n maa m̀ ka yāa kinɛ kpɛmbu, som kilo itawa i ko i ka ko. ¹⁶ I ko i maa yākuru ko ka boo kineru bu ka bɛɛ bɛɛn durum w̄ka, t̄ɔɔ baateren yāku d̄ɔɔ mwaararugii te i ra ko ka som ka tam sannu baasi.

¹⁷⁻³⁴ T̄ɔɔ baateren yāku ni baasi, i ko i maa yākununu ko ka yaa sabe ni nuɛ̄ alebu gaa m̄ ka maa som mɛ ba burina ka gum, nge mɛ i ra ko saa t̄ɔɔ baka ten s̄ɔɔ yirusen di n ka girari ten s̄ɔɔ nɔɔba yiruse. Nge meniwa i ko i yāku ni koosina.

S̄ɔɔ yiruse s̄ɔɔ, i ko i yākuru kowa ka ketɛ kinɛ kpɛnnu w̄kura yiru ka yāa kinɛnu yiru, ka yāa kinɛ kpɛmm̄inu w̄kura nɛɛ w̄ɔɔ tia tiaginu ka maa boo kineru.

Sɔɔ itase sɔɔ, i ko i yākuru kowa ka ketɛ kinɛ kpennu wəkura tia ka yāa kinenu yiru, ka yāa kinɛ kpemminu wəkura nne, wɔɔ tia tiaginu ka maa boo kineru.

Sɔɔ nneɛ sɔɔ, i ko i yākuru kowa ka ketɛ kinɛ kpennu wəkuru, ka yāa kinenu yiru ka yāa kinɛ kpemminu wəkura nne, wɔɔ tia tiaginu, ka boo kineru.

Sɔɔ nɔɔbuse sɔɔ, i ko i yākuru kowa ka ketɛ kinɛ kpennu nɔɔba nne ka yāa kinenu yiru, ka yāa kinɛ kpemminu wəkura nne, wɔɔ tia tiaginu, ka boo kineru.

Sɔɔ nɔɔba tiase, i ko i yākuru kowa ka ketɛ kinɛ kpennu nɔɔba ita ka yāa kinenu yiru ka yāa kinɛ kpemminu wəkura nne, wɔɔ tia tiaginu, ka boo kineru.

Sɔɔ nɔɔba yiruse sɔɔ, i ko i yākuru kowa ka ketɛ kinɛ kpennu nɔɔba yiru, ka yāa kinenu yiru, ka yāa kinɛ kpemminu wəkura nne, wɔɔ tia tiaginu, ka boo kineru.

³⁵ Tɔɔ baka ten sɔɔ nɔɔba itase sɔɔ, i beɛn sɔma derio ye i ra ko, kpa i menna i ka ne, Yinni Gusunɔ sã, ³⁶ kpa i man yāku dɔɔ mwaararuginu kua ni nu koo man nuburu dore, ka ketɛ kineru, ka yāa kineru ka yāa kinɛ kpemminu nɔɔba yiru wɔɔ tia tiaginu. Yaa sabe ni kpuro nu ko n sãawa ni nuɛ alebu gaa mɔ. ³⁷ I ko i yāku nin baatere kowa ka som ka tam nge mɛ ba yen wooda yi. ³⁸ Kpa i maa yākuru ko ka boo kineru bu ka beɛ beɛn durum wɔka, tɔɔ baateren yāku dɔɔ mwaararuguru ka ten som ka tam baasi.

³⁹ Yāku nini kpurowa i ko i ne, Yinni Gusunɔ kua tɔɔ baka te sɔɔ, ka sere maa yāku ni i ra ko baadomma. Niya yāku dɔɔ mwaararuginu ni i ra ko ka som ka tam, ka siarabun yāku, ka kɛnu, ka sere maa ni i ra ko nɔ mweɛrun sɔ.

30

¹ Yeniwa Mɔwisi u Isireliba kpuro sɔɔwa nge mɛ Yinni Gusunɔ u nɛn yiire.

Wooda ye ba yi

nɔɔ mwɛɛnun sɔ̃

² Mɔwisi u Isireliban bwese kerin wirugibu sɔ̃ɔwa u nɛɛ, wee wooda ye Yinni Gusunɔ̃ u wɛ̃.

³ U nɛɛ, goo ù n nɔɔ mwɛɛru kua ma u koo nùn kɛ̃ru wɛ̃, ò kun mɛ ù n bɔ̃rua u nɛɛ, u koo tii nɛnɛ gãanu ganun sɔ̃, uñ win gari yi kɔ̃biamɔ̃. U koo win nɔɔ mwɛɛ te yibiawa.

⁴ Bii wɔ̃ndia ù n Yinni Gusunɔ̃ nɔɔ mwɛɛru kua, ò kun mɛ, ù n bɔ̃rua sanam mɛ u gina wãa win tundon nɔ̃ma sɔ̃, ⁵ ma tundo wi, uñ nùn ye yinari sanam mɛ u yen gari nua, saa ye sɔ̃, wɔ̃ndia wi, u koo win nɔɔ mwɛɛ te yibiawa. ⁶ Adama win tundo ù n nùn ye yinari sanam mɛ u yen gari nua, saa ye sɔ̃, wɔ̃ndia wi, uñ maa nɔɔ mwɛɛ te yibiamɔ̃. Yinni Gusunɔ̃ u koo nùn yen suuru kua, domi win tundowa u nùn ye yinari.

⁷ Wɔ̃ndia goo ù n nɔɔ mwɛɛru kua, ò kun mɛ ù n bɔ̃rua n deema uñ bwisika saa ye u bɔ̃ri yi mɔ̃, yen biru ma u durɔ̃ sua, ⁸ ma win durɔ̃ kun nùn ye yinari sanam mɛ u yen gari nua, u koo win nɔɔ mwɛɛ te yibiawa. ⁹ Adama win durɔ̃ ù n ye yina sanam mɛ u yen gari nua, uñ maa nɔɔ mwɛɛ te yibiamɔ̃ te u kua. Yinni Gusunɔ̃ u koo maa nùn suuru kua.

¹⁰ Tɔ̃n kurɔ̃ wìn durɔ̃ gu, ò kun mɛ wi ka durɔ̃ ba yinana, ù n nɔɔ mwɛɛru kua, u koo tu yibiawa.

¹¹ Kurɔ̃ mɔ̃ro goo ù n nɔɔ mwɛɛru kua, ò kun mɛ ù n bɔ̃rua, ¹² ma win durɔ̃ kun nùn ye yinari sanam mɛ u yen gari nua, kurɔ̃ wi, u koo win nɔɔ mwɛɛ te yibiawa.

¹³ Adama win durɔ̃ ù n nùn ye yinari sanam mɛ sɔ̃ u yen gari nua, kurɔ̃ wi, uñ maa nɔɔ mwɛɛ te yibiamɔ̃. Yinni Gusunɔ̃ u koo nùn suuru kua domi win durɔ̃wa u nùn ye yinari. ¹⁴ Kurɔ̃ mɔ̃ro ù n nɔɔ mwɛɛru kua, ò kun mɛ ù n bɔ̃rua u nɛɛ, u koo tii nɛnɛ gãanu ganun sɔ̃, win durɔ̃wa u koo de nɔɔ mwɛɛ te, tu koorã, ò kun mɛ tu wɔ̃ruma.

¹⁵ Sanam mɛ durɔ wi, u gari yi nua, ù kun ye yinɛ, u yi wurawa. Kurɔ wi, u koo nɔɔ mwɛɛ te yibiawa. ¹⁶ Adama durɔ wi, ù n dera n tɛ u sere nùn ye yinari, durɔ wiya u koo yen taarɛ wa.

¹⁷ Wooda yeniwa Yinni Gusunɔ u Mɔwisi wɛ wɔndia ka win tundon sɔ̄, ka sere maa kurɔ mɔro ka win durɔn sɔ̄.

Isireliba ba Madianiba tabu di

31

¹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔ̄ɔwa u nɛɛ, ² a doo a Madianiba mɔru kɔsia kɔsa ye ba Isireliba kuan sɔ̄. Yen biruwa kon de a kpuna a gbi a wunen baababa deema.

³ Ma Mɔwisi u tɔn be sɔ̄ɔwa u nɛɛ, gabu bu ben tabu yānu sebuo bu da bu Madianiba wɔri kpa bu bu mɔru kɔsia nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua. ⁴ Yen sɔ̄, bwese kɛra baayere yu tabu kowobu nɔrɔbu (1.000) gɔsio.

⁵ Ma Isireliban bwese kɛra baayere ya tɔmbu nɔrɔbu gɔsa. Ma ben geera kua tabu kowobu nɔrɔbun suba wɔkura yiru (12.000). ⁶ Ma Mɔwisi u tabu kowobu nɔrɔbun suba wɔkura yiru ye tabu gɔra. Ba dawa ka Finɛɛsi, yāku kowo Eleasaan bii, u Yinni Gusunɔn kurun dendi yānu neni ka kɔbi sannu. ⁷ Ma ba Madianiba tabu wɔri nge mɛ Yinni Gusunɔ u raa Mɔwisi sɔ̄ɔwa, ma ba ben tɔn durɔbu kpuro go. ⁸ Ma ba ben sinambu nɔɔbu ye go. Bera, Efi ka Reɛmu ka Suri ka Huri ka Reba. Ba maa Balamu Beorin bii go. ⁹ Adama ba ben kurɔbu ka bibu yoru mwɛɛra ma ba ben yaa sabenu ka ben arumaniba gura. ¹⁰ Ma ba ben wusu ka ben kpura yenu dɔɔ meni. ¹¹ Ma ba ka ye kpuro doona ye ba gura, tɔmbu ka yaa sabenu. ¹² Ma ba ka ye kpuro na Mɔwisi ka yāku kowo Eleasaa ka Isireliba kpuron mi sansaniɔ, Mɔabun wɔwaa, Yuudenin bɔkuɔ, Yerikon deedeeru.

¹³ Yera Mɔwisi ka yāku kowo Eleasaa ka Isireliban wirugibu ba yara ben sansanin di ba bu sennɔ da. ¹⁴ Yera

Məwisi u ka tabu sinambu məru kua, ka nərəm nərəm wirugibu, ka wunəm wunəm wirugibu, be ba taa bi da ba wee. ¹⁵ U nəε, mban sōna i tən kurəbu deri in bu go. ¹⁶ I yē ma bera Balamu u bərie ma ba dera Isireliba ba Yinni Gusunə torari Peorin gari səə, ma Yinni Gusunə u bu kēsi kēsi bararu sure. ¹⁷ Yen sō tē, i ben bii tən durəbu kpuro goowo ka tən kurə be ba durə yē. ¹⁸ Adama i tii wəndiaba yiiyo be bañ durə yē. ¹⁹ Be ba maa tənu go, n̄ kun mə ba goru baba, ba koo yariwa sansanin di sōə nəəba yiru, kpa bu tii dəerasia be ka ben yəbu, sōə itase ka sōə nəəba yiruse. ²⁰ I ko i bēen yānu dəerasiawa ka gāanu kpuro ni ba kua ka yaa gəna, ka boo sansu, ka sere maa ni ba kua ka dāa.

²¹ Ma yāku kowo Eleasaa u tabu kowo be ba tabu da mi sōəwa u nəε, wee wooda ye Yinni Gusunə u Məwisi wē. U nəε, ²² wura ka sii geesu ka sii gandu ka sii wōkusu ka pēerum, ²³ sii si ba koo gesi kpī bu dōə doke kpuro, i ko i su dōə dokewa kpa i su dəerasia. Ye bañ maa kpē bu dōə doke i ko i ye wasiwa dəerasiabun nim səə. ²⁴ I ko i bēen yānu teawa sōə nəəba yiruse kpa i dəera. Yen biru i ko i kpī i wurama sansaniə.

Isireliba

ba arumani bənu kua

²⁵ Yinni Gusunə u Məwisi sōəwa u nəε, ²⁶ wunε ka yāku kowo Eleasaa ka Isireliban yenu yērobu, i arumani ye gario ye Isireliba ba mwaama mi, təmbu ka yaa sabenu. ²⁷ I ko i ye bənu kowa suba yiru ya n kpāaru nə, be ba tabu dagia ka be bañ tabu degia. ²⁸ Be ba tabu dan bənu səə, wee ye i ko i wuna nə Yinni Gusunən sō. Yera nəera wunəbu (500) baayeren wəllə i tia wuna nen sō, təmbu səə ka keteba səə, ka ketekunu səə, ka yāanu ka bonu səə. ²⁹ Kpa a ye yāku kowo Eleasaa wē. ³⁰ Be bañ maa tabu den bənu səə, weeraakuru baateren wəllə, kaa tia tia wuna

nen sō tambu sō ka keteba sō ka ketekunu sō ka yāanu sō ka bonu sō, ka sere yaa sabe ni nu tie sō, kpa a ye Lefiba wē be ba sōmburu mō nen sāa yerō.

³¹ Ma Mōwisi ka Eleasaa ba kua ye Yinni Gusunō u Mōwisi yiire. ³² Arumani ye ba gura kpuro, yen geeru wee. Yāanu ka bonun geera sāa nōrōbun suba nata ka wata ka wākura nōbu (675.000). ³³ Keteban geera sāa nōrōbun suba wata ka wākura yiru (72.000). ³⁴ Ketekunun geera sāa nōrōbun suba wata ka tia (61.000). ³⁵ Wōndiaban geera maa sāa nōrōbun suba tena ka yiru, be bañ durō yē (32.000). ³⁶ Be ba tabu dan bōnu ya kua yāanu nōrōbun suba gooba wunōbu ka tena ka nōba yiru ka neera wunōbu (337.500). ³⁷ Mi sō, ba nata ka wata ka wākura nōbu wuna Yinni Gusunōn sō (675). ³⁸ Ben keteban geera sāa nōrōbun suba tena ka nōba tia (36.000). Mi sō, ba wata ka wākura yiru wuna Yinni Gusunō sō. ³⁹ Ben ketekunun geera sāa nōrōbun suba tena ka neera wunōbu (30.500). Mi sō, ba wata ka tia wuna Yinni Gusunōn sō. ⁴⁰ Tōn be ba mwēeran geera maa sāa nōrōbun suba wākura nōbu ka tia (16.000). Mi sō, ba tena ka yiru wuna Yinni Gusunōn sō. ⁴¹ Ma Mōwisi u Gusunōgia kpuro yāku kowo Eleasaa wē nge mē Gusunō u nūn sōwa u ko. ⁴²⁻⁴³ Bōnu ye ba Isireli be ba tie wē ya nēwa ka be ba tabu dagia. Ya sāawa nōrōbun suba gooba wunōbu ka tena ka nōba yiru ka neera wunōbu (337.500), ⁴⁴ ka keteba nōrōbun suba tena ka nōba tia (36.000) ⁴⁵ ka ketekunu nōrōbun suba tena ka neera wunōbu (30.500), ⁴⁶ ka tambu nōrōbun suba wākura nōbu ka tia (16.000). ⁴⁷ Bōnu ye Mōwisi u Isireli be wē sō, ye u wuna Yinni Gusunōn sō, yera tia tia weeraakuru baateren wōllō, tambu sō, ka yaa sabenu sō. Ma u ye kpuro Lefiba wē be ba sōmburu mō sāa yerō, nge mē Yinni Gusunō u nūn wooda wē.

Kēe ni ba Yinni Gusunō wē

⁴⁸ Tabu kowobu nɔrɔm nɔrɔm wirugibu ka wunɔm wunɔm wirugibu ba mennama ba na Mɔwisin mi. ⁴⁹ Ma ba nɔn sɔɔwa ba nɛɛ, sa tabu kowobu gara be sa kpare. Baa tɔn turo uɔn kare be sɔɔ. ⁵⁰ Yen sɔna sa ka Yinni Gusunɔ takarun kɛnu naawa ni ba kua ka wura. Niya sumi ka taaminu ka swaa tonkunu ka yɔni. Kpa nu n sɔa nge torarun yɔkuru.

⁵¹ Ma Mɔwisi ka yɔku kowo Eleasaa ba kɛɛ ni kpuro mwa ni ba kua ka wura mi. ⁵² Kɛɛ ni tabu kowobun wirugii be, ba Yinni Gusunɔ wɛ mi, nin bunum mu koo ko nge kilo wunaa wata ka wɔkurun saka. ⁵³ Adama be ba sɔa tabu kowobu ba ben arumani ye ba gura tii yiyawa kpuro. ⁵⁴ Mɔwisi ka Eleasaa ba ka kɛɛ ni kpuro da ba yi Yinni Gusunɔn kurɔ, Yinni Gusunɔ u n ka win tɔmbu Isireliba yaaye.

Isireliban bwese kɛri ita

yi sina Yuudenin

sɔɔ yari yeru gia

32

¹ Rubenin bwese kera ka Gadin bwese kɛran tɔmbu ba yaa sabenu mɔ nu dabi too. Ma ba wa ma Yasɛɛn tem ka Galadin tem mu gea sɔa ben yaa sabenu sɔ. ² Yera ba da ba Mɔwisi ka yɔku kowo Eleasaa ka Isireliban wirugibu deema, ba nɛɛ, ³ wuu sini, Atarɔtu ka Diboni ka Yasɛɛ ka Nimura ka Hɛsiboni ka Eleale ka Sebamu ka Nɛbo ka sere Beoni, ⁴ si Yinni Gusunɔ u dera bɛsɛ Isireliba sa kamia, sin tem mu gea sɔa yaa sabenu sɔ. Wee sa maa yaa sabenu mɔ nu dabi.

⁵ Yen sɔ, à n ka sun nɔnu geu mɛɛran na, a de bu sun tem mɛ wɛ bɛsɛ wunen sɔm kowobu. A ku de su Yuudeni tɔbura.

⁶ Ma Mɔwisi u bu wisa u nɛɛ, bɛɛn mɛro bisibu ba koo dawa ba n tabu mɔ kpa bɛɛ i n sɔ mini? ⁷ In yɛ ma i ko i

bu mwia kpanasiawa kpa ba kun kī bu da tem me Yinni Gusunɔ u bu wē sɔɔ? ⁸ Nge meya been baababa ba kua yellu sanam me sa wāa Kadesi Baaneaa, ye na bu gɔra ba da ba Kananin tem saria mɛera. Ye ba da ba tura sere Esikolin wɔwaa ma ba tem men saria mɛera. ⁹ Ye ba gɔsirama, ma ba begibu Isireliba mwia kpanasia bu ku ka da tem me Yinni Gusunɔ u bu wē sɔɔ. ¹⁰ Yen tɔɔ te sɔɔ, Yinni Gusunɔ u mɔru besira ma u bɔrua u neɛ, ¹¹ tɔn be ba yarima Egibitin di mi, be ba wɔɔ yendu mɔ ka be ba kere me, ben goo kun duɔ tem me sɔɔ, me u nɔɔ mweeru kua u Aburhamu ka Isaki ka Yakɔbu wē. Domi ba yina bu win gere mem nɔɔwa. ¹² Kalebu, Yefunen bii, Kenasin bweseru sɔɔ, ka sere Yosue, Nunin bii, be tɔnawa ba koo du tem me sɔɔ yèn sɔ ba nùn mem nɔɔwa mam mam. ¹³ Yinni Gusunɔ u ka been baababa mɔru kua ma u dera ba yaayaare kua gbaburɔ wɔɔ weeru sere be kpuro ba ka kpeera, be, be ba kua ye yaɔn nùn wēre. ¹⁴ Wee, tē beɛ, i kī i been baaba ben yira swii, kpa i de Yinni Gusunɔ u kparam mɔru besira ka beɛ Isireliba. ¹⁵ Domi i n gera win swaan di, u koo de beɛ kpuro i kparam te gbaburɔ. Saa ye sɔɔ, kpa i de beɛgibu bu kam ko.

¹⁶ Ma ba Mɔwisi wisa ba neɛ, aawo. Sa ko besen yaa sabenu karaba kua kpa su maa wusu bani su gbāranu toosi besen kurɔbu ka bibun sɔ. ¹⁷ Yen biru, sa ko tabu yānu sua kpa sa n gbia su ka besegibu duusia ben temɔ, me ba bu wē. Sa ye sɔɔ, sa ko besen kurɔbu ka bibu deriwa ba n wāa wuu gbāranugii si sɔɔ, tem men tɔmbun sɔ. ¹⁸ Saɔn wurɔ besen yenusɔ ma n kun mɔ Isireli baawure u win tem mwa. ¹⁹ Sa n tem meni wa guru gee sɔɔ yari yeru mi, saɔn maa tem gam kī Yuudenin guru giɔ.

²⁰ Ma Mɔwisi u bu sɔɔwa u neɛ, n n men na, i de i been nɔɔ mweeru yibia. I tabu yānu suo kpa i da i tabu ko ka werɔbu nge me Yinni Gusunɔ u beɛ yiire. ²¹ Beɛ kpuro, i Yuudeni tɔburo nge me Gusunɔ u kī kpa i n wāa mi sere

u ka win yiberɛba gira win wuswaan di, ²² kpa u tem mɛ mwa. Saa ye sɔɔ, in ko i n maa taare gaa mɔ. I ko i kpĩ i wurama beɛn temɔ, kpa mu n sãa beɛgim. ²³ Adama ì kun kue mɛ, i Yinni Gusunɔ torariwa mi. Kpa i n yɛ ma beɛya i ko i tora ten are sɔbe. ²⁴ I doo i wusu bani beɛn kurɔbu ka bibun sɔ, kpa i maa karaba ko beɛn yaa sabenun sɔ. Yen biru kpa i na i beɛn nɔɔ mwɛɛru yibia.

²⁵ Ma Gadigibu ka Rubeni be, ba Mɔwisi wisa ba nɛɛ, Yinni, ye a gerua mi kpuro, sa wura. ²⁶ Sa ko besen kurɔbu ka besen bibu ka besen yaa sabenu deri Galadi mini. ²⁷ Kpa bese kpuro su Yuudeni tɔbura sa n tabu yãnu neni su ka tabu ko Yinni Gusunɔn wuswaaɔ nge mɛ a gerua.

²⁸ Yera Mɔwisi u yãku kowo Eleasaa ka Yosue Nunin bii, ka Isireliban bwese kera baayeren wirugii wooda wɛ ben sɔ. ²⁹ U nɛɛ, Gadin bwese kera ka Rubenigia bà n tabu yãnu sua ma ba Yuudeni tɔbura ka beɛ sannu bu ka tabu ko Yinni Gusunɔn wuswaaɔ, ma ba beɛ somi i ka tem mɛ mwa, i bu Galadin tem wɛɛyɔ mu ko begim. ³⁰ Adama bà kun kue mɛ, i ko i bu tem wɛwa beɛn suunu sɔɔ Kananin temɔ.

³¹ Ma Gadigibu ka Rubeni be, ba kparam nɛɛ, ye Yinni Gusunɔ u nun sɔɔwa kpuro, sa wura. ³² Sa ko tabu yãnu sua su Kananin tem wɔri nge mɛ Yinni Gusunɔ u gerua kpa sa n besen tem mɔ Yuudenin bera gee.

³³ Ma Mɔwisi u Gadigii be ka Rubeni be, ka Manase, Yosefun biin bwese kɛran bɔnu Amɔreba ka Basanigibun tem kpuro wɛ, men wuu marosu ka men baru kpaanu, mi Sihoni ka Ogu ba raa bandu dii.

³⁴ Wuu si Gadigiba ba bana, siya Diboni ka Atarɔtu ka Aroɛɛ, ³⁵ ka Atarɔtu Sofani ka Yaseɛ ka Yogbea, ³⁶ ka Beti Nimura ka Beti Harani. Ma ba su gbãranu toosi. Ba maa ben yaa sabenu karaba kua.

³⁷ Wuu si Rubeniba maa bana, siya Hesiboni, ³⁸ ka Eleale ka Kiriataimu ka Nebo ka Baali Meoni ka Sibima. Ma ba si kpuro yĩsinu kɔsa.

³⁹ Makiri Manasen biin sikadominu, beya ba Galadin tem wɔri ba Amɔreba gira tem men di ma ba mu mwa.

⁴⁰ Ma Mɔwisi u bu tem me wɛ ba sina mi. ⁴¹ Manasen bii wi ba maa mɔ Yairi, win sikadomina nu da nu Amɔreban baru kpaanu wɔri nu mwa, ma nu nu soka Yairin wusu.

⁴² Yen biru Nɔbaki u Kenati wɔri u mwa, ka yen baru kpaanu ma u ye soka ka win tiin yĩsiru, Nɔbaki.

Mi Isireliba ba sirena gbaburo

33

¹⁻² Sanam me Mɔwisi ka Aroni ba Isireliba kparama wuuru ka wuuru Egibitin di Yinni Gusuno u Mɔwisi sɔwa u neɛ, u yoruo mi ba da da. Ye u yoruua wee.

³ U neɛ, wɔɔn suru gbiikoon sɔ wɔkura nnese sɔɔ yera ba Gɔɔ sararibun tɔɔ bakaru di nɔn gbiikiru. Yen sisiru ma ba seewa ba yara Ramusesin di Egibitigibun nɔni biru ka toro sindu. ⁴ Saa ye sɔɔ, Egibitigibu ba ben bii gbiikobu sikumɔ be ba gu saa ye Yinni Gusuno u ka ben bũnu siri.

⁵ Ye Isireliba ba seewa Ramusesin di, ba dawa Sukɔtuɔ, ba ben sansani gira. ⁶ Sukɔtun di ba da Etamuɔ tem saaram gam bɔkuɔ, ba ben sansani gira. ⁷ Saa Etamun di, ba na Pihahirɔtuɔ ye ya wã Baali Sefonin deederu ma ba ben sansani gira Migidolin wuswaaɔ. ⁸ Saa Pihahirɔtun di ba nim wɔku tɔbura ba da Etamun tem saaram bera gia. Ba sanum sowa sɔɔ ita ma ba da ba ben sansani gira Maraɔ. ⁹ Saa maran di ba tunuma Elimuɔ mi nim nɔnusu wɔkura yiru ka kpakpa bɛɛ wata ka wɔkura wã ma ba ben sansani gira mi. ¹⁰ Saa Elimun di ba da ba ben sansani gira nim wɔkun bɔkuɔ ge ba mɔ Naa yari. ¹¹ Saa min di, ma ba da bera mi ba mɔ Sini, mi tem mu sãa saaram. ¹² Saa min di ma ba da ba ben sansani gira Dofukaɔ. ¹³ Saa

min di ma ba da Alusiɔ ba ben sansani gira mi. ¹⁴ Saa min di, ma ba da Refidimuɔ ba ben sansani gira mi. Miya Isireliba ba nim bia bu nɔ.

¹⁵ Saa min diya ba seewa ba da bera mi ba mɔ Sinai mi tem mu sã saaram ba ben sansani gira mi. ¹⁶ Saa min diya ba da Kiburɔti Hatafaɔ ba ben sansani gira mi. ¹⁷ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Haserɔtuɔ. ¹⁸ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Ritimaɔ. ¹⁹ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Rimɔɔ Pɛresiɔ. ²⁰ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Libinaɔ. ²¹ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Risaɔ. ²² Saa min diya ba da ba ben sansani gira Kehelataɔ. ²³ Saa min diya ba da ba ben sansani gira guu te ba mɔ Safɛɛɔ. ²⁴ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Haradaɔ. ²⁵ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Makelɔtuɔ. ²⁶ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Tahatiɔ. ²⁷ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Tarakiɔ. ²⁸ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Mitikaɔ. ²⁹ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Hasimɔnaɔ. ³⁰ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Mɔserɔtuɔ. ³¹ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Bɛnɛ Yakaniɔ. ³² Saa min diya ba da ba ben sansani gira Hori Gidigadiɔ. ³³ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Yotibataɔ. ³⁴ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Aboronaɔ. ³⁵ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Ɛsioni Gebɛɛɔ. ³⁶ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Kadɛsiɔ bera mi ba mɔ Siniɔ, mi tem mu sã saaram. ³⁷ Saa min diya ba da ba ben sansani gira guu te ba mɔ Horiɔ Edɔmun tem nɔɔ bura yerɔ.

³⁸⁻³⁹ N deema n kua wɔɔ weeru saa min di ba yarima Egibitin di. Saa ye, yãku kowo Aronin wɔɔ wunaa teeru ka itawa mi. Ma u yɔɔwa guu ten wɔllɔ nge mɛ Yinni Gusunɔ u nùn sɔɔwa. Miya u kpuna u gu wɔɔn suru nɔɔbusen tɔɔ gbiikiru sɔɔ. ⁴⁰ Ma Aradin sina boko wi u sã Kananiɔ u

ka wãa Kanani yen sãw yẽsan nãm dwaru gia, u nua ma Isireliba ba tunuma.

⁴¹ Ye Isireliba ba seewa Hori min di, ma ba da Salumona, ba ben sansani gira. ⁴² Saa min diya da ba ben sansani gira Punawã. ⁴³ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Obãtuã. ⁴⁴ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Iye Abarimuã Mãabuban tem nãw bura yerã. ⁴⁵ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Diboni Gadiã. ⁴⁶ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Alimãw Dibilataimãw. ⁴⁷ Saa min diya ba da ba ben sansani gira Abarimun guunun bera gia, Nãbon deedeeru. ⁴⁸ Ye ba doona Abarimun guunun di, ba nawa Mãabuban wãwãw Yuudenin bãkuã, Yerikon deedeeru. ⁴⁹ Ma ba ben sansani gira mi, saa Bãti Yesimãtin di, n ka girari Abeli Sitimãw.

Yinni Gusunã u wooda wẽ

bu Kananin tem bõnu ko

⁵⁰ Yinni Gusunã u ka Mãwisi gari kua Mãabun wãwãw, Yuudenin bãkuã, Yerikon deedeeru, u nãã, ⁵¹ a Isireliba sãwãw a nãã, sanam mã ba koo Yuudeni tãbura bu du Kananin temã, ⁵² bu tem mën tãmbu kpuro giro ben wuswaan di kpa bu ben bwãarokunu kãsuku ni ba dãka ka ni ba seka, ka sere maa ben yãku yenu. ⁵³ Bu tem mã mãw kpa bu sina mi, domi na bu mu wẽwa mu n sãa begim, ⁵⁴ kpa bu tem mã bõnu ko ka tãtã nge mã ben bwese kãrin tãmba geeru nã. Bën tãmbu ba dabi, bu bu tem wẽyãw mu n kpã. Be bañ maa dabi kpa u bu wẽ fiiko. Ba koo bwese kera baayere yen tem wẽwa bera ye ba tãtã di kpa mu n sãa begim. ⁵⁵ Adama bã kun tem mën tãmbu gire ben wuswaan di, be ba deri mi, ba ko n sãawa nge sãki yi yi ko n ben nãni sãkumã, ka yabiri yi yi ko n bu sãkirimã bera ka bera. Ba ko n sãawa ben yibereba tem mã sãw, mi ba koo sina mi. ⁵⁶ Saa ye, beya kon kua ye na raa gãru doke n yibere be kua.

Kananin tem nɔɔ bura yenu

34

¹ Yinni Gusunɔ u ka Mɔwisi gari kua u nɛɛ, ² a Isireliba sɔɔwɔ a nɛɛ, bɔ n dua Kananin temɔ, mɛ mu koo ko begim, men nɔɔ bura yenu wee.

³ Sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia mu koo nɔɔ yɔrawa bera mi ba mɔ Sinio mi tem mu saaram sɔa kpa gu maa da Mɔabun tem bɔkuɔ. Nɔɔ ge, ga koo torewa nim wɔku bɔruguun bɔkuɔ, sɔɔ yari yeru gia. ⁴ Min di, kpa gu fuka gu da Akarabimun guunu gia sɔɔ yɛsan nɔm dwarɔ kpa gu bera mi ba mɔ Sinin sukum sara sere ka Kadɛsi Baanɛaɔ, n ka da Hasaa Adario sere ka Asimɔwɔ. ⁵ Saa Asimɔɔn di kpa gu maa da Egibitin daa tora gaan mi kpa gu da gu yɔra nim wɔkuɔ ge ba mɔ Mɛditeranɛ.

⁶ Sɔɔ kpee yeru gia men nɔɔ ga koo yɔrawa nim wɔku teu gen mi.

⁷ Sɔɔ yɛsan nɔm geu gia ba koo tem men nɔɔ suawa saa nim wɔku gen min di n ka da Horin guurɔ. ⁸ Min di, ba koo de gu kpewa ka Hamatio n ka na Sedadio. ⁹ Kpa gu doona min di gu da Siforonio kpa gu da gu yɔra Hasaa Enanio. Miya n ko n sɔa bɛen tem nɔɔ bura yeru sɔɔ yɛsan nɔm geu gia.

¹⁰ Sɔɔ yari yeru gia maa, men nɔɔ bura yera koo torewa saa Hasaa Enanin di kpa tu da Sefamuɔ. ¹¹ Saa Sefamun di kpa tu da Ribilan bera gia Ainin sɔɔ yari yeru gia kpa tu Kineretin daa burerun gooru bewa. ¹² Saa min di, kpa tu da Yuudenin bera gia kpa tu da tu yɔra nim wɔku bɔruguuɔ. Mi n ko n sɔa bɛen tem nɔɔ bura yeru miya mi.

¹³ Ye Mɔwisi u Isireliba gari yi sɔɔwa ma u maa nɛɛ, tem meya mi, mɛ Yinni Gusunɔ u himba kua u bɛɛ bwese kerɔ nɔɔba nɛɛ ka bɔnu wɛ i bɔnu ko ka tɛtɛ. ¹⁴⁻¹⁵ Bwese kerɔ yiru ka bɔnu yeni, Rubenigiru ka Gadigiru

ka Manasegirun bɔnu, ba ben tem mwa kɔ Yuudenin bera gee, Yerikon deedeeru, sɔɔ yari yeru gia.

Wirugii be Gusunɔ u gɔsa bu ka tem me bɔnu ko

¹⁶ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u neɛ, ¹⁷ yɔku kowo Eleasaa ka Yosue Nunin bii, beya ba koo tem men bɔnu kobun wunanɔsu ko, ¹⁸ kpa a ben bwese kera baayeren di wirugii turo wuna u raa bu somi. ¹⁹ Be ba koo bu somi, beya

Kalɛbu, Yɛfunɛn bii, Yudan bweseru sɔɔ.

²⁰ Ka Samuɛli, Amihudun bii, Simeɔn bweseru sɔɔ,

²¹ ka Elidadi, Kisilonin bii, Benyamɛɛn bweseru sɔɔ,

²² ka Buki, Yogilin bii, Danun bweseru sɔɔ,

²³⁻²⁴ ka Haniɛli, Efodun bii, Manasen bweseru sɔɔ ka Kemuɛli, Sifitanin bii, Efaraimun bweseru sɔɔ. N deema Manase ka Efaraimun bwesenu nu sɔɔawa Yosɛfun bwese kɛri.

²⁵ Ka Elisafani, Paanakin bii, Sabulonin bweseru sɔɔ,

²⁶ ka Patiɛli, Asanin bii, Isakaran bweseru sɔɔ,

²⁷ ka Ahihudu, Selɔmin bii, Aseɛn bweseru sɔɔ,

²⁸ ka Pedahɛli, Amihudun bii, Nɛfitalin bweseru sɔɔ.

²⁹ Be Yinni Gusunɔ u gɔsa bu ka Isireliban bwese kɛri Kananin tem me bɔnu kua, bera mi.

35

Wuu si ba Lefiba wɛ

¹ Yinni Gusunɔ u ka Mɔwisi gari kua Mɔabun wɔwɔɔ, Yuudenin bɔkuɔ, Yerikon deedeeru u neɛ, ² a Isireliba sɔɔwɔ bu wusu gɔsi ben tem sɔɔ bu Lefiba wɛ mi ba ko n wɔa ka sere maa kpaa yenu. ³ Lefiba ba koo sinawa wuu marosu sɔɔ, kpa ba n tem mɔ mi ba ko n da ben yaa sabenu kpaa. ⁴ Kpara yee ni i ko i bu wɛ mi, nin yasum mu ko n sɔɔawa gɔm soonu nɔrɔbu (1.000) saa gbɔrarun beri berikan di, ⁵ kpa nin dɛɛbu bu n sɔɔ gɔm soonu nɔrɔbun suba yiru (2.000) sɔɔ yari yeru gia, ka sɔɔ duu yeru gia, ka

sɔɔ yɛsan nɔm dwaru gia, ka maa nɔm geu gia, kpa wuu ga n wãa suunu sɔɔ. Nge mɛya ben kpara yee ni, nu ko n sãa wuu baagere sɔɔ. ⁶ Ba koo bu wusu nɔɔba tia wɛ mi wi u tɔnu go u ko n da kpikuru de, ka maa wusu gasu weeru ka yiru. ⁷ Wuu si kpuro su ko n sãawa weeru ka nɔɔba ita, ka sin kpara yenu. ⁸ Isireliban bwese kera baayere ya koo Lefiba wusu wɛwa nge mɛ yen tem mu kpãaru nɛ. Be ba dabi ba koo wɛwa n dabi. Be baɛn maa dabi, kpa bu wɛ fiiko.

Wuu sìn mi

ba ko n da kpikuru de

⁹ Yinni Gusunɔ u Mɔwisi sɔɔwa u nɛɛ, ¹⁰ a Isireliba sɔɔwa a nɛɛ, bɔ n Yuudenin tɔbura ba dua Kananin temɔ, ¹¹ bu wusu gasu gɔsio mi wi u kun kɪ u ka tɔnu go u ko n da kpikuru de, ¹² sere bu ka nùn da bu siri tɔmbun wuswaaɔ. Nge mɛya u koo ka yari wi u kɪ u nùn mɔru kɔsian nɔman di. ¹³ Wuu sìn mi ba ko n da kpikuru de, su ko n sãawa nɔɔba tia, ¹⁴ ita ya n wãa Yuudenin sɔɔ yari yeru gia, ita ye ya maa tie ya n wãa Kananin temɔ. ¹⁵ Isireli goo, n̄ kun mɛ sɔɔ wi u wãa Isireliban suunu sɔɔ, ù kun kɪ u ka tɔnu go, u koo kpɪ u kpikuru da wuu sin gagun mi.

¹⁶⁻¹⁹ Goo ù n tɔnu so u go ka gãa ni ba kua ka sisu, n̄ kun mɛ ka kperu, n̄ kun mɛ ka bokuru, u sãawa tɔn gowo. Wi u go min tɔnu u koo maa nùn mɔru kɔsie u gowa. ²⁰ Goo ù n win winsim tusa u bɔria, n̄ kun mɛ u nùn gãanu kara, ²¹ n̄ kun mɛ u nùn so ka nɔma u go, ba koo yɛron tii gowa, domi u sãawa tɔn gowo. Wi u go min tɔnu u koo maa nùn mɔru kɔsie u gowa.

²²⁻²³ Goo ù kun maa kɪ u ka win winsim bɔria, n̄ kun mɛ u nùn kara ka gãanu n̄ kun mɛ, u ka nùn kperu so u go, ²⁴ tɔmbu ba koo ye ya koora min saria mɛɛriwa bu ka yɛro siri wi u tɔnu go mi. ²⁵ Kpa bu nùn wiru dwe bu de u wura wuu gèn mi u raa kpikuru da, kpa u sina mi sere yãku kowo

tɔnwero u ka gbi wi ba gum tãre wirɔ. ²⁶ Wi u tɔnu go mi, ù n yara wuu gen min di, gèn mi u kpikiru da mi, ²⁷ ma wi u kī u nùn mɔru kɔsia u nùn go, yẽro kun taare gaa mɔ. ²⁸ Domi wi u tɔnu go mi, n weene u sinawa wuu mi u raa kpikiru da sere yãku kowo tɔnwero u ka gbi. Yen biru u koo kpĩ u wura win temɔ.

²⁹ Wooda beniwa ba ko n da swĩ, be ka ben bibun bweseru yam kpuro mi ba wãa.

³⁰ Goo ù n tɔnu go, tɔn dabira ba koo yen seeda di bu sere yẽro go. Tɔn turon seeda dibu kun tura bu ka tɔnu taare wẽ bu go. ³¹ Bu ku nɔm biran kẽru mwa bu ka tɔn gowo deri. N weene u gbiwa kam kam. ³² Bañ maa nɔm biran kẽru mwaamɔ bu ka de u da wuu gèn mi ba ra kpikiru de, kpa u wura win temɔ yãku kowo tɔnwero ù n gu.

³³ Bu ku raa tɔnu go, domi yera ya koo ben tem disi doke. N ñ maa koorɔ bu mɛ dɛerasia ma n kun mɔ ba yẽro go, wi u tɔnu go mi. ³⁴ Bu ku raa tem mɛ disi doke mɛ sɔɔ ba ko n wãa, domi nɛ Yinni Gusunɔ, ko na n wãa ka be, nɛ wi na ra n wãa be Isireliban suunu sɔɔ.

Kurɔ suabun wooda ye ba yi

tɔn kurɔ be ba tem tubi din sɔ

36

¹ Manasen bweseru ta sãawa Yosefun bwese kera. Bwese te sɔɔ, Galadi u sãa Makirin bii, Manasen debubu. Galadi win bweserun wirugiba ba da ba Mɔwisi ka Isireliban yenu yẽrobu deema, ² ba nɛɛ, Mɔwisi, wee sanam mɛ Yinni Gusunɔ u nun yiire a Isireliba tem bɔnu kua ka tɛtɛ, u nun sɔɔwa u nɛɛ, a besen mɔɔ Selofadin tem win bii wɔndiaba wẽ. ³ Tɛ, bii wɔndia be, bà n durɔbu sua Isireliban bwese keri yi yi tien gaa sɔɔ, ba koo ben tem mɛ ba tubi di suawa bu bwese kera yèn mi ba wura sosia. An wa ma besen tem mu koo kaara mɛ ba sun wẽ ka tɛtɛ?

⁴ Isireliban yakiabun tōru tà n tunuma, ba koo ben bōnu wunawa bešen min di bu ye bwese kera yèn mi ba wura sosia.

⁵ Ma Mōwisi u Isireliba sōwa u nεε, Yosεfun bweserun tōn be, ba gem mō. ⁶ Wee ye Yinni Gusunō u gerua Selofadin bii wāndiaban sō. U nεε, ba koo kpī bu durō sua wi ba kī, adama ya n gesi sāa ben tondon bwese kera sō. ⁷ Isireliban bwese kera gaan tem muh̄ duō bwese kera gaan tem sō. Isirelin bwese kera baayere, ya koo yen tem nenewa mε ya tubi di. ⁸ Tōn kurō baawure wi u tem wa u tubi di Isireliban bwese kera gaa sō, u koo durō suawa win bwese kera ye sō, u wa u ka win tondon tem mε u tubi di nenε. ⁹ Bwese kera gaan tem kun duō bwese kera gaan temō. Adama Isireliban bwese kera baayere ya koo yen tem nenewa kem kem mε ya tubi di.

¹⁰⁻¹¹ Ma Selofadin bii wāndia be, Mala ka Tirisa ka Hogula ka Milika ka Nōa ba Yinni Gusunōn wooda ye wura ye u Mōwisi wē mi. Ma ba ben tondon maabu ka wānōbun bibu sua durōbu. ¹² Ba durōbu suawa Yosεfun bwese kera sō, Manasen bibun bweserō, ma tem mε ba tubi di muh̄ menanε ka ben tondobun tem.

¹³ Wooda ka yiire bi Yinni Gusunō u Isireliba wē Mōwisin min di, Mōabun wōwā, Yuudenin bōkuō, Yerikon deederu, biya mi.

Bibeli Gusunɔn Gari

The Holy Bible in the Baatonum language of Benin, also called the Bariba language

copyright © 2013 SIM

Language: Bariba (Baatonum)

Translation by: SIM International

Bariba, Bibeli Gusunɔn Gari

This translation, published by the UEED/SIM au Benin, was published in 1996.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Sep 2019 from source files dated 26 Jun 2019

00601790-b883-5da1-83f2-d05a7fa289a8